KRONIKA 1891

KRONIKA "PRVNÍ"

~ NEJŠTARŠÍ ~

OTCŮ REKOVNÝCH

PAMÁTKA

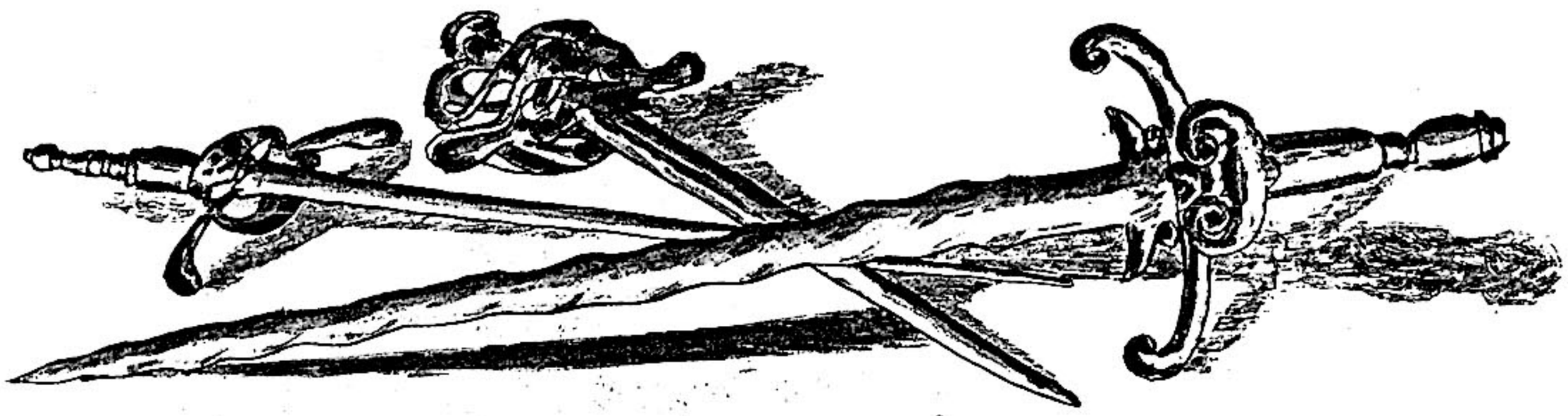

U VNUKŮ SLAVNÉ

BUDI CINY.

Obecní výbor ve schůzi dne 23. listopadu 1890. konané, uváživ, důležitost'tohoţe slušíť zachovati veškeré památky obce zdejší, pokud ještě cele nebyly zapomenuti, jakož i nejednu výhodu, jež prochází potomkům ze znalosti příběhů obce pečlivě zaznamenaných, odhodlal se k tomu, aby zakoupena byla příslušná pamětní kniha, do níž by staré paměti zaneseny a další příběhy budoucí šťastné i strastné zapisovány byly. Úkol tak příkrou účinné na sklonku r. 1890. k vypracování nástinu následujícího, který by přehledně vylíčil přírodní poměry okolí našeho, zemědělský, průmyslový i obchodní ruch obce naší jakož i nakreslil pravdivý obraz kulturního života obce naší takových minulých i přítomných stanova počasí základem jejího drobnější monografii a statistice obce naší v létech budoucích.

ZASTUPITELSTVO OBCE ROKU 1891.

STAROSTA:

Ant. Polášek

I. RADNÍ:

Hnojda

ZÁSTUPCE VELKOSTATKU:

Jos. Berdech

II. RADNÍ:

Vác. Klatovský

ČLENOVÉ:

Bohumil Blažek.

Josef Vlček

Václav Hejduk

Václav Hercelka

Tomáš Krumpholc

Václav Krumpholc

Podavatel návrhu na založení pamětní knihy.

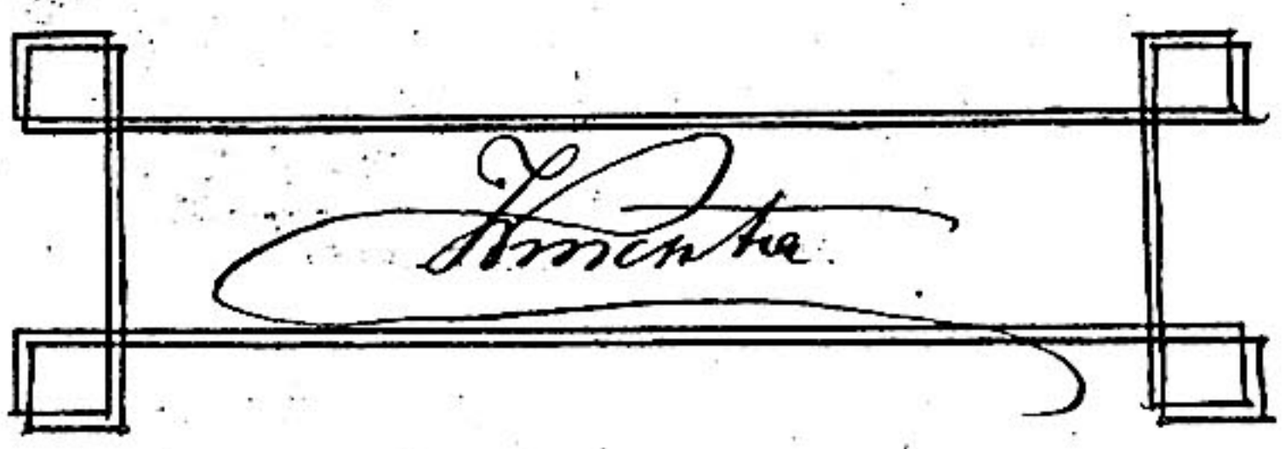

Stať geologická a archeologická spra-
cována jest Emanuelem Neumannem,
učitelem z Vinědic, historická monogra-
fie až do r. 1843. Aýmž, dále Otakarem
a Josefem Poláčkem, kteryžto auto části
též do pamětní knihy vepsal, od roku
pak 1843. až na rok 1897. data shledá-
na Otakarem Poláčkem, kterýž též je
vnesl a ilustrační část knihy tuto
vypracoval.

Útvary kamenouhelný a permský u nás nejsou; onen vyvinul je severněji až v údolí Volšovském tento pak jakovíbec v Čerhárk ochraní. A tak přicházíme k útvaru křídovému, jenž na jih a jihozápad od samé obce se vyskytuje. Tento útvar vznikl z usazenin mořských. Moře siluroské vyschlo a po dlouhých věcích vrátilo se k nám opět toto moře a zálivy jeho sahaly na jih až téměř k samé Praze. Tehdy nejen po obci mnoší, ale i po údolí našem nebylo prohlubiny, byla tu asi pouhá skalní, po níž bělostné vlny moře křídového se prohánějí. Moře to nazváno křídovým, poněvadž se z něho ne pice mnohé jinde usadily mohutné vrstvy křídy. U nás zastupuje je křídu všelikeré vápenité kamení. Z moře toho usazovaly se v okolí zdejším nejvíce hrubé pískovce, jíl bakulitový, pak pískovce jemnější a mezi tím písčitý a bahnitý šal, z něhož, když moře to znova opadlo a vyschlo, utvořila se bělounká a žlutavá opuka, jíž všude u nás na povrchu přikryton pouze mocnější neb slabší vrstvou hlíny diluviální a ornice nalézáme. Že skutečně křídové usazeniny z moře pocházejí, dokazují zbytky, stopy zvířat, jež v moři ponorn žily. Vrstvy křídové jsou jako siluroské rozdělený v oddělení a pásma. Pásmo, které pokrývá vrchní krajinu naši je pásmo „Bělohorské." Ze skamenělin Statenských

slušĕ jmenovati: (L pokle za Štĕpánkovým mlýnem): mohutné pr-
sty holubinky (Exogyra columba; tak hojných, že vrstva písko-
vce toho zove se pískovcem exogyrovým); podobn známy jsou
hojné: Cardity, více druhů Ammonitů, lodĕnka opukova (Nautilus pu-
bligatus), Lima elongata, Pecten, ĕetné zuby žraloků, jež kosme-
ní ryby za ptactvo kořistky provázejí. Také v opuce nalézáme ku-
laté shluky kyjem Řídkého, koprolity a skamenĕlé foraminifery.
Bývá prodloužkovati jak v této planinĕ vznikla hluboká ú-
dolí a taká i hluboké údolí naše. Údolí vznikla hud vlno-
litým mořským, které šenkrotte jíl-nokřivé vátoky prodlu-
žovalo, a pak rozrušovaly, vodu, jíž se pozdĕji plynoucí vod-
stvo ubíralo aneb vody atmosferické i zemní pomalu spla-
chovaly povrch plánĕ naší pramenky ponenáhlu za oblouka.
Tisíciletí vybrušovaly si koryta svá až dostihly, odplavivše
horniny, na dna našich údolí. Tak pomalu ale jistě
vzdaly spádnicky vody útvar křídový z Berunky na východ
od Slabenic a odkryly břidlice silurské, které dvoří šedí
u naší obce rozhraní mezi jmenovanými útvary.

Přechovávající se stránce archeologické nelze nám nepřipomenouti památnost nového nejbližšího okolí v ohledu tom. Velepamátná a vysoce důležitá nálezi-
ště předmětů, vysoké ceny starožitnické, jako „Tursko, Levý Hradec, Úněticc, Černý Vůl, Tuchoměřice vesměs
do osady Statenice obklíčující nemohou pochybovati, že i Statenice v dobách archeologických obydle-
ny byly.

Nálezy Statenské i Černo-Volské zřejmě svědčí o stopách starých bydlišť a obětišť.

Nalezány často tu bývají kamenné artefakty a hliněné ú-
lomky prapěnic. Bývalý nájemce zdejšího dvora p. Hugo
ze Stracení z nálezů těch měl bohatou sbírku své ovšem
i z jiných míst sebranou, jež bohužel snad na vždy pro
nás ztracena, byla prodána do-ciziny - do Bavor.

Odbor historický.

Dříchozíme ale doby historické, z níž již písemné zprávy máme. O obci naší povšechně lze říci, že provedla všechny i méně důležité episody dějin naší, podobně buď bratrů podíl na dějích vlasti naší, co blízký soused hlavního města Prahy, aneb účastni byli dějů těch majetníci v obci naší.

Jméno osady procházející od tvrze téhož jména, neb od jména potoku Statenice, kterýž ji dále podržel než obec sama, jest prastaré jméno rodové. (rod Statěnicův.) Jméno to svědčí, že již v prvých dobách českých osada tato byla.

Jako Vkoř, Kopanina Středu, Lhotka Hradec tak i Statenice náležely přímo knížatům čes-kým.

Boleslav III. r. 893. proměnil kolegiální chrám sv. Jiří, vystavený dědem jeho Vratislavem hned při založení biskupství pražského, v klášter benediktinský; za první abatyši mu představil, obdržev

svolení prapreždova sestru svou Mladu a hojnými zbožími jej nadal (Salacký) K tomuto hojnému zboží náležel: Hrad, Okoř, Roztoky, Levý Hradec, Žalov, Statenice, Kamejk a.t.d. Roku 1893 tedy tomu tisíc let co Statenice ať již jako tvrz či hrad stály.

V díle „Hrady, zámky a tvrze českě" „Nedaleko Tuchoměřic jest ves Statěnice (Statenice.) která, od dávných dob patřívala ke klášteru sv. Jiří. Mýtní hospodářství zdejší pronajímáno. (Lib. erect. I. 110, acta. jud. 1378.) Dvůr býval tu také statek zemanský a nějaké úroky vzcházely ke kostelu Strážskému a kapli sv. Václava na Vyšehradě. (Arch. č. 507. kapitulní. Viz i arch. č. III. 561. Lib. erect. VII. 186.)"

Již roku 1132. připomíná Statenice Cosmas, když zmiňuje se, že Knížata česká objíždějíce Levý Hradec, jezdila „po velké cestě, která okolo vsi Lysolaj k Únětickým přes potok Statěnicemi a dále k Turnsku vedla." —"

Osada celá s prozemky svými ostala se asi
jako jiné, osady nejprve z moci župní proti moc knížat
českých a od nich darem v majetek knížecký.
Dílně bezpečně lze říci, že prvé po století ve spoje-
ní s osadami jinými již podřízenými jako: Ža-
lovem, Řeži, Husinicem současně neb obřádově
náležela buď klášteru sv. Jiří na Hradčanech,
kapitole sv. Víta tamtéž, kapitole Vyšehradské
aneb jednotlivým kanovstávům kapitol uvede-
ných měnící majitelky své smlouvami zápisy a snad
darovacími až do válek husitských.

Z dobrosti, jež zjistiti bylo lze, jsou následující:
R. 1128. uvádí se Statenice v listině zakladní Anež-
ky, o majetek panenského kláštera sv. Jiří
na hradě.
Kol r. 1300. za Václava II. jmenuje se farebendářem
v Statenicích místa Matěj, kněz a kanovník
sv. kláštera sv. Jiří, rektor či správce školní na
hradě Strážském, tehdáž jedinými nejvyššími
do škol českých.
Z doby následující známa jména držitelů pre-
bendy Statenické a to: (Šimek 607.)

Václav Křivohlavý (byl r. 1302. v Kněžensi.)
Hostislav z Šetkovic, Karel oncijaken Be-
chyňský, (kteréžmu se asi v Statenicích nelíbilo,
aneb snad mu jich nepřáno, neboť se prodlou-
val pro 3 měsíců) a Hostislav ze Selčan.
Do roku 1352. držel prebendu kláštera sv. Jiří
v Statenicích kanovník Werner (Wernher)
farář u sv. Havla, odtud pak Mikuláš
Taus, kanovník u sv. Jiří. Zároveň uvádí
se majiteli nemovitosti v Statenicích ve
století 14. ještě: Hroboš kapituly Vyše-
hradské, který měl v Statenicích poplužný
dvůr, louky a porostliny (Som. 70.)
Z těchž nejspíše odváděny byly poplatky
chrámu sv. Vítskému. Sousedé v příjmech
oltářů sv. Vítských jmenuje Statenice,
které odváděly k oltáři sv. Doroty 1 kopu,
k oltáři sv. Mikuláše a sv. Ludmily
1 kopu, k oltáři sv. Chrysogona 6 kop na
penězích.

Z roku 1347. známo je majetníkem v. Sta-
tenicích měštan Pražský „Budek

sukem tvrdíc" (Som. 472.), kterýž majetek svůj měl v držení, od kláštera Slavského. (Syn jeho Václav Budek držel do r. 1366. Suchoměřice.)

Do roku 1387. držel prebendu kláštera sv. Jiří Buček ze Skuhrova, co kanovník kláštera

Téhož století 15. a 16. patřily na malé Statenice sukcesím Knězským; jen snad zastavovány neb pronajímány byly osobám světským nebo:

Část Vyšehradskou dostal zápisem r. 1436. Václav Carda z Šetrovic, jenž se i ostatní části duchovní zmocnil, ale byl přinucen k. 1454. ji navrátit. „Roku 1455. Ludmila dcera Slunka ze Statenic (snad příbuzný Slunských z Chlumů pánů v Suchoměřicích) vzní zápis na lidi kos. dělá Srazského."

Král Jiří zapsal tu část, která byla děkanství sv. Jiří a při níž (pak) také tvrz stávala, Volfovi Štechrovi z Lauterbachu, jenž ovšem zavázal odtud jisté úroky dávati. (Arch. č. VII. 666.) Mezitím, co zůstávala část Vyšehradská v zá-

jiným držení Sezimů z Ústí, jako dědiců
Cardorských, (Vác. Carda z Štěrovic sedl. r. 1426.
na Okoři.), dostala se tu v držení zápisné
Jana Dráby z Střechova (Reg. kom. soudu.),
jenž tu sezídá v l. 1522–1527 seděl.
Následujícím jeho byl asi onen Šilík z Lejšor,
jenž se v titulátě r. 1534. vydaném připomíná.
Roku 1544. sedíl tu Václav Slatáneč z Drahovic, jemuž král to zboží prodal. (Arch. gub.)
V 16. století i ta i ona část v dědictví proměnily. Část Vyšehradská střídala se v držení Sezimů, Sluzských z Chlumu a jiných pánů, část pak druhá dostala se v držení Johánky napřed Střelové potom Švihovské z Skoupna. Podle pořízení jejího měl se statek tento dostati mužským jejím.
Byl to asi týž statek, který hned potom nacházíme v držení Davida Borné z Lhoty.

Tomuto po smrti jeho r. 1625. zabraném a prostoupeném Bedřichovi z Talmberka

náhradou za svršky jeho, které byl zanechal komu-
ře královské při postupování Karlštejna (D.Z.140.K8.
Bílek, olyje konf.)

Statenice v době husitské mnoho-
by, neb Bedřich z Šalmberka odkázal je r. 1643.
(bezpochyby synu svému Janu Arnoštu z Šalm-
berka.) „co pusté dvůr a ves spálené“ (R. Manc. fl. 500.)

od pánů z Šalmberka dostal se actor Statenic
r. 1665. nevystavěná celá sklepy a pokoje na dílu
mající, k biskupství Královéhradeckému, ale
již r. 1680. postoupil je biskup Hradecký Jan. Fr. Sept.
z Šalmberka Anně z Schönweisenu, abatyši kláš-
tera sv. Jiří.
(Již r. 1701. abatyše téhož kláštera, jemuž
tehdy patřily také Noutonice, Zalov, Řež,
Husinec podřízeny jsoucí Statenicům, způ-
sobila oddělení se fary Noutonické od
farního území Únětického (f. p. k. čl. str. 7.) jíž
jemuž Statenice z Únětic vyfařeny a Nou-
tonicům přiděleny byly.

R 1782. vyvednut císařem Josefem II. klášter sv.
Jiří a majetek jeho. Statenský mato přešel na
c.k. český náboženský fond. (K ústavu šlechtičen.)
R. 1790. Statenice prodány od dvorské komory
hraběti Rudolfu Šporkovi, | který je po 7 letech
tedy r 1797. prodal Litoměřickému měšťanu
Františku Šťegnerovi. | Od něho přešly
na rytíře Jana Kanála z Ehrenberga
a manželku

I dva prodali Statenice r. 1805. hraběti
Janu Prokopu Hartmanovi z Hlarsteina.
Tentýž hrabě prodal Statenice r. 1807 Doctoru
Josefu Löhnerovi, kterýž také velkostatek
Roztoky obdržel. Roku 1821. směnil Löhner
Lichoceves, která k Roztokám patřila za
Hvozdec a Řež, které patřily v tu dobu
ke Statenicům.

I aketa zaokrouhlený majetek State-
nický prodal J. Löhner ještě roku 1821.
hraběnce Barboře Schönburgové, která

jej ještě r. 1842. v držení měla. (Litt. S. Tom. 18. fol. 61.)

Mimo jest se, že 2 rybníky u Statenic před

vlohou stou (v létech 1784 a 1840) v louka proměněny byly.

R. 1842 měly Statenice 53 čísla mezi nimi byly:

1 zámek, 1 dvůr 1 pivovar, 1 dům viniční, 1 hospoda

a 2 mlýny. Obyvatelů bylo 149 duší mezi nimi 1 žid-

ská a 1 protestantská rodina.

Za vychlařování Tomáše Chrže a za

posledního držitele práva vychtěřského

Václava Hejduka nenalézáme žádných

pamětihodných událostí v historii Sta-

tenic.

Ustěžené poměry zavládly obcí vydáním

zákona ze dne 7. září 1848. a cís. patentu

4. března 1849., kterými byli občané zba-

veni robotních povinností.

Za úřadování prvého obecního představe-

ného Václava Šlyduka (R. 1848-1850.)

upravována porcenáhlu aequivalence pol-

ní ka sprchností, ochranou na sprchova-

mé své moci zrušením výsadních práv.

Obecním archivu zachován jest tabellární přehled, v němž 5 granátovníků statenických vypláší se držitelce panství Statenice Barbore, hraběnce z Khuenburgu z dávek naturálních, robot i úroku obnosem 743 zl. za povinných dní roboty 390.

R. 1850 zvolen představeným Jan Kalla, který zastával přetržitě úřad svůj až do roku 1856. Přetržitě proto, že nalézáme v aktech z r. 1851–1852. úřadovati radního Jos. Chibu, v r. 1853. Zeybrdlíka, vrchního vostenského, to úředníka; konečně zbaven jest úplně svého úřadu dne 28. září 1855. c. k. okres. úřadem na Smíchově a substitutem jeho jmenován František Hovorka.

Jak obec již v této době hleděla si zdravotnictví, vysvítá ze zákazu dne 3. února 1852. vydaného od obecního úřadu v Statenicích, — aby Salamoun Braun

dcis neporušitel ze stáje hnojovou moč" bu do rybníka, ježto lidem, kteří od. kud berou vodu, na zdraví škodlivou jest. "

Roviž o kommunikaci postaráno r. 1853. postavením silnice od. Černého Kola přes Statenice do Lichoceves.

Dne 23. srpna 1856. předává hodnost svou exstarosta Jan Kalla nově zvo. lenému Františku Novotnou, který ve funkci této působí dosž do r. 1864.

Charakteristikou doby této jest, že r. 1858. povoluje obecní výbor 5 zl. stříbra „ - k zvelebení vzhledu obecního statku na návsi, k vysázení stromků. - "

Všechnové mezi jevili sedy již v r. 1858. kra, socit a. dnes ještě mnohé obce k vyzvání okresního výboru, aby stromky vysazovaly a. tím obec ozdrašovaly, kluché jsou.

U nebla'hé' době' války rakousko-německé stál v čele správy obecní Václav Krum-
hole. (Léta r. 1864-1866.)

Ač bylo bojiště dosti vzdáleno, přece z hrůz válečných zápor stín přišel. Byla to epidemie cholerova. Mnoho-li obětí v Stařenicích pohltila, o tom přesných zpráv nemáme, ale jisto jest, že počet od 30 dlalcko není.

Pruské vojsko podrželo i Stařenice na-
všťevou za č.p. 9. mělo na čest kona-
ti Prusákům služby skladiště.

Když Václav Krumhole na svou žá-
dost obětného úřadu byl zbaven, zvolen
starostou obce Stařenické Jan Vinter,
který úřad jen nepřetržitě až do r. 1880.
zastával.

Chvíle hrobového umrzení v této době delší-
no připomenouti potřeba obce r. 1875.

o povolení k zřízení samostatné obec-
né školy v Statenicích, který bohužel
jen pokusem zůstal, jsa zamítnut u všech
příslušných instancí!

Koncem roku 1881. vyjádřil Jan Trapp,
správce velkostatku Statenického svým
náhledem stránky na prostranství u
sv. Jana, čímž dobyl si zásluhy za-
znamenání hodné o okrášlení obce.

Od r. 1880. do r. 1883. vedl samosprávu
obce Statenice Václav Novotka, za jehož
úřadování r. 1883. projekt silnice ze Sta-
tenic do Tuchoměřic vypracován a ro-
ku následujícího 1884. proveden, kdy
již starostoval Jan Vintera.

Doba jeho úřadování jako starosty obce
obsahuje počátek kvalitelného znamení,
které však zakrátko zvrhlo se ve smut-
ný odsouzeníhodný čin zpátečnický, je-
hož následky podnes (r. 1897.) pociťujeme.

Dne 20. března 1887 provedl soudní člen o-
becního výboru Antonín Poláček návrh,
by podána byla žádost o povolení pošta-
vení samostatné školy národní v Stol-
lenicích. Návrh tento byl kamenem úra-
zu pro tehdejší výbor.

Ač byl soudní pro první návrh tento podporo-
ván, při druhém pohování sem stáro-
sta Jan Vinkr, člen výboru Josef Vlček
a majitel virilního hlasu, zástupce vel-
kostatku komorníka Hlaska proti němu
se postavili a tím konflikt pro ostat-
ní členy obecního zastupitelstva u
přivodili.

Ovoce takoto nepředloženého jednání by-
lo viděti z volby obecního výboru r. 1890.:
Bývalý starosta ani za člena nezvolen.

Čelo obce povolán Antonín Poláček,
I. radním zvolen Vratislav Šindelka,
II. radním Václav Hladovský, členy

pak obecního zastupitelstva: Václav Štěpánek, Václav Hovorka, Josef Vlček, Tomáš Krumlov, Václav Krumlov a Václav Hyduk.

Učinily úmrtí důvěrné kroky k provolení stavby obecné školy v Statenicích, ač dva členové obecního výboru Josef Vlček a Václav Kladovský proti se vyslovili a právě již jmenovaným viru. listou.

Opoziční menšiny obecního zastupitelstva následovali pak přátelé dílek Jan Fink, Josef Stránský a Josef Vlček v čele se zástupcem velkostatku, kteří zvláštní protest proti zřízení obecní školy v Statenicích k zemské školní radě podali.

Ale zdálo se již, že manny jsou ~~již~~ protesty zmíněných občanů a že žádo- stí příznivě bude vyřízena, jestliže již

otevření školní rady nabízela umístiti v Statenicích exposituru, ale škody z obce tento nabídku přijala, tu na přímluvu nově jme-
novaného školního inspektora je sděleno, že v Statenicích se vůbec žádná škola nepovoluje.

Tak máměním a protesty zástupce zdejší-
ho velkostatku hemovníka Slicky a měš-
lika občanů, jichž zdejší školou dítky
nebudou a největší právě vědomosti vzpo-
mínat, tak významný prostředník nepovo-
len, který nejen morální, vzdělavací
užitek Statenicím by byl přinesl, ale
i materielní škodě zabránil.

Nebož přes všechen odpor zastupitelstva
obce Statenic, byla obec přinucena r.
1894. v Statenicích postaviti velkou
školní budovu a přispěti na náklad
5359·07 zl., za kterýžto obnos skoro
již mohla býti škola doma. A dluž-
no ještě připomenouti, jak počínal

se dnes nezranitelnou, nesmrtelnou.

Prostupuje celý národ jako mohutná
duchovní síla aby působila v něm
Bude s námi, neboť živ je na věky!

Nad rakví mrtvého presidenta našli jsme
konečně sami sebe a shledali, že přirozená
povaha našeho národa vyžaduje jediné cesty,
k jejímuž společnému nadšení vyzval
president živý:

.... volám Vás všechny bez výjimky
od leva do prava, od poslední vísky
až k tomuto hlavnímu městu, od Aše až
ke Jasinám, Vás všechny, kteří myslíte nejvíce
na problémy sociální dohody státu a Vás
kteří se věnujete nejvíce problémům národ.
-nostním všechny bez rozdílu volám Vás
v duchu a památce našeho prvního presi=
-denta ke splnění jeho odkazu a k dobudo=
-vání jeho díla -

- k dobudování naší spravedlivé
pevné, nezdolné, vývojové
humanitní demokracie.

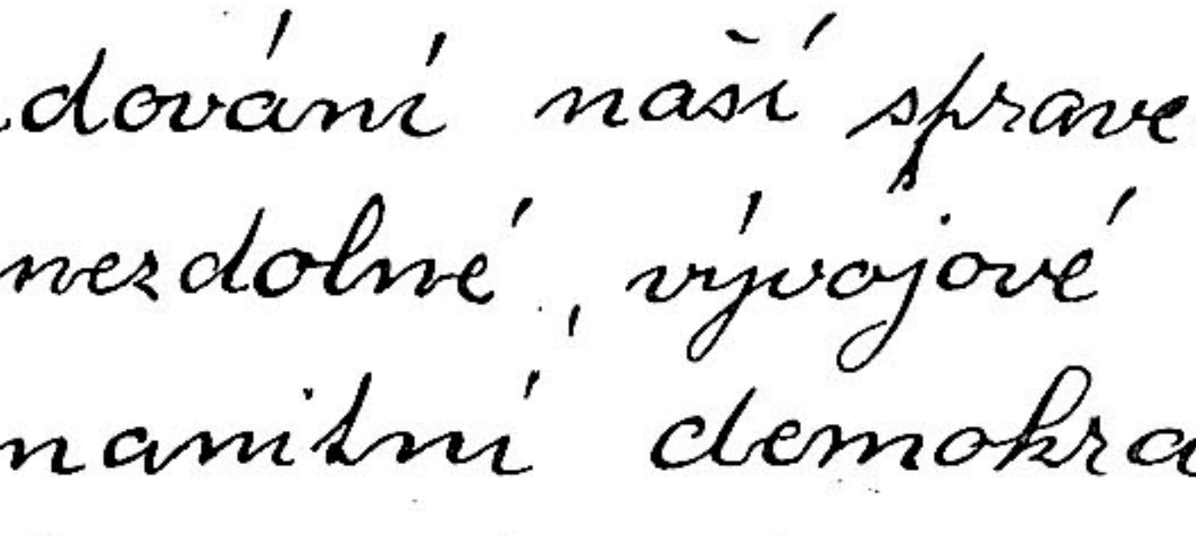

Sopravé motor. stříkačka byla zkoušena
10/IX. na louce před školou. Její výkonnost
je dostatečná, neboť mocný proud přestříkl
i školu.

Postavení svoničky:

Po dlouhém schůzování a sporu kde
má být postavena, umístěna byla svonička
u sv. Jana a v neděli 19/IX. po prosloveu
hasičstvem předána obci.

Ctvrtě na ni zvoněno 2 hodiny v den
pohřbu presidenta „Osvoboditele" a má něsti
název jeho.

Uprostřed měsíce září, kdy už je sklizeno s polí a dobří hospodáři mohou přehlížeti dary úrody, odešel na věky našemu národu „Hospodář nejvyšší". Uzavírajíc na šíři svého požehnaného života, mohl odevzdati se Osudu s úsměvem nejčistším, s vědomím vykonaného díla, které zůstane v srdcích všech nesmrtelné.

Po 87 letech práce, která přinesla výsledky nezměrné ceny a nehynoucí hodnoty, umírá Masaryk jako jedna z nejkrásnějších postav našich dějin.

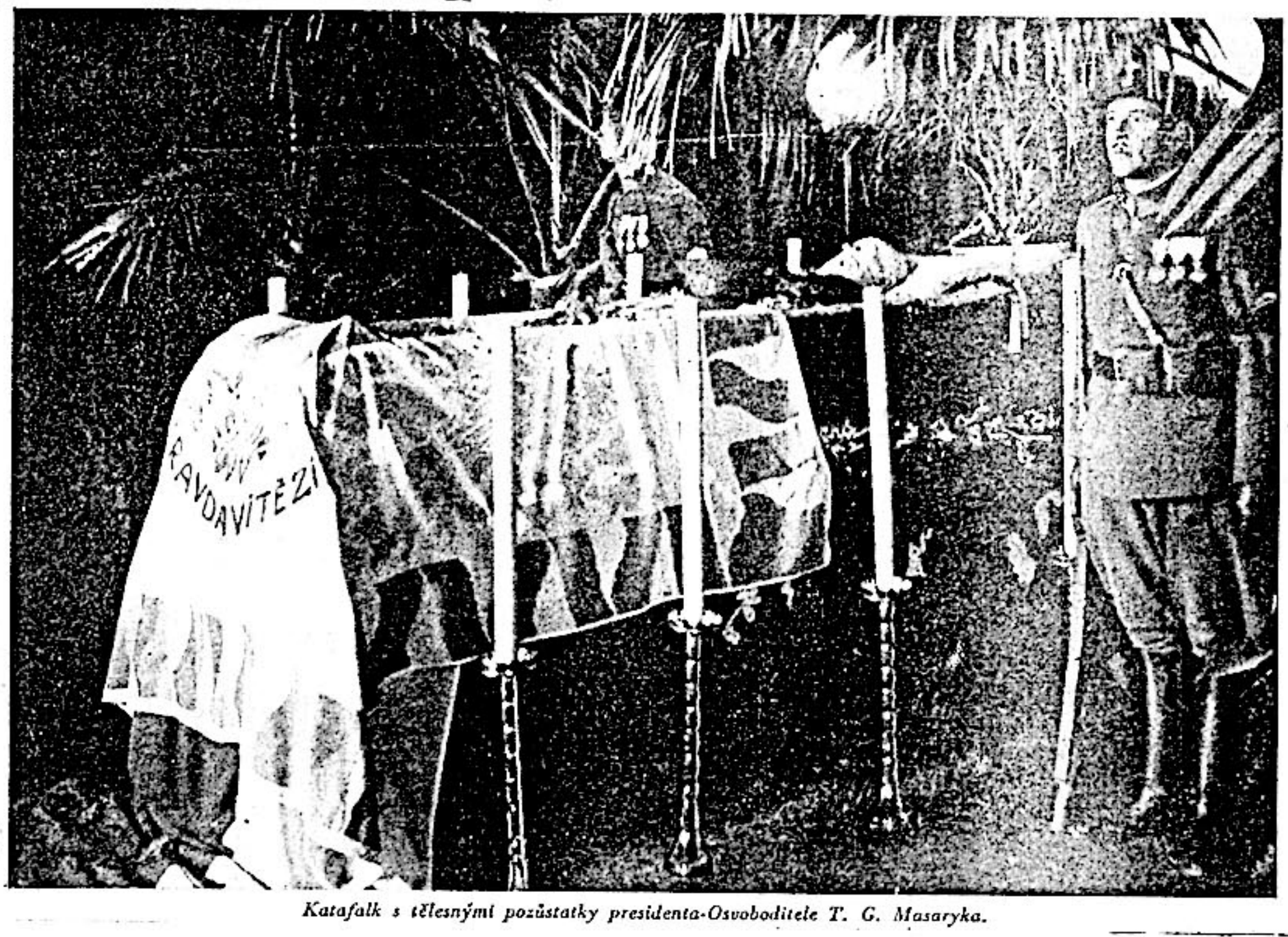

Katafalk s tělesnými pozůstatky presidenta-Osvoboditele T. G. Masaryka.

Président E. Beneš loučí se u rakve „Osvoboditele" vyzval celý národ, aby se semkl k udržení Masarykova vzneseného odkazu aby přísahal si dnes, že duše Masarykova vtělí se v každého člena čsl. národa jako příklad a poučení na cestu další, která nastoupila

si při jednání o zřízení školy v Sta-
ré Říši, dříve již zmíněný kanovník Hlíska.

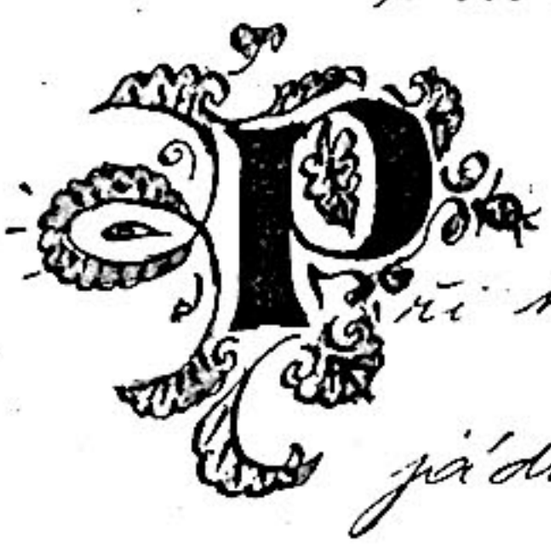

Při komisi konané dne 4. dubna 1890. vy-
jádřil se Sotiš, že členové obecního zastu-
pitelstva chlejí ze stavby školy kořistili.

Onšem tento urážlivý výrok byl jak mocen
veřejným listem u obecním archivu ucho-
vaným přímě odvolati.

Členů školního obecního výboru nelze mimo-
jíti pomenouti Radislava Ruchty, jehož jmé-
no státní návrhy vesnečo k dobru obce čelily.
Tak dne 12. února 1890. podal návrh na za-
ložení hasičského sboru v obci, který horli vo-
ství Jana Peka a novým důvodným ná-
hem dne 28. července 1895. Antonínem Pola-
čkem podaným skutečně r. 1895. se ustavil.

Konečně i při nevyplněné návrhy: o pořá-
dání zábavy ve prospěch chudých, národo-
hospodářský důležitý návrh o vybírání

stavy za cizí dobytek do Statenic přivedený a návrh na postavení obecního domku, jakož i návrh splnůmocný ze dne 23. listopadu 1890 na založení stálé pamětní knihy, kdy svědčí o hrdinství a dobré činnosti občanstvo!

Roku 1890 povolnikmuto ve zdejší obci sčítání lidu sčítacím komisařem Josefem Poláškem a napočteno: V Statenicích 530 obyvatelů v 67 domech čísly pop. opatřených a v Černém Vole, části k Statenicům patřící, 136 obyvatelů v 11 domech s čísly pop., v Hrnčíně Archy 666 obyvatelů v 81 domu.

Dne 5. dubna 1891. podal návrh Václav Štěpánek na zavření knihy příslušní, kterážto také starostou Ant. Polášek sestavena za účastenství Polášek a ověřena byla.

Téhož dne zvolena komise na objednání

ní polohopisného plánu obce Stadenic,
který stavebník r. 1893. zeměměřičem J. Gabler-
em ze Smíchova za cenu 135 zl. vyho-
toven byl.

Mapa obce pořízena od téhož geometra za
cenu 20. zl. dne 21. března 1892.

Dne 8. ledna 1893. konána volba obecního zastu-
pitelstva, o něco pak prozdáji funkcionářů
a zvolení: starostou obce Antonín Pola-
ček, 1. radním Václav Sokorný, 2. rad-
ním Václav Kladovský, členy výboru obec-
ního: Karel Vokoun, Václav Hoorka, Fe-
rdinand Krumhole, Václav Hejduk, Václav
Krumhole a Karel Hlaves.

V roce 1893. vysázeny stromky na obecním pa-
zemku mezi dvorem a rybníkem u pivnice.

Dne 15. července 1894. objednána obecní pří-
ručka u firmy R. A. Smekal v Smíchově,
která je ke konci roku v plné úřadě obci

za částku 575 zl. odevzdala.

Po průběhem jahu 1895. zařízen v Slatiňanech
cích „Sbor dobrovolných hasičů“, jehož
prvním předsedou zvolen Tomáš Krum,
ředitelem a prvním velitelem Josef Dobeš.

Dne 12. ledna 1896. voleno obecní zastupitelstvo. Zvolen: Starostou Antonín Poláček, I. radním Václav Sokorný, II. radním Václav Kladovský, členy výb.: Karel Vokoun, Václav Hovorka, Jan Švestka, Tomáš Krumhole, Václav Heyduk a Josef Horáček.

Dne 14. května 1896. usneseno zakoupiti
Sboru dobrovolných hasičů v Slatiňanech
cích výstroj a výzbroj za 150 zl.

Strojka k cvičením hasičským a hadice
na obecní přístřešku postavena čás-
ným nákladem obce, částečným
Sboru dobrovolných hasičů v průběhu

počátku r. 1897. za cenu as 3100 zl. na
obecním prozemku u sv. Jana, spoluj.
členem k tomu účeli obecním zastupitel.
sborem Statenickým dne 2. února 1897.
na dobu 10 roků.

Dne 25. dubna téhož roku usneslo se za-
stupitelstvo obce na podporování návrhu
p. prof. Koubky na prokopání Letenské
pláně.

Na místo odstěhovavšího se člena obec-
ního výboru povolán p. Karla Vokouna
Karel Mareš dne 15. srpna 1897.

Věcním nákladem také opomenouti postavení
kříže na obecním prozemku proti č.p.
17. a 18. náklademu divadelních ochotní-
ků v Statenicích dne 12. května 1879.

Dne 12. září 1893. vyhlášen byl
nad Statenicemi co obcí okresu Smíchov-
ského výjimečný stav, jenž trval Prahu

Posavším po zatýkání „Omladiny.“
Zrušen byl 21. října 1895.

Posloužného úřadního znění dovídalo se „Sk.
lenicáru“ dne 2. prosince 1897., kdy po prvním
mučených bouřích v Praze bylo mezi jinými
okolními obcemi, ovšem i naším prohlášeno
no právo stanné a které až do 10. ledna po-
kud příštího v platnosti zůstalo.

Dne 31. března 1898 usneseno jednomyslně k
návrhu p. Václava Pokorného zrušiti výbě-
mní školní, počínaje 1. lednem 1899 a kte-
dití je ale obecními příspěvky.

Nové zvolené zastupitelstvo obce r. 1899.
dne 15. ledna zvolené se ustavilo:
Starosta: Antonín Polášek
I. radní: Václav Pokorný
II. radní: Václav Vladyka
členové výboru: Václav Novotný, Tomáš
Krumhole, Karel Marek, Václav Valenta,
Josef Pek a Josef Kejl.

Dne 31. prosince 1900 provedl v obci Otakar Polá-
ček sčítání lidu, které jevilo tento výsledek:

V Statenicích:

Domů 71 s 514 obyvateli, z nichž 264 muži
a 250 žen; 503 katolíků a 11 israelitů; všichni
mateřského jazyka českého.

V Černém Vole (části):

Domů 17 se 134 obyvateli, z nichž 72 muži a
62 ženy; náboženstvím všichni katolíci a ma-
teřského jazyka českého.

Proti volbě obecního zastupitelstva vykonané
dne 2. února 1902 podán byl správou velkostat-
ku protest, který došel konečného vyřízení výno-
sem c.k. místodržitelství ze dne 10. února 1903,
jímž zrušena volba Antonína Šilhana, nákupní-
ka v III. volebním sboru a Antonína Čepely, člena
výboru za II. sbor. Nastoupili na místo jich pak
nejvíce hlasů mající: Antonín Mára, ml. a Josef
Beneš. Po volbě pak představenstva, vykonané
dne 5. dubna 1903, utvořilo se zastupitelstvo:
Starosta: Antonín Poláček

I. radním: Václav Pokorný

II. radním: Václav Klatovský

Členy výboru: Krumkole Tomáš, Silhan Václav,
Vyšín Antonín, Bouška Tomáš, Beneš Josefa
Hejl Josef.

Živelních pohrom dlužno zaznamenati ohromný
vichr ze dne 4. dubna 1902, který s polí všechnu
kyprou prst svál, silnice, cesty a mívozy vysoký-
mi zavějemi zavál a stromů mnoho vyvrátil.
C.k. berní správou škody ty uznány a majite-
lům pozemků v obci naší dostalo se odpisu z
c.k. daní v obnosu 1431 K. 73 h.

Hospodářsky nepříznivým byl také rok 1904.
17. dubna toho roku snesla se nad obcí veliká
bouře provázená průtrží mračen, jež způsobila
nesmírné škody. Prst s polí vymleta do hlu-
bokých výmolů, vrostlé osení i pícniny a zasáze-
né zeměmy vyrvány ze země a zaneseny daleko do
cest a na silnice. Kroupy velikosti lískových oře-
chů doprovázely tuto živelní pohromu a velice po-

škodily stromoví a vzešlé již řepy.

Trvalá pak sucha nastoupivší během léta do-
vršila zhoubu jarní. Po tři měsíce nespad-
la ani kapka vody na vyprahlou zdejší pů-
du, jehož přirozený následek byla neúroda.
Řepy se urodilo asi polovic jako jindy, bram-
borů sotva polovina, otavy nebyly žádné; pro-
to stouply i ceny plodin a potravin: prodávalo
se 100 kg.: brambor až za 12 kor., zelí až 14 kor.,
mouka 36 kor., cukr 82 kor. a pod.

Únorové schůzi obecního zastupitelstva po-
ku 1904 povolen byl obnos 600 Korun na vy-
hotovení plánů místní dráhy projektované
firmou Köhler & Raynal z Bubenče přes
Statenice do Lichocevsi. Bohužel sešlo z
projektu toho nevysvětlitelným odporem ob-
ce Horoměřické a tamního cukrovaru, a
vypracován i schválen návrh jiný, v němž
dráha, vedena jsouc z Bubenče údolím
Šáreckým přes Nebušice a Přední Kopa-

nimi do Tuchoměřic, katastr Statenic-
ký úplně mine!

Účty za správní rok 1904 vykazují při
65% obecní a 10% školní přirážce příjem
3427 K. 20 h., vydání 3112 K. 84 h.; tedy pře-
byteek 314 K. 36 h.
K podnětu okresního výboru zvolen dne
13. května 1905 J. J. Jiří Kristián kníže
z Lobkowicz, nejvyšší maršálek království
českého, za své zásluhy o českou samospráv-
vu čestným občanem Statenickým.
(Zemřel 21. prosince 1908.)

Téhož roku 1905. v červnu podána k zemské-
mu výboru petice v příčině zřízení silnice
z Bubenče podél navigace do Podbaby, by
se tím docílilo výhodnějšího spojení s
Prahou.
V roce 1905 vybírána 63% obecní a 11% škol-
ní přirážka; příjem obnášel 3553 K. 18 h.,
vydání 3309 K. 27 h., přebytek 243 K. 91 h.
Při volbách do obecního zastupitelstva dne

29. dubna 1906 a do představenstva dne 13. května téhož roku konaných zvolení:

Starostou obce: Antonín Poláček,

I. radním: Antonín Vyšín,

II. radním: Tomáš Bouška,

členy zastupitelstva: Krumholc Tomáš, Hejduk Václav, Tek Josef, Švarc Josef, Smrček Karel a Hovorka Václav, ml.

Obecní přirážka, vybírana v roce 1906, obnášela 63%, školní pak 11%. Celkový příjem toho roku byl 3570 K. 91 h., vydání 3228 K. 05 h, tedy přebylo 242 K. 86 h.

Ve schůzi obecního zastupitelstva 21. dubna 1907 Václavem Hovorkou, ml. podaný návrh na postavení samostatné školy v Statenicích zamítnut vzhledem k drahému materiálu a všeobecně nepříznivým podmínkám stavebním.

Při květnových volbách, téhož roku do říšské rady konaných, zvolen poslancem za venkovské obce okresu Smíchovského

Antonín Svěcený, redaktor na Smíchově, příslušník česko-slovanské sociálně-demokratické strany dělnické.

Přirážky v roce 1907 byly: obecní 66% a školní 11%.

Příjmy celkem činily 3619 K. 55 h, vydání pak 3356 K. 47 h; jevil se tedy přebytek 263 K. 08 h.

Dne 8. prosince 1907 zemřela v Statenicích v čp. 18. ve věku 84 roků soukromnice Marie Poncová, která se zapsala ve vděčnou paměť zdejší mládeže školní svým dobročinným odkazem. Zesnulá paní, téměř celý svůj život strávila v osamělosti, pečujíc o domácnost svého bratra Petra, který byl vlastníkem usedlosti čp. 15. Stavši se po jeho smrti jedinou majitelkou celého jmění, sepsala v srpnu 1907 poslední pořízení, v němž mimo jiné odkázala obci Statenické pozemky na t. zv. „vinici" čís. kat. 210 a 211 s výslovným přípo-

menutím, aby tu postavena byla škola. Zásluhu, že věnování toto v závěti bylo učiněno, má jedině starosta obce Antonín Poláček. On upozornil odkazatelku na strádání a nebezpečí, kterému jest útlá mládež vzdejší obce vystavena docházkou do vzdálené školy Únětické a poukázal, jak krásný pomník odkazem tím památce své v obci postaví!

Na šlechetnou tuto paní, žijící i naposled v úplné osamělosti v čp. 15., spáchán byl v září téhož roku nezjištěným dosud lupičem v noci vražedný útok, při němž byly surovým vražedníkem zasazeny prě těžké rány do hlavy a obličeje, kterým uboha po 2 ½ měsíčním trápení podlehla!

O smrti paní Poncové všemožně z různých stran usilováno o to, aby testamen nebyl uznán a lze opět jen zásluze starosty obce Antonína Poláčka přičísti, že

pozemky po několika soudních rozhodnutích obci ve vlastnictví se dostaly.

Odkaz tento měl velmi blahodárný vliv na urychlení v otázce o stavbě vlastní samostatné školy v Statenicích.

Nebot dne 19. července 1908 k návrhu starosty obce Antonína Poláčka usneslo se obecní zastupitelstvo všemi hlasy proti hlasu zástupce virilisty na tom, aby se na darovaném pozemku postavila škola. Přes protest podaný Janem šl. z Artholdů, c.a k. podmaršálkem v.v. jakožto zástupcem velkostatku, proti tomuto usnesení k okresnímu výboru Smichovskému, vykonány všechny přípravné práce k povolení samostatné školy.

Plány a rozpočet na školní budovu, o 2 třídách hotových a 1 třídě záložní, s bytem pro správce školy a veškerým příslušenstvím, svěřeny k vypracování za

odměnu 2·2% z rozpočteného obnosu Vá-
clavu Klatovskému, mistru zednickému
v Černém Vole.

Na učiněný dotaz místní školní rada
v Úněticích jednomyslným usnesením
se vyslovila pro vyškolení Statenic a
proto podána koncem července 1908.
příslušná žádost k c.k. okresní škol-
ní radě na Smíchově.
Když však vyřízení žádosti ani po
čtyřech měsících nepřicházelo, požá-
dáni o intervenci poslanci Douša a Sve-
cený, kteří ihned a s úspěchem zakro-
čili: Nebot dne 14. prosince 1908 ko-
nalo se v záležitosti této místní komi-
sionelní šetření, jemuž přítomni byli
na následujícím listu vlastnoručně
podepsaní účastníci.

Průběh komise byl ve všech směrech ú-
plně příznivým snaze obce Stateniské
po samostatné škole a jmenovitě vol-

ba staveniště" byla ze stanoviska zdravotnického a aesthetického všeobecně za velmi šťastnou prohlášena.'

Doufáme, že snad přece nyní tužby naše zbudováním vlastní školy se uskuteční!

Ve výročí jubilea 60ti letého panování J. V. císaře a krále Františka Josefa I., dne 2. prosince 1908 prohlášeno bylo nad smíchovským okresem (současně nad Prahou a přiléhajícími okresy) stanné právo, které odvoláno 14. prosince t.r. Příčinou byly demonstrace českého obyvatelstva Prahy proti německým bursákům, drze pod ochranou četnických a vojenských bodáků provokujícím t. zv. bumby a zpíváním velkoněmecké písně „Wacht am Rhein" na Přívoze.

V tomto roce konány volby do zemského sněmu, při nichž za okres Smíchovský

Páni účastníci

při komisi. řízení na postavení obecné dvoutřídní školy v Statenicích dne 14. prosince 1908.

Z obce:

c. k. okresní hejtman.

Bedřich Halaburt

c. k. okr. školní inspektor.

Vlad. Jacob

c. k. ing.

Členové mís. škol. rady v Uhříněvsi:

Josef Pošmel

Emanuel Franz

František Šádek

jed. revisor.

Čl. m. škol. rady z Úholiček:

Jaroslav Pešíšek

Čeněk Klenka

místo

Čl. škol. rady v Suchdole:

Fr. Sekerný

ředitel obce

Fr. Petrželka

člen obec. zast.

Čl. obec. zastup. v Statenicích:

Fr. Polívka

starosta

Tomáš Kmínek

Václav Šebesta

Antonín Vyšín I. radní.

Václav Hejduk

Tomáš Bouška II. radní.

Šebest. Šolc

Josef Buda za jáhna

Josef Zelenka

a projekt. Václav Hlavatý

Karel Polách

ř. c. tajemník.

poslancem zvolen Václav Dousa, rolník v Řeporyjích, příslušník české strany agrární.

Rok 1908 vyznačoval se jako předešlá léta nedostatkem deští a tím i všeobecnou drahotou.

Vydání obecní v tomto roce obnášelo 3613 K. 80 h., příjem 3788 K. 75 h.; byl tedy přebytek 174 K. 95 h. Obecní přirážka vybírána 65% a školní 14%.

Při volbách do obecního zastupitelstva 11. července 1909 a představenstva 31. října t.r. konaných zvoleni: starostou V. Hovorka ml., I. radním Ant. Tek, II. radním T. Bouška, členy výboru: Josef Burian, Antonín Bouška, Josef Švarc, ~~Václav Hejduk~~, Tomáš Krumbholc, Antonín Vyšín a Antonín Poláček.

Když pak 3 posléze jmenovaní funkcí nepřijali, povolání náhradníci: Václav Hejduk a Josef Krumbholc, z nichž první se svého úřadu vzdal.

vodárenství

Dne 13. září 1909 vykonalo vodovodní oddělení zemědělské rady české na svůj náklad příslušné měření „na chotoli" za účelem postavení obecního gravitačního vodovodu.

Rok 1909 následkem sucha nebyl příliš úrodný. Rolníkům poskytnuty státem odpisy na dani pozemkové. Zvláštním úkazem tohoto roku bylo velké množství hub, takže ještě na počátku listopadu po mrazivých -2°C nocích houby rostly.

Dne 9. října 1909 zemřel člen obecního výboru p. Josef Tek podlehnuv vleklé tuberkulose. Na jeho místo povolán náhradník p. Josef Štěpánek, jenž splnomocněn k vyjednávání, společně s okolními obcemi, s firmou Laurin a Klement za účelem provedení automobilového spojení Prahy s Buštěhradem přes katastr Statenický.

Ještě pamětní kniha jest pro pravdomluvu, by potomstvo vědělo pravou podstatu voleb roku 1909. poctyká obecní úřad, že posléze jmenovaní pánové na předkháze.. jící straně listu, při volbách, svých funkcí přijaly, když však volby vyzněly v jejich nesprospěch, při volbě představenstva resignovaly

Roku 1909 započala zima s nebyčejným vzezřením jakého nejsou dosut pamětníci: po slabších mrazech počal v noci ze dne 7 na 8 prosince padati sníh, jež padal po celý den a následující noc, na den 9 prosince, kdež se obyvatelstvu naskytlo, pomněti hodné divadlo. Pod tíží sněhu, jenž byl vlhkého obsahu, polámalo se větší množství ovocných stromů, takže i celé kmeny byly buď přelámány neb s kořene vyvráceny.

Větší škody utrpěly lesy; Statenický a Suchoměřický, kde spousty větví i celých kmenů bylo přelámáno a vyvráceno, u hajovny samé byl vyvrácen dub stáletý.

Rok 1910 zaznamenán jest rokem
neblahé památky.

Od časného jara byl více deštivý než suchý
, tak že sliboval hojnost píce. Ta však pro stálé deště
místy se sklizí sklidila a místy na zmar přišla.
Žeň toho roku byla spojena s nemalými obtížemi
ježto oblaka stále jen vodu chrlila.

Po mokrých zimách, následoval podzim
stejného rázu, tak že sklizeň řepy byla neobyčejně
obtížnou a na konec dnem 25 listopadu po-
čátkem mrazu z bylo majetníci Velkostatku panu
Karlu Bendovi ke 100 měřám řepy v zemi.

Opoždění však této sklizně řepy, bylo smutné
ukončení roku. Dne 27 září oblásil p. správce velko-
statku pan. Neumann: onemocnění dobytka slintavkou
a kulhavkou, které to nemoc se během 14 dní rozšířila
na veškerý 120 kusů čítající dobytek a obcina č.pop.
4. a 7. která byla teprve dne 10 prosince po přísné
desinfekci odvolána.

Nemoc panovala ve velkém rozsahu
po všech okresích Království Českého i za hranicemi
následkem čeho vypadlo velké množství dobytka,
čímž vzrostl i nedostatek masa, tak že bylo
dováženo z Ameriky „argentinské“ které objednala
rada města Prahy a prodáváno bylo za 1 kgr 1 kor.
44 hal.

Po dlouhých a těžkých pracích v záležitosti
stavby školy ve Statenicích, došla č. ze dne 2/3 1912 na
obecní úřad ve Statenicích téže z data čís. král.
okresní školní rady, na Smíchově ze dne 26/2 1912
č. 1515.

Všeobecná zoufalá situace
ve Statenicích.

Čís. král. zemská školní rada vyměsen
mění ze dne 19/2 1912 č. j. I. 504/3 sdělovací se
se zemským výborem Král. Českého, bouhuje
na základě svého slavného usnesení ze dne
13/2 1912, v příčině, aby se pro stavbu školy v
Jeleních obce Statenic, žádala schválení
staré školní okresní rady v Statenicích.
jakožto část obecní školy v Statenicích.
Následkem toho bylo vyměsen
patří:

I. Pan x.p. obz. hejtmanovi na Smíchově
p. Vanisovi za jeho účinnou podporu.

II. Pan místopisovi
p. Antonínu Strnadovi za jeho
obětavost se kterou se mému úřadu
vždy ochotně připojil.

28.

Dne 18 července 1912 byla
opětným řízením zadána
stavba školy p. Em. Konárovskému,
stavitelu z Prahy za obnos 37.719 Kč 92
a 23 července 1912 bylo započato
se stavbou.

Dne 8 září 1912 byl položen základní
kámen na stavbě školy. Do něhož pod desku
vložena byla krabice kterou spracoval p.
Ant. Višín ze Statenic, do níž vložena byla
běžná mince a sice 1 haléř 1 dvouhaléř
1 deseti haléř 1 dvaceti haléř a 1 koruna.
Dále záznam o spisu o zásluze kterou
si vydobyly p.p. c. k. okr. Hejtman Tomíš na Smíchov
a řídící učitel p. Ant. Svěcený.

Přítomní o tomto zástupci

Josef Hranický
Josef Brunner.
Josef Vlček
Karel Benda zast. virilního hl.
Šváry Josef

starosta
Hovorka
Petr Antonín
1 radní
Tomáš Borůvka
2 radní
Ant Bouček

30

Dne 5 července 1913 byla dokončena stavba školy v Statenicích.

Dne 11 září 1913 byla škola kolaudační komisí odevzdána svému účelu, jíž přítomni byli páno:

Alfred Hlobil
ck. místodržitelský rada
a okresní hejtman Středočeský
kraj a ck. okr. školní rady

Bohumír Vavřinec
c.k. místodržitelský tajemník

Bedřich Halabert
c.k. okres. školní inspektor.

Michael Horníček
okr. vrch. okr. lékař

Václav Hoch
starosta,

Pekr. Antonín
I. radní

Tomáš Bouška
II radní

Josef Burian.

Josef Šivara

Antonín Beneš

Josef Vích

Frant. Šulc
č. učitel obce
školy v Zdicích

Antonín Vyšín
místní školní rady.

Frant. Krček
Šulkov radní

Bohuš Řech
člen obec. zast.

Jar. Jeníček
čl. obec. zastup.
v Jirnolicích

Jiří Král Frant.
I radní

Emanuel Kovářovský
stavitel

Tomáš Hrečmar

Josefovský

Volby 1919.

Dne 15 června 1919 na základě všeobecného přímého tajného práva hlasovacího měly býti konány volby obecního zastupitelstva

Všech zapsaných voličů bylo 323, z nich 163 mužů a 160 žen.

Ponévadž ve lhůtě 14 denní za konem již dle psané byla předložena kandidační listina čsl. strany sociálně demokratické strany na počet voličů nejsilnější nebyla volena, nýbrž dle ustanovení § 27. vol. řádu byli prohlášeni kandidovaní bez dalšího za zvolené; členy zastupitelstva:

1. Pokorný Jaroslav zámečník čp 27
2. Šek Antonín zedník „ 29
3. Bříško Antonín tesař „ 56
4. Vyšín Václav zámečník „ 35
5. Verbík Emanuel —"— „ 11
6. Bouška Antonín obuvník „ 7
7. Švarc Josef zedník „ 40
8. Svojen Václav obuvník „ 32
9. Mareš Antonín krovič „ 9
10. Bouška Tomáš zedník „ 27
11. Sychrovský Josef Dělník „ 57
12. Kačenková Zofie Dělnice „ 27
13. Vajs František Dělník „ 11
14. Kaškovská Antonie Dělnice „ 54
15 Postelník Karel Dělník „ 4

Za náhradníky

1. Čepelka Josef Rolník čp 6
2. Smrček Karel rolník „ 48
3. Nebovidský Josef Správčník „ 12.
4. Zdebarská Anna Dělnice „ 64
5. Kocourek Alois Dělník „ 16.
6. Holovský Antonín Dělník „ 23
7. Vyskočil František Dělník. „ 15
8. Žíla Václav Dělník „ 63

Při volbě obecního představenstva obce 21 července 1919 za přítomnosti okresního hejtmana p. Šíby zvoleni byli:

Starostou obce Šek Antonín

Náměstkem starosty Pokorný Jaroslav

Členy obecní rady:

Bouška Antonín, Poslední Karel

Kašková Antonie

Do finanční komise zvoleni:

Svojše Václav, Mareš Antonín, Bouška

Tomáše Šíma Josef.

Roku 1920 přesídlil náměstek starosty

na svým povoláním pan Václav

zvolen byl za náměstka starosty

Václav Vyšín.

Usnesením obecního zastupitelstva ze dne 21. října 1923 byl jsem já, Václav Březina, řídící učitel ve Statenicích, ustanoven kronikářem zdejší obce.

Nejsem zdejší rodák, ale dlím ve Statenicích již přes 12 let (od r. 1914). Narodil jsem se 26. ledna 1893 a po absolvování malostranského gymnasia a kursů pro vzdělání učitelů při ústavě učitelském v Praze byly Statenice moje druhé místo, když jsem tu 14. září 1914 službu nastoupil.

Tehdy byla škola ještě expositurou školy újezdské, kterou vedl tehdy řídící učitel Josef Cyterák.

Přišel jsem na školu svoboden s kol. Podzemským Karlem, kterého vojenská povinnost ze Statenic již po měsíci odvedla.

Bylo to za starostenství Oldřicha Poláčka.

Celá dlouhá strastiplná válka světová se životem pěvalila a zase již

i od převratu uplynula řádka let.
A to jest, čeho dnes nejvíce lituji: že
jsem nemohl psát díje vsdejší vesničky
již od doby svého příchodu.

Lituji, že kniha tak krásně za=
ložená má a bude míti mezeru,
a to právě za ta nejtěžší léta.

Pokusím se vší snahou svojí, abych
sebral z úředních zápisek alespoň
něco z tehdejších dob. Pro naše doby
pak vynasnažím se snésti do kroniky
vše, co jenom budu moci.

Jen upozorním, že škola má
také pamětní knihu, v níž jsou mnou
samým zpracována dosti podrobně léta
1914 - 1918 i další. Ovšem, že školní pa-
mětní kniha obsahuje povětšině paměti
vztahující se jen ke škole. Leč práce
i tu jsou mnohé stati rázu povšech-
ného. Také jednota Sokol má svoji
pamětní knihu, podrobně líčící díje
její od roku 1919, kdy byla založena

Tedy počínám - -

Poněvadž poslední zápis z doby před-
válečné datován jest v červenci r. 1913
(viz str. 30. pam. knihy), počínaje
výpisy z protokolů a schůzích obecního
zastupitelstva, jež bude uváděti
doslovně a v uvozovkách, s r. 1913.

"

Na základě přípisu okres. výboru
na Smíchově ze dne 8. srpna 1913
č. 2370 usnesla se obecní zastupitel-
stvo ve příčině stavby hasičského
cvičiště vůbec nic nedělati a sbor
dobrovolných hasičů rozpustiti a sbor
dobrovolných hasičů vybídnouti, by
do 14 dnů počínaje dnem doručení
veškerý hasičský materiál obci odevzdal.

Starostovi obce se ukládá, by
od doby rozpuštění sboru se posta-
ral o dostatečnou požární ochranu."
(Zápis o schůzi dne 8. září 1913)

K tomuto jednání našel jsem
zmínku v zápise o schůzi dne 6. října 1913,
kdy „přípisem č. 94.963 vyzývá okres.
hejtmanství, podati zprávu o rozpuštění
sboru hasič. c. k. místodržitelství
s udáním důvodů".

O vyřízení výzvy není tu zmínky.

Pohnutky k tomuto usnesení? Dnes
těžko o nich psát. Co bylo příčinou,
aby spolek tak humánní byl rozpuštěn? Pamětníci vyprávějí o osobních bojích a nepřátelství v obci.
Leč kronikáři nezbývá, než přidržeti se toho, co psaného našel.
O pohnutkách ovšem nenašel jsem nikde záznamů. Sbor se nerozešel. Patrno to je z toho, že v jednacím protokole sboru hasičského na konci září 1913 je dopis na dopise, jimiž sbor bombarduje" okresní výbor, místodržitelství i své organisační vyšší složky "v zákrok proti rozpuštění.

A v témže zápisníku je zaznamenáno ke dni 6. října dopis obecního starosty, jímž do dalšího vyřízení zrušuje se usnesení z 8. VIII. 1913. —
Zrušení usnesení tohoto obsahuje také dopis okr. výboru zapsaný 24. října 1913.

Potom ještě 30. prosince t. r. zaznamenána jest pozvánka okr. hejtmanství pro starostu sboru, aby vysvětlil spor sboru a obce --
O vyřízení konečném pak zprávy chybí -- Ale sbor působil dále.

Dalšími schůzemi zastupitelstva provléká se jako červená nit jednání o škole. Začíná vleklý spor s jejím stavitelem E. Konárovským, zprvu výměnou dopisů, pozdějí ostřejšími a ostřejšími kroky úředními.

Čteme tam (ze 6. října 1913) usnesení ve formě dopisu zmíněnému staviteli:

„Účty, které jsme vám již jednou vrátili se po prozkoumání vrací znovu jelikož neodpovídají Vašemu offertnímu podání ani podmínkám a Vašemu projektu. Dále nejsou vám určené dodělávky kollaudační komisí dohodovány. Víceprace jsou prozkoumány a shledáno, že nejsou ceny dle ujednání. Na základě toho se Vám účet na stavbu školy vrací a účty víceprací též. (7 příloh)."

V jedné z následujících schůzí (13. XI. 1913) odpovídá se již na přípis advokáta Ild. Petříka tímto usnesením:

„Na č. dopis ze dne 7/11. 1913 dávám vám usnesení obecního zastupitelstva,

že váš p. mandant p. stavitel Konáč-
kovský byl od obecního výboru více-
krát vybízen jak písemně tak ústně
by své povinnosti vykonal a že
další jednání s Vámi p. doktore
byla by zbytečné neb pevně tvrdíme
na tom co bylo obecním zastupi-
telstvem a p. stavitelem Konáčov-
ským ujednáno, aby vykonal."

Nově postavená škola byla
předmětem neustálého zájmu, jak
je konečně zcela pochopitelna, i se
stránek jiných.

Tak stará se obecní
zastupitelstvo a její slavnostní ode-
vření. Čteme tu usnesení „4 hlasů
proti 2, aby se při otevření škola ne-
světila. (zápis z 11. IX. 1913)."

K otevření offert k úklidu
ve škole „přijata pí. Anna Čokorná (čp. 33.)
za navržený obnos 12 Kč měsíčně.
(Zápis ze dne 6. X. 1913)

„Na podání k učebním pomůckám
svoluje obecní zastupitelstvo by tyto by-
ly co nejnutnější potřeba vyžaduje
zakoupeny. — Zároveň se ukládá

starostovi, by co nejdříve podal c.k. zemské školní radě žádost o samostatnou školu." (zápis z 10. XII. 1913)

V téže schůzi (10. XII. 1913) zasadalo obec. zastup. zastupování obce ve sporu se stavitelem J. U. Dr. A. Meissnerovi.

Konečně tedy škola stojí. Sem mnoha dobrých lidí, tuřba každého spravedlivě čítícího občana. — Je tu! Součást obce, napříště ne poslední činitel v životě obce.

Dne 16. září 1913 byla slavnostně otevřena. Prvními učiteli byli:

Holub Otakar a
Osvald Karel.

Obecná škola v Statenicích (fotogr. r. 1926.)

Rok 1914 počíná týmiž starostmi, jimiž končil 1913. Škola.' Čteme v zápise o schůzi zastupitelstva ze dne 31. ledna:

„K přípisu okr. výboru č. 223. ze dne 22. ledna 1914 obec. zastupitelstvo prohlásilo, že starosta na nevyrovnaný účtu s.p. stavitelem Konárovským, nemá žádné viny, jelikož vše jednání se děje obecním zastupitelstvem a usnáší se by byl okresní výbor dožádán, by p. stavitele Konárovského vyzval, by podal obci Statenicům správný účet na povolené vícepráce obecním zastupitelstvem povolené a smluvené k jeho podané offertě a že jest obecní zastupitelstvo pak ochotno účet vyrovnati.

A ježto pak nejsou podmínky ~~nejsou~~ a offerta p. stavitele Konárovského obci dosud vráceny od c. k. okr. soudu v Holešovicích, kamž byla jeho sporem nutno je předložiti a dosud po několikeré urgenci vráceny nejsou, nemůžem p. staviteli dosud jeho účet vyrovnati."

Z posléze uvedeného usnesení vidno, že do sporu vmísily se již úřadů výzvy a konečně i soudní proces.... Smutný konec stavby!

A k tomu kvalita práce byla jistě znamenitá, poněvadž již časně z jara „podává p. Pek návrh na opravu střech nad záchody ve škole; usneseno, by při příležitostně jednání s p. stavitelem, byl tento k (jedno) jmenované opravě vyzván. (zápis o schůzi 16. března 1914)

Dne 9. dubna referují o rozmluvě se stavitelem (Pek-Benda) a přikročení k žalobě schváleno--

V. téže schůzi (9. IV. 1914) „stěžuje si starosta do okresního výboru a vzdává se funkce" (star. Václav Hovorka). Za Hovorku se ujímá Antonín Pek (čp. 29).

Po té do května není. mnoho důležitějšího zapsáno. Zápis ze 17. května 1914 jedná o předávání inventárního jmění novému zastupitelstvu.

Zastupitelstva, jež vyšlo z voleb (vykonaných dne 6. V. 1914) jest takto složeno:

Starosta: Otakar Poláček (čp. 18), I. radní Antonín Vyšín (čp. 27), II. radní Antonín Mára (C. Vůl čp. 26), Josef V. Štěpánek, Smrček Karel, Šrajer Karel, Josef Beneš.

V každé téměř schůzi strašil proces školy a kazí tak klidnou práci nově zvolených zástupců občanstva.

V tom však přichází dějinně prosluté Sarajevo, jež několika výstřely zbavilo říši Rakousko-uherskou nemilovaného následníka trůnu a jeho ženy.

Po něm minutu po minutě stahují se hrozivěji a hrozivěji mračna a stmívá se ke hrozné světové bouři, jež šlehla prvním bleskem 26. července 1914, kdy rozlétly se po viskách a městech plachty mobilisačních plakátů.

Nastaly smutné odchody, truchlivá loučení, pláč, slzy a vzpomínky vyplnily dny.

Pečlivé zastupitelstvo vedeno péčí o klid v obci a bezpečnost majetkovou usnesením z 18. září zavádí hlídky o 2 mužích (vedle ponocného), jejichž

opatří velkostatek, jednoho postupně čísla.

Ve starostech válečných uvažovalo nové představenstvo obce, že by bylo lépe míti doma školu samostatnou a tuto si pozmenáhla vybavovati, než platiti příspěvěk na školní věcná vydání do Úmětic, při čemž se škola mateřská dívala ne mateřsky, ale macešsky na svoji odnož.

A usnesením ze dne 20. října 1914 zakročeno:

„Usneseno jednomyslně žádost podati c. k. okresní šk. radě na Smíchově, aby na útraty obce Statenické vykonána „ byla místní komisionelní šetření a v žádosti o zřízení samostatné školy v Statenicích prohlásiti, že se obec postará-pokud zákon nařizuje- o věcný náklad i její udržování ze svých prostředků."

Komisionelní toto šetření se koncem listopadu (26. XI.) konalo, před ním a. po něm bylo několik šetření komisionelních ve spojitosti s procesem soudním:

Dne 2. listopadu 1914 jedná se ve schůzi zastupitelstva o „nařízení c. k. okres. hejtmanství na Smíchově ze dne 24. října 1914 č. 89125 ohledně válečného úkonu obce Stateckého t. j. dodání k účelům vojenským 1914 v listopadu 30q ovsa 1914 v prosinci 7q pšenice, 10q ječmene. 1915 v lednu 7q pšenice, 20q ovsa, 7q žita" Hrcol ve schůzi této přijata nabídka nájemce velkostatku K. Bendy, že přenechá žádaný kontingent za prostřední burzovní cenu v době dodávky.

A tu již nastává to pravé hospodářství válečné -- Odtud přituhuje na všech stranách. Odtud již vidno, že vzteklice jednou se řetězu puštěná nevrátí se tak snadno, jak se odpoutala. Odtud patrno, že s nastávajícími mrazy neskončí se to strádání. tisíců a tisíců, jak se myslilo, nýbrž že bude tužší a nemilosrdnější, jako ty mrazy.

A to ještě bylo všeho doma dost a poměrně lácve ve všem - .

Tot asi vše, co z roku 1914 mohl jsem ze zápisů o schůzích zastupitelstva pro paměti vyčísti. Dnes (15. listopadu 1926) pod. starými zákoníky vypátral jsem záznamy o dopisech došlých i odeslaných, z nichž mohu poměrně dosti zajímavostí potěbovati.

Zde stůjtež!

Okresnímu výboru na č. 1912 z 20. V. 1914 oznamuje se výše přirážek obecních 100%, školních 13%.

Okresní soud na Smíchově č. 2.065/14 vložil vlastnické právo na domek čp 13. se zahradou č. kat. 22. na Josefa a Marii Kolmanovy.

Týž soud č. 2.143/14 ze 17. V. 1914 na dům č. 45 na Marii Vyskočilovou.

Číslem 47.833/24. VI. okresní hejtmanství určuje na den 1. července 1914 vykonání slibu nového představenstva obce.

Dne 22. července) podávají nájemce velkostatku a rolníci žádost o vyšetření škod na úrodě, vzniklých vlhkem a větry (pro odpis na dani pozemkové).

Mobilisační akta pro 8. a 9. armádní sbor došla dne 26. července 1914 ve 3 hodiny odpoledne. Telegrafická depeše a témž o 1/2 1. odpoledne.

Pro dnešek, kdy andatra (příkaz) v provádění celého našeho potoka značně jest rozšířena, zajímavou je odpověď na přípis (datax) okresního výboru ze dne 28. VII. č. 2749, že andatr tu není.-

Dne 1. srpna 1914 dodala okresní hejtmanství (na Smíchově) po 2 svlašťnících poslech již o 12 hodinách 10 minutách ráno diskopisy a vyhlášky o všeobec. mobilisaci.

Dne 12. VIII rukamand. do. písem (1914/15 Mob.) nařídila okres. hejtmanství dodati ze svého příkazu ze dne 15. VIII. o 7. hodině ranní do Chuchle 7 přípřeží (podle dalších poznámek dodali je nájemce dvora Karel Benda, Josef Vlček (čp 5), Josef Krumbholc (čp 7.)).

Že zastupitelstva pečovala o

rodiny naukovavších vojáků, o tom svědčí záznam a oběžníku, jímž vykonána po obci sbírka v jejich prospěch již v prvém měsíci po mobilisaci.

Pěkným důkazem tíživ jest i dar 200 K (našel jim zmínku o něm 13. VIII. 1914), jímž zastupitelstva na strádající rodiny odešlých spoluobčanů pamatovala.

Dne 15. VIII. k výzvě okresního hejtmanství ustavena byla žňová komise. (Karel Benda, náj. dvora, Josef Štěpánek, mlynář, Josef Krumbholc, rolník [čp. 7.], Antonín Vyšín, zámečník [č. 27]).

Jak zasáhla mobilisace v průmyslové podnikání, patrno z odpovědi na dotaz okr. hejtmanství z 19. VIII. [které podniky omezily nebo zastavily práci?] Zní:

Josef Štěpánek omezil práci v cihelně na 3 lidi, Josef Vlček pak zcela práci zastavil (z nedostatku uhlí a peněz)."

Dne 28./VIII. ustavena byla zvláštní zdravotní komise, jíž přikázány prohlídky zdravotní a opatření proti infekčním chorobám. Zasedalivní: Beneš Josef (čp. 3), Špaček Bohumil (čp. 16) Krumbholc Josef (čp 7) ze Stateric - Mára Antonín (čp. 26), Šafránek Antonín (čp. 10), Bouška Tomáš (čp) z V. Vola.

Ze dne 28. září 1914 našel jsem potvrzení okresního hejtmanství, že neporažňovala cenu za 1 kg chleba 40 h za přemrštěnou.

Dne 5. října 1914 konala se první mimořádná přehlídka (jinak řečeno odvod) domobrancův "mírovém domě" na Smíchově, kteří "ukovali již 26. X. do výstaviště v Praze-VII o 7. hod. ranní.

Dne 10. listopadu provedl dr. Štěba z Tuchoměřic ve škole všeobecné očkování proti neštovicím.

Před vánočními svátky sebrali k návrhu starosty Ol. Poláčka místní obchodníci 71 K na nadílku školním dětem

místa pravidelného dárku novoročního
konsumentům.

Vůjnou sbírkou se obros pěk-
ně zvětšil, sešlo se i ovoce a dne 22.
prosince sešla se občanstva ve škole
pod vánočním stromkem a poslechla
trochu dětských básní a básničk,
písní a písniček a zavzpomínala
s dětmi na ty, kteří daleko v poli,
v dešti války také jistě na domov
vzpomínali.... Mnohé oči byly při
té dětské radostné besedě zaslzeny....

Tyto nadílky vžily se do života
naší vsi, že bývaly až do r. 1917 kaž-
doročně ve větším a větším rozsahu.

Byly tklivé a měly své kouzlo.
Jistě i velcí i malí rádi na ně ještě
po létech vzpomenou.

Ve školní pamětní knize je
o těchto chvílích psáno podrobněji a
obrázky z těch dob tam jsou.

Končím rok 1914.

Kronika 1915 - 1918.

Dne 12.I. 1915 nařizuje okres. hejtm. (číslem 1371) rekvisici veškerého ovsa v obci.

Téhož dne (5378) zákaz šrotování obilí.

13. ledna (o.h. 1939) uvědomuje o nové přehlídce domobranecké ročníků 1891, 1895, 1896 ve dnech 1. a 11. III.

24. ledna žádá ok. hejtm. (č. 80905) o statistiku dobytka
Bylo koncem r. 1914: 16 koní, 138 kusů hovězího dobytka, 80 koz, 35 prasat.
Zabito v r. 1914: 22 kusů hovězího, 13 telat, 1 skopec, 54 vepřového dobytka.

Dne 26. února jde již od obecního úřadu dotaz k odbočce červeného kříže po nezvěstných (Hejdukovi, Výšinovi, Švarcovi, Sedláčkovi, Kaškovi, Procházkovi).

Na tak malou vísku jistě značný počet.

Dne 8. III. nařizuje o.h. (17392) kontumaci psů, zvěrolékařsky policejní opatření a revisi psů v obci.

Potom jíž rázem na rázem, dopis za dopisem týká se takřka vše jednání čím dále tím obšírnější aprovisace.

28. února jest nařízená přehlídka zásob obilí a mlýnských výrobků.

21. března výzva o.h. (19882), aby se chlebem úsilovně šetřilo.

Dne 2. IV. 1915 dochází od okresního výboru (č. 811) instrukce a sestavení aprovisační komise, do níž zpravu povolání Ant. Vyšín (čp. 27), Mára Antonín (č. kůl čp. 26), posléji Beneš Josef (čp. 3), konečně 1. května 1915 rozmnožena ještě o Špačka Bohumila (čp. 16), a Bendu Kaila, nájemce dvora.

2. dubna došly od ok. hejtm. (24943) vyhlášky o přehlídkách domobranců roč. 1873-1877.

Dne 3. dubna vyvýá o.h. (č.14782)
k chovu králíků.
Dne 7. dubna (č. 56592) vybízí ku
vlastenecké "sbírce kovů" k účelům
"válečným". (Zajímavý je protiklad,
jejž jsem označil uvozovkami.)
Dne 10. IV. (č. 309/14/19) okresní soud
oznamuje místní ohledání a
zavedení znalců ve věci sporu -
se stav. Konárovským do školy.
A již počínají sčtové dovo-
lené. Lidé-haličtí uprchlíci-roz-
lézají se po vesnicích skupují
vajíčka zprvu, později i jiné-pro-
dukty hospodářské a počínají
obchodovati a --- rozdražovati.
Několik úředních přípisů v.
této době" týká se této "blahodárné"
jejich činnosti.
Dne 25. dubna koná se nová
prohlídka zásob v obci u soukromní-
ků, obchodníků i kolíků.
(zaznamenáno 11q jecmene u velko-
statku.) -

Přípisem okres. hejtmanství ze dne 1. V. 1915 (č. 34182) nařízen nový soupis zásob i přes 1 kg.

Proti nařízení ze dne 12. V. (čís. 37856), aby ubytováni byli v obci váleční uprchlíci, podán byl obcí rozklad, který 22. V května (č. 39.280) byl zamítnut stroh ým příkazem, že obec musí bezpodmínečně uprchlíky ubytovati.

Mezitím dochází k novým a novým přehlídkám domobranec-kým, k novému a novému sepi-sování zásob, konečně k vypsání válečných půjček. Doporučuje se cvičiti dorost (hilelý) ve zbraní.

Ke dne 23. června 1915 nachází-me hlášení jak byla tehda půda osetá (k čís. ok. hejt. 35220): Výměra celkem: 265 ha, chlebovin 150 ha, řepy 30 ha, brambor 15 ha.

Začíná opravdu válečná éra. Ti i tam již proskakují zprávy

o útěku zajatců, příchází a tom
i úřední sdělení, výstraha a vypi=
sují se odměny za dopadení.

Nedlouho poté eskortuje pan
strážmistr Procházka z Hromeřic
ode všech místních obchodníků
může se zápalkami, jež na ka=
bičkách mají trikolóru slovan-
skou, na obecní úřad.

Týpa tam hodně dlouho
odpočívaly až do doby, kdy byla
a vše značná bída, pak směly
vyzvedovati ovšem přes trikolóru
opatřeny hustým černým pásem
smaltového nátěru. –

Že rok 1915 byl rokem suchým,
patrno z toho, že 19. VII. konalo se
komisionelní sečtění škod, jimi
vzniklých.

Že dne 25. VII. 1915 čteme ponukaz
okr. hejtmanství na 7·50 „kukuřič=
né mouky" (vedle 15 g žitné) od
V. Dudy ze Záholan. Tedy opět
novinka. Kukuřičná mouka!

Dnes již si jí nemůže takřka představit. –

Tři dny na to 28. VII. (č. 60 z 16) shání se pro vojenskou správu tažná síla, „velcí, tažní psi s vozíky. Žádné došlo tedy! Z naší vsi se však nesehnalo ani půl páru.

Dne 29. VII. oznámila správa všeobecné nemocnice, že Jan Holovský, rodější občan, jinak v Horoměřicích při práci zraněn – odvezen byl do Prahy k nemocničnímu léčení, stižen byl infekční nemocí „tetanus" (křeče mutí šíje) a na tuto zemřel. V domácnosti jeho provádělo se potě dvěhladná desinfekce. –

Početnost a rozvrstvení obyvatel v této době (3. VIII.) vypovídá z odpovědi na dotaz ve příčině zásobování: obyvatelé celkem 624, 85 příslušníků majitelů vlastních hospodářství, zemědělských dělníků 293, průmyslový dělník 21, rezonních 30.

Dne 5. srpna (č. 61345) dostala obec nabídku válečných praporů: rakouského, uherského, německého a turecského; poněvadž se obec nemůže k tomu, aby si jich zakoupila, 6. IX. Technische Betriebszentrale z Vídně již urguje nabídku. Ač na tuto urgenci obec odpovídá objednávkou jednoho praporu (černožlutého), přece jen samo ministerstvo vnitra a to již 10. IX. oboručuje balíky všech čtyř zmíněných praporů.

Dne 12. VIII. (č. 2222) nařídila okresní hejtmanství občím oslavu narození panovnického. Tato dála se 17. srpna, kdy se sešlo zastupitelstvo, aby vzdalo „oddaný hold Jeho Veličenstvu", - jenž byl tak oddaný, že musil být - nadiktován!

Poněvadž hold musil býti prokázán nějakým i hmatatelným dokladem loyality, (počítalo se asi na hojné upisování již 2. válečné půjčky), zastupitelstvo obratně věnovala

peníz 100 Kč ve prospěch místních sirot a pozůstalých po vojínech.

Na loyální oslavy nebylo nikdy zapomenuto, spíše zapomněly úřady na to, že hlad dorážil, jak to dosvědčuje záznam o soupisem, dívaném dopise obce ze dne 19. VIII., jímž žádá se za bezodkladný poukaz žitné mouky, jíž ta v obci již 6 dní nebyl chléb.

Dne 30. VIII. nově ustavená zásobovací komise obvodní v Roztokách přivedla přidělila obci chlebové lístky, které byly první z těch všech-enek (chlebenky, uhlenky, tučenky, mýdlenky, cukřenky atd.), jimiž bylo občanstvo podělováno po celou dobu trvání války i čas po jejím konci ještě. -

V tu dobu (2. IX. č. 64235) pod pokutou 100-200 Kč zakázáno byla nošení slovanské trikolory (event. veřejném 14 dní) Ehle, ukázka, jak se snažila projeviti příslušnost k velikému lidstvu!

K dotazu okr. hejtm. ze dne 9/9. č. 62.350 / kolik dobytka zabito bylo

za I. pololetí roku 1915 a mnoho-li
masa případně tedy na 1 osobu)
kněla odpovědí: 19 kusů hovězích,
4 telata, 22 vepřů. Masa 2200 kg,
na osobu tedy za půlletí 3½ kg.

Ovšem, mnohá ta osoba nevidě-
la ho ani ½ kg, poněvadž průměr,
je průměr!

K dodatku místnímu-14. září
pod čís. 73622 odpovídá okr. hejtman-
ský doplňovací volbu zastupitelstva
(pětičlenného sboru) nelze pro nepří-
tomnost mnoha občanů ~~v~~ voličů provésti.

Na sbírku kovů (mařík. 18. IX. čís.
75535 okr. hejtm.) nebylo doručeno
ani jediného ~~kovu~~ gramu žád-
ného kovu.

V době po žních - tedy hospo-
dářky té nejnadějnější - doporučo-
ván sběr různých hmyzů a výkrm
dobytka jimi: (žaludy, brukvicemi
kdšťany atd.), zvláštním výnosem
ok. hejtm. (30. XI. 95.845) doporučen pro
prasata lišejník ~~svářený~~ v mléce!,
a podobných pouličkovin — —

Za léta 1916 a 1917 nenalézá se v zápisech, jimž možno přikládati plné hodnověrnosti, takořka žádných pamětihodných zaznamů.

Pochopitelno, proč. Shon po oživě a krutá kruta válečníka života vyplňovala den i noc, skutky i myšlenky a vše ostatní ustoupila v pozadí.

Tak v roku 1916 nacházíme zmínku v zápise o schůzi zastupitelstva ze dne 23. ledna 1916, kě obec uznána povinnou platiti staviteli Kovářovskému penízk 50.209 K 83 h na stavbu místní školy. V líčce schůzi uvažuje se, má-li se podati odvolání či nikoliv.

O rozhodnutí jsme se nedočetli. Že však nebyla záležitosti této konec, lze bez pochyby souditi ze záznamu o dopisech z této doby, o nichž psána je čilá korespondence o této věci mezi obcí a jejím zástupcem Dem. Meissnerem.

V záznamech těchto nalezli jsme také zmínku o výši obecních přirážek na rok 1916 a to: 115%.

(okr. výb. na Sm. č. 784 ze dne 29. III. 1916)

K roku 1917 dochován jest záznam ze dne 14. X. 1917 (zápisy o schůzích obecního výboru) že zřízena byla polévková komise pro chudou školní mládež, v níž zasedali pp: Antonín Vrzal (čp. 27), pí. Anna Kummermanová (č. 1) a Bohumil Špaček (čp. 16).

Z vlastních vzpomínek pak dodávám: V rezervní třídě místní školy, dosud nečinně zahálející, zřízen péčí této komise kotel a kotlík a plotně (stavěl jej zedník Karel Smrček (x čp. 49). Tu pak vařil Ladislav Pek (x čp. 18.) polévku pro školní mládež, která si ji po 10 halé-řích platila. Zařízení této kuchyně mělo několik výhod. Děti se poměrně dobře a levně nasytily. Nemusily pak vůbec ze školy (ani přes poledne) do chladu zimy a mnohde i do chladu domova. Uvažme jen dobu největšího nedostatku šatstva, obuvi, paliva, jídla - krátce všeho.

Vedle toho byly pod stálým dozorem školy (učitelstva.)

V ohledu společenském byla v těchto dobách ve Statenicích ticho. Hor „dobrovolných hasičů" a dělnická vzdělávací „Beseda", které v minulých, předválečných letech vyplňovaly svými podnikly divadelními a zábavními kulturní život vesnice, zůvolily, ba dožívaly –

A přece v roce 1916 a 1917 nadalo se několika mladíkům, kteří horlivě podporovaní starostou obce Otakarem Polačkem seskupili se v „Kroužek přátel školy" a počali hráti divadlo.

Nebyli spolkem a teprve později (v r. 1919), aby mohli i dále působiti, stali se členy nově vzkříšené „Besedy".

Škole stálo se „Kroužek" značnou finanční oporou a položil svými příspěvky základ školních sbírek i knihovny žákovské.

I sama škola sáhla ku svépomoci. Peněz na pomůcky bylo nebylo, dosti spotřebovaly nejnutnější potřeby hospodářské ve škole.

A ponévadž byla tu snaha školu poněkud vybaviti, pustilo se učitelstvo spolu se žáctvem do divadla a účinně podporováno zmíněným již" starostou obce, zařídilo se stálé jeviště „Besedy", slušné jeviště školní, které umístěno v žákovské třídě brzy vydalo velmi slušný užitek. (v únoru 1917)

Dobrá vůle učitelstva bylo občany oceněna a snahy školy všemožně podporovány.-

Své měsíce roku 1917 zapíšeme ve svalou paměť spoustami sněhu a krutými mrazy, jimiž potrpělo mnoho ptactva lesního i polního.

S školním sbírkám několik kusů z této doby přibylo.-

Konečně vzpomínám <u>změny v nájmu velkostatku</u> dnem 1. ledna 1917. Dosavadní nájemce říšský Benda předal nájem Adolfu Kummermannovi, který v něm setrval až do konce roku 1926, tedy 10 roků.

1918.

Památný, historický rok 1918 jest zápisný již bohatěji než dvě léta předchozí.

Již ze dne 4. IV. 1918 našli jsme v zápisníku obecního výboru záznam o zadání <u>oprav ve škole</u> za 497.70 K mistru tesařskému V. Karlíkovi z Tuchoměřic. Tehdy již opravy. Budova za sotva svému účelu odevzdaná volala již po lékaři, aby ji ošetřil. Měla bolestí hned několik najednou. Především ploché střechy zadešlo, nedostatečně zakřísněné, bylo nutno zaměniti obyčejnou střechou šikmou. Houba v bytě správce školy hrozivě vylézala na povrch a nemělo li vážně ohroziti dalším rozšířením ostatní prostory školní, musila být podlaha vybrána a nově položena. Špatné vedení komínů vyplenění. Špatné vedení komínů na v půli budovy muselo býti upraveno tak, aby se dalo aspoň topiti, třebas, že

a musila se přikročiti k nižším najímavostem, nad nimiž stavební mistr sám by se pozastavil (vykopání pod podlahami ponechaných pazitní stromů, vyvod komína do pokoje atd.)

Nemenší a nemenně důležitou opravou bylo stažení budovy, vlastně hlavního trámoví krovu, který nepatrně zapuštěn ve zdivo dopustil značnou trhlinu v průčelí (nemám-li pozdě spíše zavinil). Než o tom dosti. Podrobnosti jsou v pamětní knize školní. –

V zápise ze dne 20. V. 1918 čteme, že bylo usneseno 28. V. uvítání arcibiskupa Žluyna se zúčastniti.

Byl to <u>první odboj roku 1918</u>, prolidu člověku-cizáku, který byl české pražské diecési vnucen.

V zápisu z 19. VII. 1918 čteme usnesení o dalších opravách ve škole (byty to ony nešťastné podlahy, komín etc.) Zápis ze 4. IV. týkal se jiné záležitosti střech.

Dozorcem nad provedením byl usta=
noven Josef Jiras, nově přistěhovalý
majitelník hostince čp. 21, jinž po
pelsekuci, kteroužto krčil od rakouských
úřadů pro různé zápisy do svých
pamětních knih (byl dosud hostin-
ským na pomátkovém kopci na Bílé
Hoře) do Statenic medlouho před touto
dobou přibyl - Ony pamětní knihy
z Bílé Hory dosud chová. -

V témže zápise čteme o složení
a jmenování nové aprovisační komise:
Zasedali v ní: Verbík Emanuel, Jiras Josef,
Doleš Josef.
jako výdejčí různých odběrných lístků,
či-jak pozdeji přezvány - Ereh, se účastnil jenž se schůzí aprovisační
komise a pamatuji, jaká to byla těžká
úloha: nepatrná množství různých
hospodářských produktů (mouky, krup,
krupice, brambor) rozdělit na pět či
šest set osob. Úloha mjak zavídění
hodná.

Jak bylo, jest patrno ze zápisu ze 26. VIII. 1918 (sedy těžně pro zvůch) ale něko+ opravci v budově školní (ředitele Jos. Beneš (z čp. 3.) a nádeníka And. Tokonný (z čp. 33) žádají odměnu za práci v maximálních. Vidětí, že peníze stahy se bezcennými papírem.

V zápisu o téže schůzi čteme o resignaci Josefa Štěpánka, mlynáře z Koprnického mlýna na členství v obecním výboru.

Z toho lze usuzovati, že jiné bylo dosud na všech shromážděních.—

Okresní výbor na Smíchově č. 1483 (zápis z 31. VIII.) dotázal se obce ohledně udělení dvahodinového půdavku učitelstvu. Usneseno sdělití okresnímu výboru, že obec povolila volný odpor a že do rozpočtu 1919 o zařazení nějakého obnosu se usnese.

Zmínku tuto dlužno kvitovati s pobavením, že jak obec, tak a to zvláště! — obec pamatovala v době této, tak krutě, na ty, kteří toho skutečně potřebovali....

Ona usnesení, a němž se odpověď okresního výboru zmiňuje, obsažena jest v zápise ze dne 19. VII. 1918. (Zápisy o schůzích zastupitelstva.)

Pak nastává v zápisech mezera, která končí záznamem o schůzi dne 20. XI., kdy <u>vítá starosta obec výbor ve svobodné republice</u> a prosí za součinnost v zájmu a k prospěchu celku.

V téže schůzi usnáší se obecní představenstvo půjčiti obnos 1000 Kč z vinkulované knížky obecní a chudinské na půjčku Svobody.

Je to první, dobrovolný a radostný, projev citů osvobozené vlasti.

Měl, že s návratem mnohých, nastá-vá takřka ihned politické štěpení ve strany malé a větší i veliké, přicházejí nedorozumění mezi jednotlivci, krátce, ukazují se hned skoro účinky válečných let. To, co mělo býti poučením k životu soudržnému, co mělo vésti k porozumění jedněch druhým, to vollo k opaku: nesnášelivosti, nevraživosti, nepřátelství -

Podle zápisu o schůzi ze dne 20. XII. 1918 resignuje p. Antonín Vrpšín (č.p. 27) na členství v zastupitelstvu, v němž po celou dobu války setrvával a pracoval, všeobecně vážen.

Po něm (zápis ze dne 25. I. 1919) brzy vzdává se funkce starostenské Otakar Poláček, který také převedl obec nejtěžšími dobami. Jak byl na místě, ať místa může oceniti všichni ti, jimž poradil, pomohl, žádosti psal atd.

Tu lze viděti, že do činnosti veřejných činovníků vkrádá se znechucení, které se dá pochopiti a vysvětlidi tím, a čím zmínil se kronikář všeobecně na konci minulé stránky, a co vztáhnouti se mohlo i na obec vzdejší.

Ta však již spadá do nového roku, roku 1919, jímž začíná jiná následující strana pamětní knihy. —)

Rok 1919.

Resignace Otakara Poláčka

ze dne 25. ledna 1919, (o níž zmínil jsem se na straně minulé) nebyla přijata. Musil ve své funkci setrvati do nových voleb, které byly připraveny právě asi na pololetí r. 1919. –

Bída, zaviněná válkou, ještě ze všech koutů se šklebí; práce není, vzniká nezaměstnanost, nikde opravdová, jinde ne poválečná, nýbrž „povalečná" (s krátkým a).

Škola, která často v poslední době stála uzavřena, smutna, jakoúl bez včel, nemající obapu, dostává se péčí zastupitelstva opět v ruch a život. Čeho bylo tehdy třeba, našel jsem

zaznamenáno v zápise o schůzi zastup.
ze dne 25.T.1919. a pro zajímavost
tuto přepisuji. Stálo uhlí školy
18 Kč per 100 kg,- ale!, chtělis ji
míti, k tomu 100 kg pšenice přímo na dole.
Je to (dopu) zázrnam velmi zají=
mavý. Křiklavý dokument doby!
A právě toto zmizelo (mad i
jiné naturálie) to bylo, které se ne=
i v dřívějších dobách
dalo vždy vzhledati, a proto zůstáva=
la škola (a nyní naše, i jiné!) bez
otopu. Dovolání pomoci nebylo.
Inu, schylovalo se ke zkáze
ení, jihoz se říše Habsburků dočkala.

Na jaře proudila obcí nová
příkrá snaha. Postaviti pomník
památce padlých za světové války
a zároveň radostný pomník Svobody.
Základ k němu dal již zmíněný
„Kroužek přátel školy" (viz str. 61.), který,
aby mohl vystupovati právoplatně,
přičlenil se jako „dramatický kroužek" ke
ve se obrozující besedě „Rovnost", jíž
usídlila se v hostinci čp. 16.

Beseda tato sdružila pěkně občanstvo a jist jen litovati, že po vzniku jiných spolků a organisací zcela se rozpadla.

Posledním předsedou byl František Vyskočil (z čp.)[† r. 1926], jednatelem Josef Čížek.

V dvoře r. 1919 (23. t. m.) zemřel v Praze rodák obce Statenic (z čp. 45)

Antonín Čepela,

výtečný člen činohry našeho Národního divadla v Praze, kdež vytvořil řadu nezapomenutelných postav a postaviček. Níže přinášíme obrázek, jenž představuje zesnulého v roli Černého ve Svobodových „Směrech života".

Antonín Čepela,
člen činohry Národního divadla.

Oba obrázky věnovala sl. Marie Špačková. Rodiče její i ona mají na p. Čepelu mnoho vzpomínek i obrázkových památek, a dovedou o něm mnoho milého a veselého vyprávovati. Pan Čepela trávil ve Staticích několikery své letní prázdniny, vzpomínaje vždy rád svého mládí, třebas hodně neteřeného....

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 3. V. bylo usneseno, propůjčiti organisaci strany sociálně demokratické místa na náměstí ve Stateních a v C. Vole k vysazení lípek Svobody.

Sázení toto dálo se pěknou slavností dne 11. V. 1919. Strana zmíněná za účasti občanstva i jiných stran politických a za účasti místní školy uspořádala průvod z C. Vola do Stateních. V C. Vole i ve Stateních zasázeny byly nejstaršími občany, přidržovány mužkami skoro nejmladších.

V C. Vole měl řeč oslavnou místní učitel Karel Kupka. Ve Stateních pak přizvaný řečník z Prahy.

Ostatní pořad vyplnil „pěvecký kroužek občanský" řízením učitele Václava Běžiny a žactva místní školy básněmi, písněmi a tančky.

Byla to první slavnost tohoto druhu ve vlkolské a zdařilá. Z jinaměně jistě se vydařila.

Podle jejího vzoru vzniky pak podobné slavnosti v okolí jedna po druhé.-

Dne 1. června 1919 založena byla Děhnická Tělocvičná Jednota. Prvním starostou zvolen byl Emanuel Vrbík z C. Vola (čp. 11.)

Dne 15. června provedeny byly volby. Poprvé ve svobodné vlasti. Mnozí očekávali boj stran, leč shlamali se a volby prošly klidně. Výsledek jich byl takový, jak podrobně líčí strana 31. této knihy, kterou zapsal vlastnoručně starosta tehdy zvolený Antonín Pek (čp. 29.).

Dne 19. června konala se poslední schůze starého zastupitelstva, která měla na pořadu přípis č. 8.091 demobilisačního výboru vybízející, aby obec podnikla opravy cest, přestavby a podobné, jako nouzovou práci pro nezaměstnané. Demobilisační výbor poskytne jako úhradu podpory denní každého nezaměstnance. Mzdy se mají platit: mladý, svobodný dělník 8 Kč; starší 12 K,

žínatý 14 K denně". Více žádat nemní"
Usneseno k vyřízení předat nověmu
zastupitelstvu.

Jak se nové zastupitelstvo úlohy
této zhostilo a co bylo zařízením tím-
to vykonáno, o tom nepříslušší kroni-
káři se šíři ve VI v. šíření a jest na budoucnosti,
aby to posoudila.

Usnesení v dalších schůzích a tomto
bodě není. —

Dne 21. června 1919 ustavila se
nové obecní představenstvo tak, jak
podrobně na straně 32. zapsal potomní
starosta obce. —

Dne 2. srpna 1919 jmenováni byli
členové místní školní rady, ponévadž
výnosem zemské školní rady č. 37951/1679 I.P.
ze dne 4. dubna 1919 byla dosavadní
dvoutřídní školní expositura přeměněna
v samostatnou dvoutřídní smíšenou
školu obecnou. Ta vešla v život dnem
15. září 1919. Členy m. školní rady zastu-
pitelstvem jmenováni: pp. Václav Vyšín (čp. 35),
Emanuel Vrbík (čp. 11), Antonín Bříška (čp. 56).

K dosavadní approvisační komisi přijmenování ještě za stupitelstvem za její členy: Mareš Antonín, Vrbík Emanuel.

Do stavební komise obecní povolání: Švarc Josef, Bříška Antonín.

Obecním pokladníkem zvolen V. Vyšín.

Dne 10. srpna 1919 ustanovena nově nová approvisační komise:

Zvolení: do ní: Pohorný Jaroslav (čp. 27.) Stránský Richard, Beneš Josef, Bouška Tomáš st. za zastupitelstvo a dva členové navržení stranou soc. demokratickou: Vyskočil Fr. a Vais Franc.

Dne 28. srpna založena byla tělocvičná jednota „Sokol" (jako odbočka jednoty Sokol v Hořovicích.

Starým starostou zvolen Vác. Březina. (čp. 65.)

Dne 14. září 1919 doplněna finanční komise členy, za občanstvo navržení; byli to: Beneš Josef, rolník (čp. 3.), Březina Václav, říd. učitel (čp. 65.), Krátký František, obuvník (čp. 6.) Krumbholc Josef, rolník (čp. 7.)

V tomtéž zápise uvedena jest složení místní hospodářské rady.

Jiras Josef, předseda.
Čerpové: Vrbík Emanuel.
Hejduk Václav.
Holovský Antonín.
Kačenová Žofie.

V témž zápise našel jsem také zmínku o daňovém předpise v celkové výši 4.465·72K a o 209% přirážek pro r. 1919.

Dne 28. října 1919, tedy v prvém výročí osvobození národního byl slavnostně odhalen pomník Svobody na návsi před čp. 18, věnovaný památce padlých ve světové válce.

Pondělí den ten byl krásný, jasný, pořad, který měla obstarati místní škola, odložen byl o týden. V ten den opět napadlo množství sněhu, takže pořad musil být vyčerpán v síni hostince čp. 16...

Sněhu napadlo tolik, že mnoho ovocných stromů, zvláště ovocného, které bylo v plném

oliství, vzalo za své! –

Pomník jest prací kolín=
ského sochaře Antonína Drobníka,
jinak" dodal pomník Svobody také"
sousedství Hájemčíčím a Kleciním.
Finanční základ pro pomník položil
„Kroužek" (zmíněný na str. 61. a 70.)
věnováním své pokladny. Sbírkový
základ byl pak doplněn z podni=
kání různých korporací dary.

Pro postavení pomníku zřízen
byl již od jara 1919 zvláštní výbor
sv. pomníkový", který řídil práce
přípravné a též je dokončil a
Pomník" péči obce odevzdal.

Předsedou výboru byl: Bělina
Václav (čp. 65), místopředsedou Šek
Antonín (čp. 29.), jednatelem Poláček
Otakar (čp. 18).

Pomník byl postaven na místě
křížku před čp. 18., Křížek z umístění
občanské schůze odstraněn.
Pomníkový výbor, nechtěje se dotýkati
náboženských citů občanstva, chtěl

jej jinde důstojně umístiti. Občanská schůze však rozhodla zcela jej odstraniti. Kříček nebyl nijak cennou památkou.

Z celé pomníkové akce jest dosti věcí litovati možno. Že okolí pomníku dlouhou dobu (do r. 1926) zůstalo vůbec nepravenou a polonu otrohé, jednohlasné odmítnutí od obecního zastupitelstva, když „Pomníkový výbor" žádal o příspěvek na krytí kovového schodku z peněz obecních, zvláště" když" posudeji byly podporovány účely čistě" stranické" a to dary ne nejmenšími. (Zápis o schůzi zastupitelstva je dne 23. listopadu 1919.)

Rok 1920.

Za rok 1920 našli jsme poměrně nejméně zákonnic.

V zápise o schůzi obecního zastupitelstva, konané 22. února t.r. čteme o úpravě pěšiny na t.zv. „Hradčany" a opatření jí železnými zábradlími.

V téže schůzi usneseno založiti obecní knihovnu. Zvolena knihovní komise. Do ní byli povoláni: Březina Václav (65.), Pokorný Jaroslav (27.) Vyskočil František Výšín Václav.

Knihovna umístěna byla ve škole. Prvním knihovníkem zvolen místní řídící učitel.

Z větších událostí r. 1920 připomínáme jenom VII. všesokolský slet, který však neměl ve zdejší obci nijak zvláštního ohlasu. –

V červenci tohoto roku hrála tělocvičná jednota Sokol poprvé ve zdejším okolí „divadelní představení v přírodě". Bylo to na panské louce u Štěpánkova mlýna („Kopaneského") a na přilehlém Štěpánkově palouku. V roce 1921 přešly oba tyto pozemky v majetek jednoty Sokol, která až dosud v letní sezóně divadelní představení tu koná. – (Hrálo se R. Robla: Srdce) Po statenickém vzoru rostla divadla v přírodě v celém širém okolí, jako houby po dešti. A právě tak, jak vznikala, tak opět zanikla. Ve Statenicích se udrželo. –

V zápisníku a schůzích zastupitelstva nalezli jsme rozpočet na r. 1920. Činí: Potřeba 13.435 Kč, úhrada 2.460 Kč; schodek tedy 10.975 Kč. (schůze dne 25. I. 1920)

Rok 1921.

Ve schůzi obecního zastupitelstva, konané 9. ledna 1921 zvolení zástupci občanstva pro místní školní radu: Vyšín Václav, Vrbík Emanuel, Kumbhold Josef, Pek Josef jako členové, Klatovský Václav, Kašek František, Čejka Josef - jako náhradníci.

Ze dne 22. března t.r. čteme v zápisníku o schůzích obecní rady, že schodek rozpočtu obce na r. 1921 činil 14.781 Kč".

Školní rozpočet na rok 1921 činil 9.350 Kč".

Dne 7. srpna 1921 konala Dělnická tělocvičná jednota ové veřejné cvičení za účasti okolních D.T. jednot. Konalo se na „panském" poli proti čp. 56.

Dne 28. srpna t.r., konalo se na pozemku zmíněné již louky u Štěpánkova mlýna (č. kat.), která mezitím přešla v majetek těl. jednoty Sokol v místě, veřejné cvičení III. okrsku sokolské župy Poděbradské, v němž sdruženy byly jednoty: Dejvice, Vokovice, Horoměřice, Úněti-ce, Statenice, Nebušice a posléze Přid. Ko-panina. –

Obě cvičení se zdařila a při-vedla do obce hojně hostí. –

Do tohoto roku spadají i prvé počátky pozemkové reformy, která byla provedena na místním velkostat-ku, jinak jako majetek maďarského šlechtice, Bely Hamoske de Hihalom, podléhal zákonu záborovému.

Velkostatek sice byl již koupen r. 1918 (oba dvory Statenice i Kamýk) p. Františ-kem Stiakou, velkonájemcem z Přebox u Chuchlini, avšem s podmínkou, že se podřídí pozemk. reformě. Zpráva pozemk. úřadu, že patří Františku a Františce Stiakovým, došla až v roce 1922. (dle tohoto smlouvy ze 6. VII. 1920)

pozemková reforma.

Aby zákonný o pozemkové reformě byly co možná nejúplnější, požádal jsem p. Jaroslava Horáčka (čp. 10.), aby pořídil mi laskavě výtahy ze svých poznámek. Vybral jsem k tomu právě jeho, poněvadž se o pozemkovou reformu nyníce zajímal a ve všech obdobích jejích pracoval. Musím dodnati na tomto místě, že tak učinil velmi ochotně a sestavil mi podrobný obraz pozemkové reformy, k němuž přičinil i ústní informace, tak, že bude možno zaznamenati pro budoucnost vše zajímavé a i důležité. —

I. Již v listopadu r. 1918 byl revolučním „Národním shromážděním uzákoněn zákon o záboru

veškerých velkostatků, v zemských deskách zapsaných a majících přes 250 ha výměry. Tento zákon doplněn byl 20. dubna 1919 dalším zákonem o „přídělu a náhradě." Na základě tohoto zákona na zvláštní vyhlášku hlásili se ti občané, kteří měli panská pole přes 30 roků v nájmu, protože zákon stanovil, aby byl proveden výkup dlouhodobých pachtů.

V obci byla takových občanů několik. Po provedeném šetření provedeno byl výkup dlouhodobého nájmu. Občané: Václav Matěna (čp. 14.), Václav Vyšín (čp. 35), Jan Jandal), Karel Mareš (čp 9) získali tak pozemky na stráni „u hajku" nad „alejčkami"; Antonín Vyšín (čp. 27) u „pískovny", Jan Kocourek (čp. 11.) za „čihadlem", Malý Procházka (čp.) za „bažantnicí."

To asi byla první část pozemkové reformy ve vsdejší obci.

II. Druhou epochou reformy byl <u>mocný nájem</u> panských polí občanům (podle § 63.) Tak bylo pronajato 116 měř půdy občanům, většinou po 1–3 měřích výměry. Největší výměry získali: Antonín Vyšín (čp. 27) 7 měř, Antonín Pek (čp. 29.) 6 měř, Josef Sychrovský (č.) 6 měř. Tímto způsobem rozpronajaty byly tratě: „Malý chotol", „Velký chotol", „Dílka", „Šestistych", pole „na hajnovnou", „Chmelnice" a pole „na cihelnou" (Vlčkovou u Č. Vola.)

„<u>Nucené nájmy trvaly od r. 1920 do roku 1925.</u>

III. Dne 19. dubna 1920 byl do sídlejší obce vyslán zástupce státního pozemkového úřadu, aby provedl komisionelní šetření na místě a vybral uchazeče, mající nárok na <u>předběžný příděl půdy</u>. Akce tato slula „<u>Ž" a R".</u>

Pod značkou „Ž" zahrnut byl příděl půdy na <u>rozšíření zahrádek</u>, pod „R" <u>příděl půdy stavební.</u>

Všech uchazečů bylo 46. Jednalo se v hostinci čp. 21 (maj. Jiras Josef), za přítomnosti majitele velkostatku p. Františka Straky, který koupil jej jak na stráně zmíněno od Bely Hamosze (dle pozdější informace za 1,600.000K.) Za obec účasten jednání byl Václav Šrajer, obuvník (čp. 32.)

Po tomto řízení komisionelním uplynuly sice 2 roky a več přes veškery urgence zůstávala nevyřízena.

Po mnoha intervencích, které jako spolučástník vedl obc. Jaroslav Horáček (čp. 10), konečně dostali žádatelé přídělové listiny. Mezitím převzal velkostatek syn Františka Straky p. Alois Straka a nechtěl se s takovýmto vyřízením spokojen, vymohl revisi, jíž vykonal úředník obvodové úřadovny Státního pozemk. úřadu (p. Malý) 5. října 1922. a uznal přídělu na zahrádky na Štěpnici Václavu Šilhanovi, Janu Kocourkovi, Jaroslavu Horáčkovi, Josefu Strachovi, Josefu Kolmanovi, Václavu Mademovi, Aloisu Káškovi a Fr. Veselému. Na „křivce" Karlu Kučerovi.

Na „Hradčanech" v poli „v pšeničkách" bylo uznáno 6 stavebních parcel a to: Františku Pekovi (čp. 18.), Frant. Švarcovi, Frant. Hodkovi, Herm. Honischovi, Karlu Volfovi a Anně Vlčkové.

U Černého Vola byla přiznána plocha na zahrádku Frant. Podzimkovi, a stavební místa v poli „na Kalvárii" Tomáši Vyklasovi, Frant. Vajsovi, Frant. Chomoutovi, Frant. Mrázkovi, Rudolfu Papinkovi, Antonínu Pekovi (v č. 29.) a obci.

Zahrnováním těchto ploch přidělených pověřen byl Dr. J. Černý, který byl zároveň právním zástupcem p. Aloise Straky.

Této akci byla přidělena též 2400 m² místní škole v lánky před školou k účelům tělovýchovným.

Tím skončena III. část pozemkové reformy ve vsi obci.

IV. Epocha IV. byla nejobtížnější a velmi život obce rozvířila.

Zákonem sice bylo stanovena, že maximum půdy pro velkostatkáře bude 250 ha. V případě nutné potřeby půdy pro drobné uchazeče mělo se jíti až na 150 ha. Ale velkostatkáři se svými advokáti hledali přešinky, kudy by se zákon dal obejíti. Velikou předností při parcelaci byla, kde obec se před parcelací různým sjednotila, zanechala všech stranických záští a nechutí a věnovala se akci, která je historickou a která namnoze pozměnila život v obci.

Bohužel, nutno to napsati, toho u nás nebylo. Boj stran trval, ba přiostřil se nebývalou silou. Nebyla jednotícího vedení, nebylo, kdo by obec informoval.

A toho nutno litovati, neboť parcelace mohla vypadnouti zcela jinak, ku prospěchu občanstva obce.

V obcích, kde se parcelovalo, vznikaly již vzhledem k parcelaci různé spolky a družstva.

V nás - ve Stakenicích - vzniklo

„Úřední a stavební družstvo", při straně komunistické, a „Domovina domkářů a malorolníků", jako součást strany republikánské.

Kritisovati činnost té které korporace není právem ani úkolem kroniky obecní.

Tolik jen jisto je, že pro pořadí byla „domovina" připravena a informována, kdežto ostatní občané stáli tu v té nejzávažnější chvíli bezradní. –

Dne 29. března 1925 byla ve radě obci vyhlášena přídělové řízení t. zv. „krátkou cestou". Byla totiž 29. III. vyvěšena a 1. dubna již končila. Tu právě nastal teprve shon a bezradnost u jedněch, radostné zadostiučinění u druhých. Řekl, že nebyla spokojenost všestranná, obecná!! Po čtrnácti denní lhůtě sešvám byl na obecní úřad svol. poradní sbor, v němž zasedali:

Frant. Kašík, starosta, Josef Pešek, Karel Kučera, Jaroslav Petržílek, Josef Šrajer, Josef Knížourek. Sbor tento za předsednictví ing. Rysa z obvodové úřadovny St. pozn. úřadu provedl výběr uchazečů a po 14-denní lhůtě vyvěšení byli občané ku nahlédnutí a podepsání grafického plánu parcelace, čímž na obecním úřadě předmět byl ing. Brabenec. Po nových 14 dnech vyslán byl stát. pozemk. úřadem geometr Chittussi ze Smíchova, jenž počal přídělky vyměřovati. Rozměřil „Velký chotol", „Malý chotol", „Štěpnici" atd. Měření trvalo asi 3 týdny.

Rozparcelovány: oba „chotoly", „Štěpnice", stráň nad „Štěpnicí", „Voříška", „Dílka", „Sedlištných", pole „za kovárnou", „Kalvárie", louka u C. Vola a pole za cihelnou Vlčkovou v C. Vole.

Celkem 45 ha.

Cena pohybovala se mezi 5.500 Kč (za nejlepší půdu) a 1050 Kč (za nejhorší pastviny) za 1 ha.

Ti, jimž přidělena byla půda na „Velkém Chotole" platili místní cenu kupní ještě 180 Kč z míry, jako náhradu za vojtěšku tudo místech.

Stejně zapravili ti, jimž přidělena louka „na stěpnici."

Kdo dostali příděl ve „vořiškách" a na „Kalvárii (kde byla setá směška), zaplatili 250 Kč z míry nahradou.

Zaknihováním pověřen byl advokát dr. J. Černý.

Tím skončena tato poslední epocha pozemkové reformy a - užívám slov z výpisu pánĕ Horáčkova - „docílena toho, že na poli, kde dříve švihal bič pánĕ Francĕ po hřbetech robotníkŭ, stanul pluh domkářŭ...."

1922.

Velkostatek - změna majitele.

Ač teprve 29. ledna 1922 čteme teprve v úředním zápise, že dle trhové smlouvy ze 6. VIII. 1920 stal se velkostatek majetkem Františka Straky a Františky Strakové, jíž v zápise ze 1. května 1922 jest zmínka o předání majetku a postavení velkostatku synu předešlých p. Alois u Strakovi.

Hasičské skladiště: přestavba

V témž zápise čteme usnesení o zapůjčce 15.000 Kč na přestavbu hasičského skladiště. Plány zhotovil Josef Vejdovec ze Suchdola za 500 Kč. Stavbu provedl Václav Chmel z Kněžičky za 14.300 Kč.

Škola - příděl půdy.

Místní škole povolen byl vabkci „S"

(viz str. 88.) při nábytku velkostatku přidělí 2400 m² z louky před školou k účelům tělocvičným. K zapravení tohoto přídělu podnikneta zápůjčka 3.000 Kč (1 m² à 1 K, 200 Kč plánky)
(Zápis o schůz. ob. zast. z 8. X. 1922)
V téže době přiděleno 1500 m² pro obec - na obecní domek (zápůjčka 2000 Kč.) na Kalvárii.

Sokol - župní výlet.

O pouti (7. května 1922) konal se do Statenic výlet sokolské župy Podbělohorské. Snad ještě nikdy nehostila naše vůska tolik hostí najednou co tenkrát. Účast se odhadovala na 7 tisíc duší. Tábořiště výletu bylo na „sokolské" louce, kterou u Kopaninského mlýna koupila místní sokolská jednota od p. Františka Straky v roce 1921, upuštivši od žádosti za přídělu půdy z louky proti škole.

V zápise z 8. října 1922 (zápisník o schůz. obec. zastup.) jest také zmínka o autobusovém spojení Praha-Turnov. Avšak jiná zmínka. Nějakého usnesení, nebo akce k tomuto bodu nebylo.

Rozpočet na rok 1923:

sestaven takto:

proti příjmu 37.750 K, stálo

výdání 15.030,- takže byl

schodek 11.280 Kč.

Školní rozpočet byl na rok 1923 navržen

ve výši 13.216 Kč.

Pozemková reforma:

Do roku 1922 spadá také provedení III. fáse pozemkové reformy, jímž uskutečnil se příděl půdy k rozšíření zahrádek (akce „S"), a přídělí půdy na stavební plochy (akce „R")

Podrobnosti o tom na str. 86.-88 v této paměťní knize.

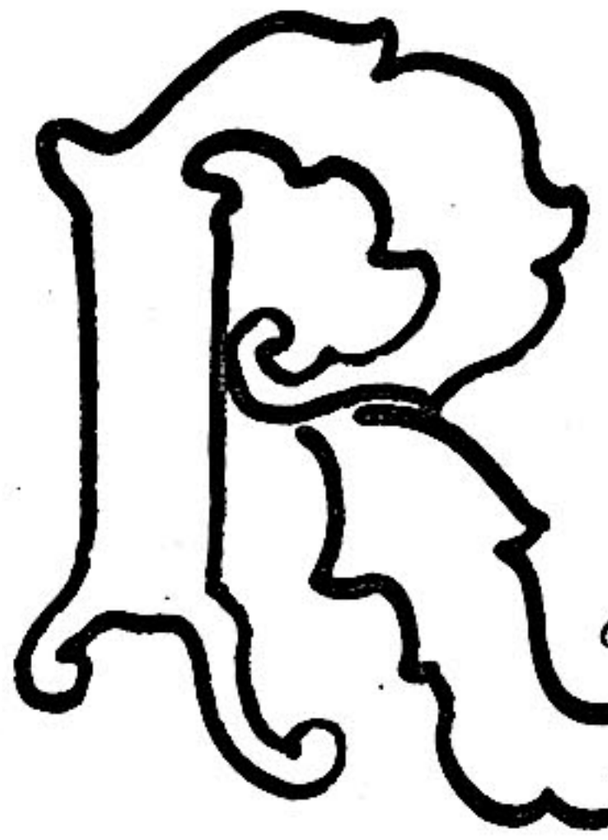

Obecní volby:

Ok 1923 byl ve znamení nových voleb do obce. Strana sociálně demokratická zatím přestala vobci existovati. Většina jejích příslušníků přešla ke straně komunistické, jež se ve Stadenicích ustavila dne

Pozemkovou reformou vzniklá strana domkářů a malorolníků (roku 1922).

Obě dvě strany závodily v agitaci předvolební.

Když pak 16. IX. volby byly v místní škole pravdomy ukázal se poměr zastoupení:

7 mandátů pro stranu komunist.

6 " pro stranu domovinářů.

Pro paměť zachoval jsem volbě kandidátní listiny, jež na str. 97. a 98. jsou vlepeny.

1.

Kandidátní listina

Komunistické strany v Československu

(sekce III. Internationály)

pro volbu do obec. zastupitelstva konanou 16. září 1923

v Statenicích.

OBECNÍ ÚŘAD * STATENICE *

1. ~~Krátký~~ František, obuvník v Černém Vole č. 6.
2. Kašek František, dělník v Statenicích č. 54.
3. Bříško Antonín, tesař v Statenicích č. 56.
4. Verbíř Emanuel, zámečník v Černém Vole č. 11.
5. Pek Antonín, zedník v Statenicích č. 29.
6. Volf Karel, dělník v Statenicích č. 5.
7. Maňhal František, dělník v Statenicích č. 38.
8. Dvořák Antonín, truhlář v Statenicích č. 40 a.
9. Holovský Antonín, dělník v Statenicích č. 23.
10. Čížek Josef, dělník v Statenicích č. 1 a.
11. Kašik Antonín, dělník v Statenicích č. 26.
12. Pek Václav, dělník v Statenicích č. 27.
13. ~~Pek Antonín~~, dělník v Statenicích č. 48.
14. Pešek Antonín, kovář v Černém Vole č. 24.
15. Svoboda František, zedník v Statenicích č. 19 a.

Náhradníci:

1. Posledník Karel, dělník v Černém Vole č. 4.
2. Horák Bohumil, zedník v Černém Vole č. 6.
3. Alexandr František, topič v Statenicích č. 53.
4. Dvořák František, dělník v Černém Vole č. 30.
5. Svoboda Jan, dělník v Statenicích č. 50.
6. Dvořák František, dělník v Statenicích č. 50.
7. Kašek Alois, dělník v Statenicích č. 36.
8. Kocourek Alois, dělník v Statenicích č. 15.

Při ustavující schůzi obecního zastupitelstva dne 1923 zvolen starostou opět Antonín Pek (x č.p. 29.); náměstkem jeho František Kašík, I. radním Jaroslav Horáček, II. radním Josef Pešek.

2.

Kandidátní listina

Místní domoviny domkářů a malorolníků

pro volbu do obec. zastupitelstva konanou 16. září 1923

ve Statenicích.

OBECNÍ ÚŘAD STATENICE

1. Horáček Jaroslav, cementář v Statenicích č. 10.
2. Sychrovský Josef, domkář v Statenicích č. 51.
3. Pešek Josef, mlynář v Černém Vole č. 9.
4. Hejduk Václav, rolník v Statenicích č. 25.
5. Smrček Karel, zedník v Statenicích č. 48.
6. Vyšín Václav, zámečník v Statenicích č. 35.
7. Petržílek Jaroslav, tesař v Statenicích č. 41.
8. Kolman Josef, dělník v Statenicích č. 13.
9. Jiras Josef, bednář v Statenicích č. 21.
10. Chmelař Prokop, mlynář v Statenicích č. 8.
11. Vajs František, dělník v Černém Vole (novostavba).
12. Krumbholz Josef, rolník v Statenicích č. 7.
13. Klatovský Josef, mistr zednický v Černém Vole č. 5.
14. Černý Josef, hostinský v Černém Vole č. 10.
15. Valenta František, zámečník v Statenicích č. 26.
16. Zrna František, cestář v Statenicích č. 34.
17. Janda Jan, dělník v Statenicích č. 47.
18. Červenomlýnský Antonín, domkář v Statenicích č. 31.
19. Mynařík Josef, zedník v Statenicích č. 28.
20. Špička František, zedník v Statenicích č. 12.
21. Sychrovský Josef ml., krejčí v Statenicích č. 19 a.
22. Materna Václav, zedník v Statenicích č. 14.

---

28. X. 1923 navrženi do finanční komise: Richard Stránský, Antonín Bříška, Bohumil Horák (stranou kommunistickou) Ozakar Poláček, Václav Vyšín, Václav Březina (stranou malorolnickou.) — Tito též všichni potvrzeni.

Komise obecní:

Dne 28. října 1923 zvoleny byly:

stavební komise: Dvořák Ant., Smrček Kar.

osvětová komise: Krátký Fran., Volf Karel, Bříza Vác., Smrčk Karel

sirotčí rada: Maříhal F., Hejduk V.

Dne 8. XII. pak ještě:

letopisecká komise: Čížek Jos., Špaček Bok.

osvětová komise (dopl.) V. Pek a Jos. Bašta.

náhradníci do fin. komise V. Pek (čp. 27)

Jos. Jiras (čp. 21.)

Usnesením zastupitelstva ze dne 4. března 1923 přeměněna

Národní půjčka svobody (1100 Kč) ve státní půjčku mocnou (1400 Kč nom. s 6% úr.)

Dne 21. října platí zastupitelstvo za plány regulační a parcelační na čís. kat. 191. geometru Jaroslavu Sudrovi v Praze-VII. obnosem 980 Kč.

Těhož dne přijata bezplatná nabídka říd. učitele V. Březiny a týž zvolen obecními kronikářem (viz str. 33.)

Usnesením zastupitelstva ze dne
10. XI. 1923 rozhodnuto
obecní pozemek z přídělu pozemkového
pro majmoudi bezzemkům
na dva díly po 30 Kč dražbou.

Obecní rozpočet na rok 1924.

Příjem 3.370 Kč
Výdaní 16.676 "
Schodek 13.306 Kč.

počátkem roku 1924
usnáší se (5. IV.) obecní zastu-
pitelstvo podporovati snahu
obce Nebušic o spojení želez-
niční s Hostivicí do Šelce.

Nepořádná výplata přídavků.

Jež po několika roků přídav-
ky, jak obecní, tak školní,
které se platí nyní spolu s da-
němi a teprve potom je vypla-
cí berní úřad občanům, žak nepo-
žádně byly berním úřadem
splácený, že obci vznikl za
léta 1921-1923 nedoplatek
18.544 Kč;

Nové zastupitelstvo bedlivě
pátrá po příčinách a četnými
osobními intervencemi nutí
k nápravě.

Dne 24. srpna 1924 svolána byla
k příkazu okresní správní ko-
mise schůze obec. zastupitelstva,
při níž přítomni byli také
zástupcové okr. správ. komise,
která upravila zmanitě stíž-
nosti do obecního účadování
a pořádku v něm.

Resignace: Dne 2. srpna resignoval na
členství v obec. zastupitelstvu
František Králíky pro přeložení.
Dne 2. listopadu pak
Fran. Maňhal rovněž pro přeložení
a Emanuel Vrbík pro nemoc.

Oprava zámku. V létě roku 1924 značnými
náklady upraven uvnitř a
opraven i vně byl zámek,
z něhož půdní síní byl odvezen
starožitný nábytek, patřící
rodině Harnoszové.

Rok 1925.

Rozpočet obecní: na rok 1925 vykazoval proti 1990 Kč příjmu 20.202 Kč vydání, takže nehrazený schodek činil 18.212 Kč.

Výstavba Kalvárie:

Rozparcelované návrší poblíž osady Černý Vůl, t. zv. „Kalvárie" počíná se zastavovati domky. První postavil Karel Wolf při cestě k cihelně, v téže době skoro též Tomáš Nyklas a František Vajs (u silnice). Potom přibyly ještě domky Fr. Chomouta, Fr. Mrázka, Rud. Topinky, Karla Pika a Jana Vajse; nyní staví pak Aloise Kocourka, Antonína Hejduka (pod návrším) v r. 1926. Nové a nové stavby přibývají. Návrší „Kalvárie" získává nového vzhledu. Vzniká tu úhledná část nové obce.

Čuřinické vedení: Na podzim roku 1924 a na jaře 1925 účastnilo se přihlížení lopotné práce lidstvo-vztyčování a usazování obrovitých stožárů elektrického vedení pro Prahu z elektrárny v Čuřinicích.

Stu mohutných dubů utvořila tu mezi políčky a polní linkou, jíž bude na dálku přitékati Praze mocný proud energie. Škoda jen, že ty vesnice pod námi nebudou na jejím využití nijak účastny. Jsem zvědav jen kolik těch drobných i větších milionářů, k vedení takového plynoucích, jež v přeneseném „dosaženo" elektrárenským smyslu sestavený byly vzrostlými školáky a obcím, jichž se týkala, k posouzení.

Hasičský výlet: Dne 24. května 1925 byly Státnice cílem hasičského výletu župního, při němž místní sbor zahrál na „sokolské louce" divadelní představení.

Hanibla: Značnými přesuny půdy z majetku velkostatkův v ruce drobných obhospodařovatelů zmenšilose i honební pracíře vobci.

Vcelé utvořila se honební družstva, kteréž počala se o vozdělení honitby starati. Včelo jeho postavil se zejména majitel mlýna a cihelny Josef Štěpánek.

1716 1927.

Sest. Čížmář
obv. tř. insp.

Prvým nájemcem revíru stal se Josef Kumbhola, maj. usedlosti čp. 7.

Spojení s Prahou:

Poprvé v den 28. září 1925 vyjela komise novou linkou, která na zkoušku zavedla autobusovou společnost z Prahy. Policejní prezidentem pověřená okresní správní komise linku zatímně vedena z Dejvic do Jinočan.

K Turska autobus ráno vyjížděl a
večer se zase navracel. Jinak mezidnem
dojížděl sotiko do Horoměřic. Již z pro-
čátku bylo patrno, že úsek Horoměřice
Turko nebude se společnosti vypláceti.
Hlavně pro blízkost a mnohem větší
levnost trati Praha-Kralupy pro obce
Kamýk, Velké Přílepy a Turska.

Za to hned bylo vidno, že úsek Praha
(Dejvice)-Horoměřice bude živě frekventován,
tak, že nutno bude počet jízd rozmno-
žiti. Stanice horlivě se ucházely o
změnu konečné stanice a převedení lin-
ky k Horoměřic místo na Turska do
Stanic.

Námahavé práci několika inte-
rencí u společnosti, zvláště pak úsilí
majitele mlýna Josefa Štěpánka po-
dařilo se toho docíliti a to již od data
1. ledna 1926. Jistě, že hodně přispělo
k tomuto kroku i to, že zmíněný mly-
nář nabídl společnosti zdarma garáž
pro autobus i byt pro šoféra.

Léč o tom dále.

Autobus, jezdící do Turska stihla na
sklonku roku 1925 nehoda, že v Černém
Vole se úplně rozbil. Zranil se toliko šofér.

Rok 1926.

Jak již v minulém roce zmíněno, od 1. ledna 1926 převedena autobusová linka do Statenic. Každým jsou ráno dvě jízdy odtud a dvě večer sem. Když pak se vidělo, že obsazení vozu již ze Statenic je takřka úplné, prodloužena sem i jízda polední, končící i odpolední. Frekvence, o níž se pochybovalo, stoupala den ze dne tak, že na podzim musily být zavedeny vozy dva skoro o stejnocásých jízdách, jeden pro Hořovměřice a druhý vyjíždějící ze Statenic a zde sem i dojíždějící. Jízdné původně stanovené na 6·60 Kč ze Statenic do Dejvic bylo sníženo na 5·50 Kč.

Autobusem přibližně byl Statenicum svět. Bezúdešné, dlouhé a únavné cesty za chlebem konečně byly zkončeny anebo aspoň zkráceny. Na památku oslí jde i obrázek cvičebice.

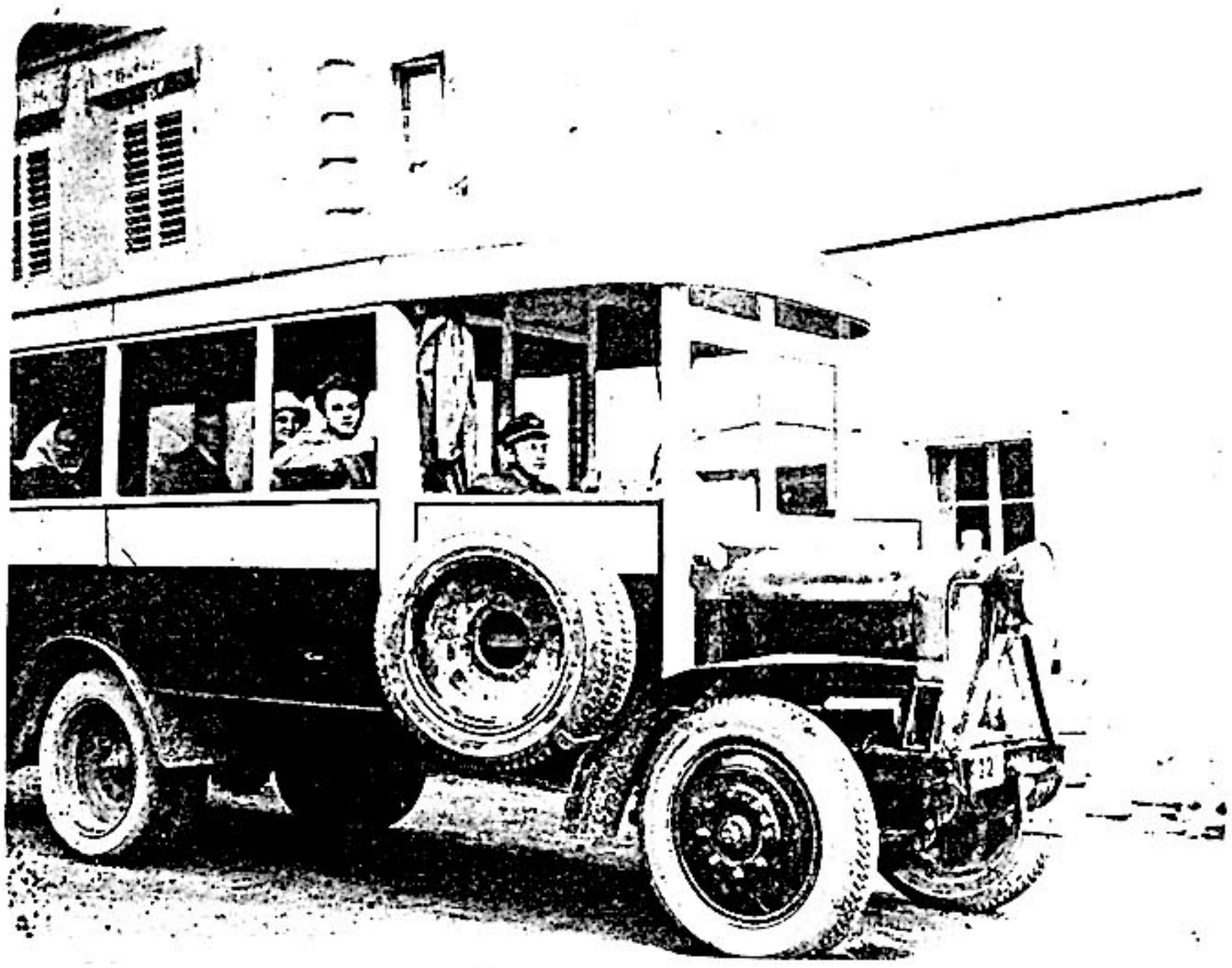

Autobus autodopravní společnosti
(ve Štěpánkově majetku)

Deštivé žně. V roce 1926 nedařily se žně velmi špatné, deštivé časy. Pěkné se období střídalo s velmi pokazivými dešti.

Telefon:

V prvních dnech října 1926 postaveny byly sloupy od Věkova (mýtní Chumelcovy) cihelny nad Kalvárií. kolem školy do dvora a majiteli velkostatku hraběti Strakovi zařízen telefon.

V letním čase (17. října) změnila Federovaná Děhnická Tělocvičná Jednota (TDJ) stanovy a stala se odnoctou Proletářské Tělovýchovy. Cvičila v nesecvní škole měšťanské školy.

Úprava rámecké zahrady:

Noví majitelé velkostatku vedle úpravy rámku, počali opravovati i rámeckou zahradu. Z četných starých ovocných stromů zůstalo jediného, z druhého byla úplně vykácena, zorána. Nad ní šumí jen věkovitá stará bříza a znamenitý jinák smrk.

Úprava okolí pomníku Svobody:

Na žádosti ze mnoha stran projevené přikročil konečně obecní úřad za součinnosti všech korporací v obci (až na komunistickou org.), sestavil zvláštní výbor k úpravě okolí pomníku. (částkou za 2000 K)

Kolem pomníku zůstal plot, nanejvýš hlína a vyzděný kvě-

ní.

Požár:

Dne 1. září ohrožena byla obec a hlavně budovy velkostatku požárem vzniklým na dvoře na slamnatém hnoji. Při panujícím větru oheň se rychle rozšířil po celém hnojišti a dík pohotovosti přispěchavších občanů i místních hasičů byl lokalisován a uhasen. Ohroženy již byly chlévy se semíkem, jisto v blízkosti ohně složena byla sláma.

C. P. O.

Ustanoveny odbory C.P.O. (civilní protileteché obrany.

První cvičení se zatemněním obce a požární pohotovosti a všech odborů bylo dne 17. X. t. r. jak ve Statenicích i v Černém Vole. Schází výzbroj, hlavně masky.

Částečná úprava silnice.

Po deštivém létě stejně vlhkým podzimem utrpěly všechny silnice. Naše pak od Č. Vola až přes Stanici byla ve stavu tak ubohém, že konečně nenevedo okr. správním výborem, alespoň částečnou je uvésti do pořádku ještě v roce 1926, dokladně pak v r. 1927.

Nejvíce toho nasluhoval příjezd jalové stroubky u kovárny (čp. 9) dávno propadlý, tak, že při deštích voda řekou se valila přes silnice, ničíc silnici ještě více než bylo, a úsek od mlýna Chmelařova (č. 8.) k usedlosti Hovorkově (čp. 4.).

Tato část byla upravena zválcována; ona oprava ponechána do r. 1927. (listopad 1926.)

Šet všeobecný (VIII.)

nemůže ve Stanicích, kromě místní v členů jednoty Sokol, nižádného ohlasu. –

Topoly u silnice:

Abych jako kronikář zmínil se i o něčem smutném, zapisuji pokácení topolů u lonky (jdeš-li k O. Vlru po pravé straně) v pravých mýtících rokv. Bylo by došlo ke kácení dalšímu, leč několik občanů, kteří uchovali si cit ke krase svého domova, zachránil tyto (ostatní) lidé velikány před skácením.

Bylo to smutné divadlo! Vítězství hladné praktičnosti nad krásnou poesií!

Zima roku 1926 byla velmi mírná.

Dne 18./XI. 1927

Zbuchl,
revis. organ.

Viděl Zbuchl 28./XII. 27.

Rook 1927.

Velkostatek.

jsoucí dosud v nájmu Adolfa Kunermanna převzat byl do vlastní režie majitelkou, Alosiem Strakou, jenž dne 1. ledna počal jej sám spravovati. Se změnou správy nastaly různé novoty vnější, které i obce se více či méně dotkly. Šak mnohými tabulkami, závorami a drátem zamezováno byl vstup do lesa i chůze na lesních pěšinách. Vádržka vodní pod hostincem čís. p. 16. byla se strany návsi dráteňkou oplocena a přístup k ní zamezen.

Starosta obce, František Kašek st. čp.

45. onemocněl hned v jarních měsících. Po dobu jeho dlouhé nemoci zastupoval jej náměstek starostův Josef Pešek z Černého Vola (ze mlýna čp. 9). Starosta Kašek zemřel v nemocnici v Praze. Pohřeb jeho konal se do Roudnic ze Stadenic 11. listopadu 1927.

Počasí r. 1927.

Po velmi mírné zimě v měsících prvých, v nichž práce na pošmourné hlásivé časy následkem velmi silné chřipka (v květu 100%), nastaly v prvém týdnu května příkazné až parné dny (2. – 8. V). Na to od 12. V. nastala chladna. Dne 14. V. dosta sněžila. Lidové mluví byli tedy správně „ledoví". Léto byla příliš oblasti suché, takže žádný nevydal bídu o žádné a vůbec o zelenec krmení

Dne 1. VII. vedla se nad kolejovým náspem silná přívalový mračen, jež strhala mnoho polí na návrších. Tu a tam lijaly v dešti kroupy. (o ½5. odpoledne)

Velmi pravidelná bouře, spojená s prudkým krupobitím, jakého nebylo v místě paměti lidské, řádila na naší obci 1. července 1927 a trvala celou půlhodinu (od 5 do ½6 odpoledne). Spousty krup, slité v kusy ledu, těžký jeden v půl sedmé ve značné vrstvě. Pojištěna bylo jen velmi málo jednotlivců.

Nejvíce byla poškozena brat" polí nad Činným Vrchem k Horomyčicím.

Olympiada,

konaná v červnu v Praze, přišla ve vhodnější době bez zvláštního ohlasu.

Místní škola

počnula v prázdninách 1927 (srpen) opravou vadné klenby nad chodbou, jež byla nahrazena armovanými skopmicemi. Podrobnosti jsou ve školní pamětní knize. Opravu provedl zdejší místní tesař K. Křivka.

Elektrisace

Již od jara přicházely zprávy letmé. Vzácně dopravené však byly, vlastní schůze informační. Mezitím v letních měsících již u mnohých domovnostech bylo zažádání pro svítilny a instalatéra.

Ze schůze byla patrna, že se o elektrisaci nejvíce zajímá kraj. Kněžna došla na schůzi k závěru věci.

Sjezd po hasičsku v r. 1928 v Čes.) byla
uskutečněna. Konečný účinek byl
instalování transformátoru, umístěného
v zadní sed. místnosti U Chmelíků v Kněž-
ičkách na přádelní louce (za jehož 12.000 Kč)
Rozpočet na elektrisaci obce, i s osa-
dau Č. Valem.) byl 178.000 Kč.

Obecní volbu

provedeny byly
16. října 1927 ve 11. tč. místní školy.
K nim byly podány dvě kandi-
dátní listiny. 1. Republikánské
strany. 2. Komunistické strany.
(Jsou obě přijaty na následu-
jících stranách)

Získaly. 1. sedm mandátů 2.
osm mandátů.

Pro protest vůči, který po volbě
byl proti volbám podán, nevešel
výsledku v platnost.

Při volbách těchto nebyl nikdo
ustanoven náměstupcem dotčeného úřadu. Ze 340 oprávněných voličů
volilo 314 osob. Neplatných hlasů 5,
prázdných obálek 6. Strana republikán.
získala 138, komunistická 165 hlasů.

1.

Kandidátní listina

Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu a Domoviny domkářů

ve Statenicích.

1. **Petržílek Jaroslav,** tesař a domkář. Statenice čp. 41.
2. **Vyšín Václav,** stroj. zámečník, Statenice čp. 35.
3. **Pešek Josef,** mlynář v Černém Volu čp. 9.
4. **Horáček Jaroslav,** cementář, Statenice čp. 10.
5. **Smrček Karel,** zedník a domkář, Statenice čp. 48.
6. **Červenomlejnský Vladimír,** sadař, Statenice čp. 31.
7. **Zrna František,** cestář a domkář, Statenice čp. 34.
8. **Mára Antonín,** krejčí v Černém Volu čp. 26.
9. **Špička František,** zedník a domkář, čp. 12.
10. **Pokorný Antonín,** dělník a domkář, Statenice čp. 33.
11. **Kučera Karel,** kolář a domkář, Statenice čp. 17a.
12. **Šilhan Stanislav,** krejčí, Statenice čp. 5.
13. **Sychrovský Josef ml.,** krejčí a řemenář, Statenice čp. 19a.
14. **Sychrovský Josef st.,** rolník, Statenice čp. 51.
15. **Vajs František,** domkář v Černém Volu čp. 68.
16. **Kolman Josef st.,** dělník a domkář, Statenice čp. 13.
17. **Veselý František,** dělník a domkář, Statenice čp. 19.
18. **Hodek František,** zedník a domkář, Statenice čp. 76.
19. **Valenta František,** rolník, Statenice čp. 26.

Podzim a zima:

Podzim 1927 byl velmi pěkný až do příslovečného „sv. Martina", který ve snaze, aby mohl přijeti na bílém koni, dal ve svůj den poprvé poletovati bílému sněžku

2.

Kandidátní listina

Komunistické strany v Československu
(sekce III. internacionály)

ve Statenicích.

1. **Čížek Josef,** dělník, Statenice čp. 53.
2. **Kášek František,** dělník, Statenice čp. 54.
3. **Bašta Josef,** zedník, Statenice čp. 53.
4. **Dvořák Antonín,** dělník, Statenice čp. 70.
5. **Hejduk Václav,** dělník, Statenice čp. 15.
6. **Verbíř Emanuel,** zámečník, osada Černý Vůl čp. 11.
7. **Pek Antonín,** zedník, Statenice čp. 29.
8. **Holovský Antonín,** dělník, Statenice čp. 23.
9. **Kačena Jaroslav,** dělník, Statenice čp. 58.
10. **Mikeš Josef,** dělník, Statenice čp. 49.
11. **Pek Václav,** dělník, Statenice čp. 27.
12. **Kačena Václav,** dělník, Statenice čp. 27.
13. **Čížek Jaroslav,** dělník, Statenice čp. 53.

Za to poslední dny roku ($\frac{20-21}{XII.}$) vyzna-
menaly se třeskutými mrazy, jež
v tyto dny vlastní vystoupily výše 22-26° C.
Po stary rok snad se vlasti nad
krásou ztrátou vlády. -

I.

Kandidátní listina

Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu a domoviny domkářů

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Vyšín Václav,** zámečník, Statenice čp. 35.
2. **Hovorka Václav,** rolník, Statenice čp. 4.
3. **Pešek Josef,** mlynář, Černý Vůl čp. 9.
4. **Straka Alois,** velkostatkář, Statenice čp. 1.
5. **Šrajer Josef,** dělník, Statenice čp. 59.
6. **Petržílek Jaroslav,** tesař, Statenice čp. 41.
7. **Chmelař Václav,** mlynář, Statenice čp. 8.
8. **Horáček Jaroslav,** cementář, Statenice čp. 10.
9. **Hejduk Václav,** rolník, Statenice čp. 25.
10. **Krumbhólc Josef,** rolník, Statenice čp. 7.
11. **Čepela Josef,** rolník, Statenice čp. 6.
12. **Špička František,** zedník, Statenice čp. 12.
13. **Červenomlejnský Vladimír,** sadař, Statenice čp. 31.
14. **Šilhán Václav,** holič, Statenice čp. 37.
15. **Bartl Vladimír,** rolník, Statenice čp. 27.
16. **Vais František,** dělník, Statenice čp. 68.
17. **Pokorný Antonín,** dělník, Statenice čp. 33.
18. **Sychrovský Josef,** rolník, Statenice čp. 51.
19. **Kučera Karel,** kolář, Statenice čp. 17a.

134128

2.

Kandidátní listina

Komunistické strany v Československu (sekce III. Internacionály)

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Čížek Josef,** dělník, Statenice čp. 52.
2. **Kašek František,** dělník, Statenice čp. 54.
3. **Bašta Josef,** zedník, Statenice čp. 53.
4. **Dvořák Antonín,** dělník, Statenice čp. 70.
5. **Hejduk Václav,** dělník, Statenice čp. 15.
6. **Verbíř Emanuel,** zámečník v Černém Volu čp. 11.
7. **Pek Antonín,** zedník, Statenice čp. 29.
8. **Holovský Antonín,** dělník, Statenice čp. 23.
9. **Kačena Jaroslav,** dělník, Statenice čp. 58.
10. **Mikeš Josef,** dělník, Statenice čp. 49.
11. **Pek Václav,** dělník, Statenice čp. 27.
12. **Kačena Václav,** dělník, Statenice čp. 27.
13. **Čížek Jaroslav,** dělník, Statenice čp. 52.

134128

Rook 1928.

Počasí v r. 1928.

Prvé měsíce roku nebyly tak kruté jako prosinec roku uplynulého, zato však nemohla se zima se svým panstvím tuze dlouho rozlaučiti; ještě po celý březen dodržovaly mrazy, takže do polí dostali se hospodáři teprve v dubnu a setí bodně pozdě.

A ještě v květnu si zasněžila, rozkvetlé stromy obdarily se mokrým sněhem, a květní polovice pomrzla. Ať chladna po-trvala po celý květen. Za to pak koncem června i po celý červenec zavládala dla ohromná parna (dosahovala 50°C).

Vodních nádrží bylo velice poskrovnu. Několik kapek spadlo 6. července, po tě až 24. t. m. nevelký déšť.

Úroda, o níž se pro pozdní setí a dlouho trvající chladnou pochybovalo, stala se nad pomysl bohatou a časově dokonila svoji obvyklou dobu.

Na opatě nastala katastrofální bída a zelenou píci. Semeno pastevní jetele, jílce a bodláčí nasadit, lze-li vůbec dáti se očekávati nedostatek píce i pro zimní zásobu.

Po parném létě nastal mírný, dlouhý podzim. Až do vánočních svátků dala se v polích pohodlně pracovati. První sníh napadl těsně před vánoci.

Obecní volby.

Po vyčíslení protestů došlo obecní k novým volbám, jež byly pravidelně dne 18. března 1928 v síni hostince u Hejdinků (hostinec Jos. Kumbholce čp. 16.)

Kandidátky (na stranických lístcích připojené) byly opět dle dřívějších stran v tomtéž pořadí jako při volbách prozatímních.

Odevzdáno bylo pro kandidátku č. 1. (republikánské strany) 162 hlasů, čímž získala 6 mandátů, pikelství 7 mandátů, kandidátka č. 2. (komunistické strany) 178 hlasů, čímž dobyla 8 mandátů (Celkem bylo 340 voličů.)

Elektrisace obce:

V březnu, dubnu a květnu provádí
firma R. Tikal z Kralup rozvodnou
síť sekundární ~~na peníze~~ a přípojky
domovní za celkový peníz Kč.
Různými pracemi pak prodahuje se
zařizovací ak. do léta. První světla zaká-
zila dne 10. srpna 1928 a to ve škole.
Současně stavěno vedení primérní.

Starostou obce zvolen dne

1928 Emanuel Urbář, zámečník
z Černého Vola čp. 11. Náměstkem starosty
Josef Pešek, mlynář z C. Vola čp. 9
Radními: V. Hovorka, rolník, Statenice čp. 4.
Jos. Baštař, rolník, Statenice čp. 53
Ant. Halovský, dělník Statenice čp. 23

Nově zvolený starosta obce přijal úřad
v měsíci červenci 1928. První schůze nové-
ho zastupitelstva byla dne 24. července 1928.
Obecní úřad umístěn byl v Černém Vole
čp. 11; (dosud byl umístěn v nájmu u
A. Poláčka v čp. 18 ve Statenicích)

Josef Miroslav Hovorka.

redaktor a spisovatel.

Narodil se právě před 80 lety (20. VIII. 1848) ve mlýnku čp. 27. Včasném mládí dán byl do Prahy k příbuzným. Studoval reálku na Novém městě. Své živobytí osudy vypravuje ve „Vzpomínkách členů Máje“, vydaných r. 1903. Jako 19letý absolv. reálky stal se na krátko učněm lisharčiným. Pak přijat do praxe k něm. firmě H. K. J. Gadow na Starom. náměstí. Polonu přešel do Ottova nakladatelství a konečně do „Národních listů“, kde byl postupně účetním, pokladníkem, ředitelem, současně členem redakce.

Zemřel 1. prosince 1914. Podrobné vyličení jeho náčelníka a knihkupectví i jeho dobrého, jsoucího českého lidstvi oblíkl časopis „Československý knihkupec" z pera L. K. Žižky v čísle 34. ročník V. (1928) dne 24. srpna 1928.

Část tohoto (článku) časopisu se článkem zmíněným podařilo se mámu získati od synovce M. V. Hovorky pana Václava Hovorky, rolníka ve Stadenicích čp. 4, jenž i fotografii páně spisovatelovu mámu k opětovnému fotografování propůjčil. —

Zařazujeme rádi do pamětní knihy obce stadenické jako vzpomínku na vzácného rodáka a světlý vzor budoucím.

Článek „Československého knihkupce" připojen je vzadu u desky „pamětní knihy".

Sjezd hasičstva.

V prvých dnech července-
vých uspořádaný „Všeslovanský sjezd
hasičstva" přišel pro obec nemálo radostně.
Tolikrát místní sbor hasičský a jeho
přátele živě a činně se účastnili.

Rozpočet 1928.

Rozpočet pro rok 1928, sestavený
značně opožděně teprve na sklonku
roku 1928) činil: v příjmu ~~23.048~~ 6.394 Kč,
ve výdaji 23.048 Kč, takže byl schá-
dek 16.654 K, jenž se hradil
přirážkami k dani činž. 159%, k ostatním
200%.

Volby do okr. a zem. zastupit.

Dne 2. prosince 1928 vykonány byly
volby do zastupitelstev zemského a okres-
ního v obou třídách místní školy.

Do zemského zastupitelstva voliło
312 voličů (158 mužů 154 žen), odevzdáno
312 obálek s 299 platnými a 13 neplat-
nými lístky: Rozvratní hlasů podle stran:

Kand. listina) čís. 1. Čs. národní sociál. ---- 31 hlas.
3. Republikán. (agrár.) 71 "
4. Něm. sociál. dem. 4 "
5. židovací 3 "
7. živnostenská 35 "
9. komunistická 140 "
8. národně demokr. 1 "
11. sociál. demokr. 7 "
Celkem 299 "

Do okresního zastupitelstva volilo: 310 voličů
(156 mužů, 154 ženy)
Odevzdáno celkem 310 obálek: 297
platnými a 13 neplatnými hlasy.
Podle stran obdržely:

Kand. listina č. 1. (sociální demokr.) -- 8 hlasů
2. (národní sociál.) - 21 "
3. (národní demokr.) - 12 "
4. (republikán.) --- 74 "
5. (živnostenská) --- 34 "
7. (komunistická) --- 148 "
Celkem 297 "

Rozpočet 1929.

Rozpočet na rok 1929 činil
v příjmu 13.740·37 Kč, ve výdaji
39.491·68 Kč. Schodek školy 25.751·31 Kč,
jenž hraditi se bude 500% přirážkou
(+160% k daním činžovním,
k daním za zaměstnání a zaměstnáním dalších
dávek z piva (10 h. z 1 l.) a ze psů
(5 Kč ze zvířete)).

10/5 1929.

Ant. Černý,
obč. šk. insp.

25./XI 1929 Jan Buchl

30./XI Jan Buchl

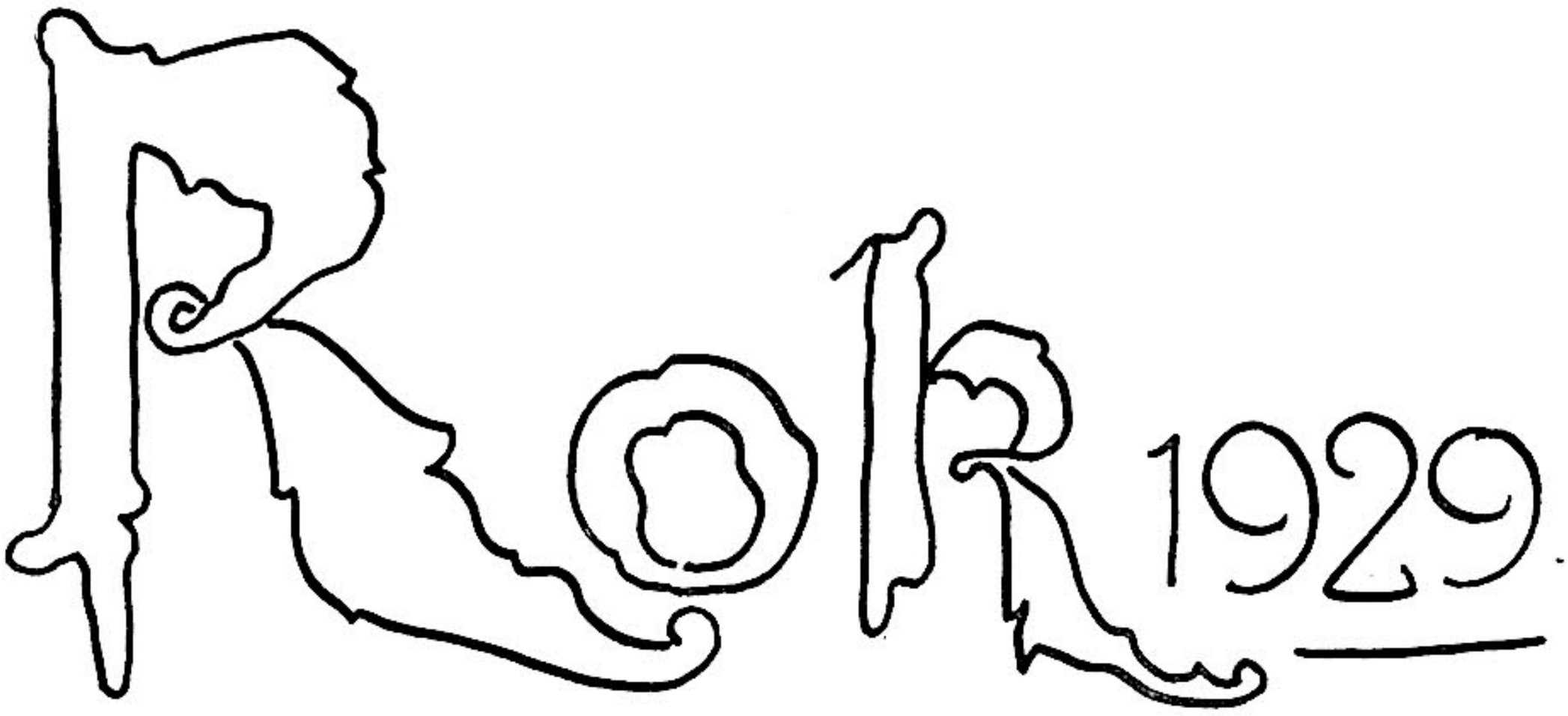

Počasí a jeho vliv:

Hned počátkem roku počala značně tuhá zima (15-17 $\frac{}{I.}$ 23-25° C), po níchž začala sněžiti nepřetržitě od 17. do 24. ledna. Ohromné spousty sněhu napadly všude, hluboké cesty se úplně zavály (úvoz u kovárny čp. 9.) a dále cesta do Hořoměřic.

Zvěř polní a lesní marně hledala úkrytu a potravy. To však byl teprve počátek útrap. Od 24. ledna počaly třeskuté mrazy, suché, tak veliké, že nebylo takových pamětníka. Dostupovaly v únoru přes 30° Celsia. Nejvyšší jsem zaznamenal 36°C. Doprava vůbec uvázla. Zvěř bymula hladem i mrazy, přes všecka opatření (zásypy, prošlapávání pěšin atd.) koupně.

Autobusy nejezdily, jižto na mnoha místech zavějí vůbec nepřekonatelný. Sníh ležel po celý březen. Tání počalo teprve v dubnu. Pozoroval jsem si, že jistě 30. dubna ležel poslední v české v Homoličkách.

Že tím zdržely se všecky polní práce leží na bílední.

Byl veliký strach před následky a všude byly vykonány všemožné přípravy ochranné. Avšak sněhové závěje mrazy pozvolna, úplně bez škod. Hůře byla však se stromovím všeho druhu ovoce.

Stane velikými (ořechy u Čp. 7. +8) i mladé a nejmladší stromy vzaly za své. Venkovští znalci tvrdili, že místným počasím, jaké bylo do vánoc, stoupla jíž míza do kmenů a horní a tím že došla k pohromě. Rozbahněné kmeny, zvl. u ořechů, dávaly by tomu za pravdu.

A při tom vánoční hříčky. Dva stromy stejného druhu, stáří vedle sebe, jeden zhynul, druhý zůstal. Žádné pravidlo, podle něhož máz pracoval, nedalo by se zjistiti.

Jen nelokalné škody na silnicích letá. Za obět padly mohutné aleje ořechové ku Praze ke Generálce i k Suchdolu (přes Kozí hřbety.)

Sta a sto šil skromných liží ještě nyní (1931) v kořodě cholupy a zahrady, silnice, mezi jsou holé ak nepoznáš. O návsi ani nemluvě. Ž skromy divoké naplatily životem. Tak řada statných kaštanů mezi hostincem (čp. 16) a čp. 17. na návsi proti dvoru nad náolvřkou vzala také za své.

A jinde a jinde.

S. K. SLAVOJ:

Počátkem roku 1929 ustavil se ve Staticích „Sportovní klub „Slavoj", jenž provozoval hru kopanou. Klub najal louku u Štěpánkova mlýna (majitel tělocvičné jednoty Sokol) a tu odbýval své zápasy. V době přítomné (1931) má najatu louku při silnici proti hájovně (majitel Al. Straky, čp. 1.)

OTAKAR POLÁČEK †

Dne 17. července 1929 zemřel starosta obce v letech válečných, Otakar Poláček, ředitel kanceláře architekta a stavitele v Praze. Při pohřbu žehem doprovodila ho korporativně tělocvičná jednota Sokol a mnoho občanstva.

počátek žní

ve Stadenicích a nejbližším okolí spadá po 26. červenci 1929.

spořitelní a záložní spolek:

V den 28. září 1929 (tedy v den svatováclavského millenia [tisíciletí]) založen byl ve Stadenicích za podpory Ústřední Jednoty hospodářských družstev v Praze „Spořitelní a záložní spolek pro Stadenice a okolí".

Prvním jeho starostou zvolen Josef Cejk, mlynář z Černého Vola č. 9; náměstkem Václav Vysín, zámečník ve Stadenic čp. 35. Pokladníkem Václav Březina, řídící učitel v místě. Předsedou dozorčí rady Václav Chmelař, mlynář ve Stadenic čp. 8; místopředsedou Bohumil Špaček, obchodník ve Stadenic čp. 18. —

Spořitelní spolek (také krátce zvaný po zakladateli „Kampeličkа") počal peněžní činnost 22. února 1930.

Pro nedostatek vhodných místností usadil se v podnájmu u Josefy Krachové (čp. 11.) —

Volby do Národního sboru.

V den 27. října proveden
byly ve školní budově volby do poslanecké
sněmovny a do senátu. Při volbách do
poslanecké sněmovny byl jim zástupcem
dohlédacího úřadu a zachoval jim odlud
číselný výsledek voleb, jejž pro paměť tuto
podávám:

Ve volebním osudí bylo 360 obálek.
Prázdných bylo 6, neplatných 9. Z platných
345 hlasů obdrželi:

Kandidátka č. 1. - komunisté - 180 hlasů
č. 4. - Arbeitpartei - 1 hlas
č. 8. - čs. socialisté - 29 hlasů
č. 10. - soc. demokraté - 16 hlasů
č. 12. - liga proti vás. k. list. - 3 hlasy.
č. 13. - nár. demokraté - 4 hlasy
č. 14. - lidovci - 2 hlasy
č. 15. - agrárníci - 67 hlasů
č. 16. - živnostníci - 43 hlasy.

rozpočet na rok 1930:

činil v příjmu 14.603·10 Kč
ve vydání 36.659·43 Kč: Schodek 22.056·33 Kč hrazen
přirážkami 200% k činž. dani, 283% k ostat.
daním.

Rok 1930.

počasí.

Jako na vzdory všem prorokům, kteří věštili zimu krutou jako v roce 1929, nebyla zimy téměř žádné, ani počátkem ani koncem roku 1930, ač již 30. září uplynul řádný první mráz. Byl však ojedinělým. Jen tak, že domusil přírodu oddati se odpočinku.

Jaro bylo mnoho deštivé. Odtud hojně píce. Za to léto až do počátku srpna velmi parné. Horka obdobná jako loni. Obilí mnoho zrála. Žně však byly deštivé, nepříznivé.

epidemie záškrtu:

Již na konci roku 1929 a mnohé na počátku roku 1930 zvláště rozšířila se v obci i okolí nemoc „záškrt" (Lidé hrdili, že vlivem bezmrazé, podivné zimy)

Ač v okolí byla hlášena těžká onemoc-

není, ba i případy smrti, v naší obci byl průběh porodů lehký. Smrti vůbec nebylo ze záškrtu.

oslava narozenin presidenta republiky:

Oslava osmdesátých narozenin presidenta republiky, T.G. Masaryka provedena tiše, leč důstojně. V den 7. března podniknuta po obci sbírka, jíž obecní zastupitelstvo doplnilo na obnos 500 Kč. Z této částky podělano rovným dílem 10 úplných nebo částečných sirotků věku školního nebo mimošího po 50 Kč s určením, aby z odpovídní opatrovníci koupili pro ně, čeho sirotci nejvíce potřebují.

nové spojení autobusem:

Od poloviny roku letošního do konce jeho projížděl obcí autobus Praha - Slaný, majitele soukromého podnikatele. Byl levnější než spojení železniční (4·50 Kč z jízdného z Prahy). Ubil se však sám svou neporádností a nepravidelností. —

nezaměstnanost:

Nezaměstnanost, patrná všude, tím spíše vynikla v naší obci vyše dělnické skoro. Po různých náběžích k nekliodnému vymáhání práce nebo podpor se strany několika jednotlivců, odhlasovala zastupitelstvo nejprve 20.000 Kč, posléze 50.000 Kč zápůjčky na naukové práce v obci.

Týkaly se úpravy obecních cest a opravy kříceného tarasu za školní budovou.

K pracem naukovým však ani koncem roku 1930 ani počátkem 1931 nedošlo.

Vídeň dne 4. VII. 1932.

Jan. Suchl.

rozpočet na rok 1931.

Rozpočet na rok 1931 činil v příjmu 10.269·19 Kč; ve vydání 32.408·33 Kč. Schodek 22.139·14 Kč uhrazen 190 % přirážkami k daním ostatním a 100% přír. k dani činžovní.

výsadba stromů za školou:

Místní školní rada na sklonku r. 1930 vypátrala stromy za školou (planými). Zemědělská rada přispěla 33% na stromky (= 250 Kč).

Pozn. – Zaslán dne 15.6.2012 na vyžádání p. NOVÉHO, ARCHEOLOGOVI se souhlasem o prověř. informace. /

Edita Mudrová
KRONIKÁŘKA
STATENIC

nález koster :

Při přístavbě čp. 15, jež provedl Josef Chmelař, obchodník, (obchodující dosud v čp. 8.) přišla se v nevelké hloubce na zahradě v hradební zdi na dvě kostry, jež podle lékařského posudku leželby tu již přes 100 roků. Ležely obě hlavou k domu (k východu), nohama na západ. Souvěrec jsem sbíral při vykopávce různé střepy do pohřebení, účastnil jsem se činně i odkrytí koster, zvl. jedné, druhé, poloze prvá byla již mumlého dne rozkopána. Stavebník, p. Chmelař učinil hlášení na četnické stanici v Hoštěnicích, jež povolala pátrací stanici pro okres Praha venkov. Od ní získal jsem pro pamětní knihu fotografii, níže umístěnou. Nález se stal 27. března 1930. Jinak nic nezjištěno.

Slatenice od severozápadu

1931

Koncem roku 1931 dostoupila nezaměstnanost takového rozpětí, že obecní zastupitelstvo přikročilo k rozsáhlé práci. Dalo vzdělat položkovitý tarif za školu a za získaného kamene vydělávání dílo od školy ke vsi chodníků.

Z horšího kamene pak a drobného materiálu zvýšila cestu od školy až ke transformační stanici. Pracovalo tu po dobu 11 dní dělníků. Vyplacená mzda činila 6.741·10 Kč.

Sčítáním lidu, které dvanáctého prosince 1930 k úřední výzvě vykonali učitel V. Bříza a mapováním 640 obyvatel (přírůstek proti r. 1920 22 duší)

Vojenské cvičení velké konala se na katastru rodejší obce dne 13. února 1931. –

Výsadba stromů „na Valkách" v trati nad č. Volem, skoumaná z části na podzim roku 1931. Vyzdvižena a 250 třešní, nákladem 1678 Kč. Z tu zaměstnáno několik nezaměstnaných

Počasí do svátků vánočních bez sněhu, zima mírná, povětrnost velmi měnlivá.

Rozpočet obecní na rok 1932 činil

v příjmu 16.220·88 Kč
ve výdaji 24.980·14 Kč,

Schodek (částka) = 8.759·26 Kč, kterýž byl 159% přirážkou k dani činžovní a 275% přirážkami k dani ostatním. Kdo toho vybírány byly. Tyto obecní dávky: ze psů a pivní dávka.

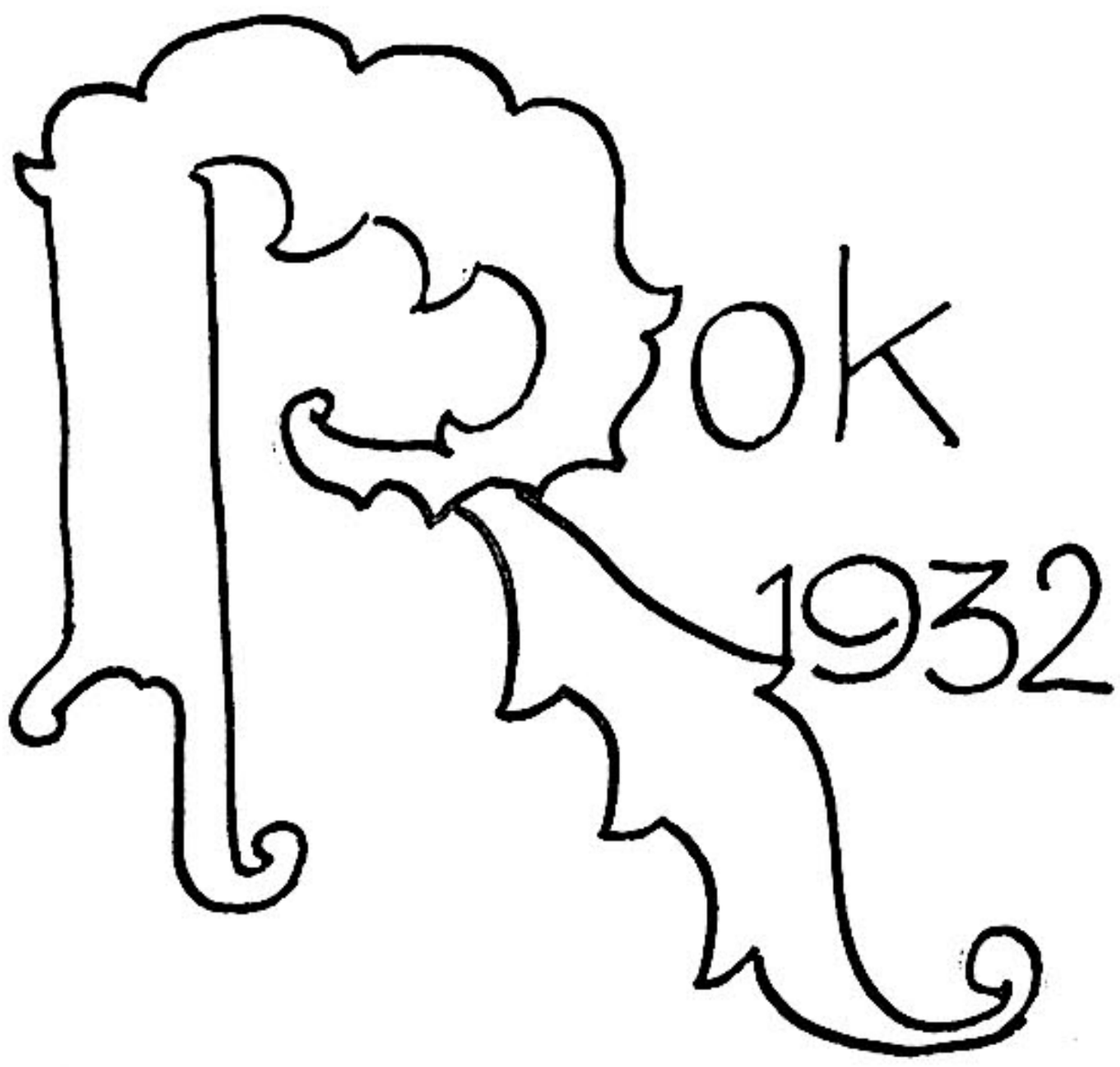

Počasí: Jako na sklonku roku 1931, tak i počátek roku 1932 vyznačoval se zimním měsícem, tzv. měsíců; v květnu měřila pak měřická vedra. K nich dostavila se vlhkomá přívětivá mračen a kápotna, které nebylo paměťníka. Bylo to dne 17. května 1932 před 5. hodinou odpolední.

Po dusném parnu mezi se nad krajem přehnaly nejprve několik velikých krupek, pak několikerák hrudkové krupobití, z něhož vyvinul se pravém slova smyslu samičký „tuháč." Kopečkové hrudky

dy vod líbají se s černých mračen. A když již, již se zdálo, že se mračna táhají, přivalila se pohroma. Že vích prolních tratí kolem Stadenic valily se špinavé proudy hučící a každým okamžikem mohutnějící. Z lesa od Suchoměřic přihnal se divný proud. Vše slévalo se v ohromnou spoustu, v jediný příval, který sebral vše, co vešlo v cestu. Cesty, návozy, stromy, nic neprostačilo. Ve chvíli vše plně přetékalo a pak cesta necesta spojovala vodní valiba se nezkrotně a divně.

Krajina od Šepánkova mlýna ke Stadenicím a od Stadenic k Černému Polu, lemovaná ohromným jezerem. Louky „na Šejnici" byly úplně pod vodou a po opadnutí vod pod bahnem. Že nezůstalo ani stéblo, jest na bílednutí. Největších škod u hrůzy zažil Chmelařův mlýn čp. 8., kde voda přes vanbrány vyšetřila, zaválila zed' zahradní a valila se do zahrad. Druhý proud vtrhl do mlýnice a do dvora.

Stejně hrozná byla pohroma na pravé straně
od Benešů (čp. 3) až k Kolenu Kovaříkovi (čp. 4)
plným obloukem hranice vlnu k hřbitovské
skládce. Proud narazil napřed na chalupu
čp. 12 a plnou silou pak udeřil do čp. 11
na jižním štítu Jana Kacanka, kde vyrazil dve-
ře a okno jižní pravidlo do dvora, kde pro-
valil vrata dvorcová nová a vyrazil se kolem
čísla 10 (Horáčků) dále, proti č. 8 (Chmela-
řův) mlýnu provalil se pak také na louku,
kde se rozlévala a mandžel hat-
Z ostatních budov bylo čp. 27 (Bárta),
kde opět proudy řítící se z bažin udělaly ma-
dělaby škod. Vody vedrala se do dvora
níže položeného, zakopla u okenního
boby nájemníků (Kacany V. a Čížka Jo)
všechny chlévy. Topiby se kozy, prasata,
telata, vyplavovaly slepice i s kuřaty.
Výměnků pana Antonína Vyšína po kk ve
vodě (spustiv se oknem po dlouhém žebři)
zachraňoval, co se dalo. Sousedé
i vedi, dělající, jak vodě čelili.
Velkých škod utrpěl i Antonín
Václav Šťáje (čp. 37), pravidem, kdy

v pravém slova smyslu vpravdě do jeho nízké položěného domku čp. 37 přiléhající k „Hradčáni", která do velké hloubi vymleta okamžikem proměnila se v hrozném bystřinu. Škody, dopodrobna na nedají se vypočísti. Hasiči, kteří tentokráte měli svého pomocníka nepřítelem, po celý večer, noc a celý následující a celý den 18. května zdolávali jej, pumpující zátopou otěžených míst vodu a bahno.

Z dlo místní školy vodou vzhlá „povinici", strhla část stráně v prostinci křížem a skočila do sklepů.
Včasným zahrazením však uvedena po čištění do kouty.
Obecní zastupitelstvo vlastní peněžní úpravy zátopou způsobené odklízení. Práce konali domácí nezaměstnaní.
Odměny pracovní vyplacena bylo: 4.448·50 Kč.
Ač všichni postižení podali ihned žádosti o podporu, nedostalo se jim do dnešního dne (15. ledna 1933) haléře, ač komise obhlídací školy přiznala.

Po zkoušce bylo viděti i dobrý účinek její. Všichni postižení šoku učinili všechna opatření achranná pro podobné případy.

A málem byly by byly ochrany přišly o plavnost dne , kdy dostavila se opět průvěj mračen, jinže v měřítku dalekosáhlejším a průběhem zcela hlídaní. Lidé se zkoušky minulé však činil všechno občanstva ostražitými.

IX. slet všesokolský:

v obci nenechal zvláštnícího stop.

Účinku v části občanstva, náležející sokolské rodině a v rodinách, kde aspoň dě-ti v Sokole cvičily.

Obecní volby:

Dne 12. června konaly se volby do obce. Z původních dvou stran, které dosud dělily se v obci a vloňdu stalo se, hnuly 7 kandidátek, které šly do těchto voleb. Kandidátky byly jim provrátku vkvedu jsou ulepeny. Z voleb těchto, při nichž dostali sociální demokraté 4 mandáty, komunisté

4 mandáty, demokratičtí 3 mandáty, občanská nepolitická kandidátka 2 mandáty, národně demokratická 1 mandát, zamítnutí nedostatku 1 mandáty, měly se dáti volby starosty, náměstka a radních dne 29. června 1932, ter" pro protest strany komunistické a národně sociálnické (jež" nyšlo bez mandátu) byla odvolána a posunuta až" do vyřízení protestů (v roce 1933).

Stromky na návsi:

Kolem silnice mezi čp. 16. a 17. nad nádržkou vysázeny byly z jara 1932 mladé lipky místo kaštanů, které vzaty za své roku 1926 mrazy [vysázeny byly v r. 1893]

Hasičstvo:

Při valném výročním, z nichž" ustavujícím nyšel nově" zvolen mlynář z C. Vola č. G. a učitelem dlouholetý velitel Václav Kysín; zapro-dil hasičstvem nový" život.

1.

Kandidátní listina

Československé sociálně demokratické strany dělnické

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Verbíř Emanuel,** zámečník, Černý Vůl 11.
2. **Minařík Václav,** dělník, Statenice 28.
3. **Srb Josef,** kartáčník, Černý Vůl 26.
4. **Kačena Jaroslav,** dělník, Statenice 58.
5. **Veis Jan,** dělník, Statenice 71.
6. **Svoboda Jan,** dělník, Statenice 50.
7. **Noha Josef,** dělník, Černý Vůl 24.
8. **Pechr Antonín,** zedník, Statenice 55.
9. **Bouška Antonín,** obuvník, Černý Vůl 7.
10. **Horák František,** bednář, Statenice 71.
11. **Zitta Karel,** tesař, Statenice 45.
12. **Mráz Václav,** dělník, Černý Vůl 6.

OBECNÍ ÚŘAD
STATENICE

STÁTNÍ TISKÁRNA V PRAZE 2330 32

2.

Kandidátní listina

Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu a Domoviny domkářů a malorolníků

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Pešek Josef,** mlynář, Černý Vůl 9.
2. **Straka Alois,** velkostatkář, Statenice 1.
3. **Vyšín Václav,** zámečník, Statenice 35.
4. **Petržílek Jaroslav,** tesař, Statenice 41.
5. **Horáček Jaroslav,** cementář, Statenice 10.
6. **špička František,** zedník, Statenice 12.
7. **Janda Bedřich,** hosp. adjunkt, Statenice 1.
8. **Veis František,** domkář, Statenice 68.
9. **Kaucký Antonín,** dělník, Statenice 64.
10. **Kučera Karel,** kolář, Statenice 17 a.
11. **Sychrovský Josef,** domkář, Statenice 51.
12. **Kolman Josef,** dělník, Statenice 13.
13. **Smrček Karel,** zedník, Statenice 48.
14. **Valenta František,** zámečník, Statenice 23.
15. **Pokorný Antonín,** domkář, Statenice 33.

OBECNÍ ÚŘAD
STATENICE

STÁTNÍ TISKÁRNA V PRAZE 2330 32

3.

Kandidátní listina

Odborové Jednoty
zemědělských a lesních zaměstnanců

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Jarolím Josef,** zahradník, Statenice 1.
2. **Kašik Antonín,** dělník, Statenice 1.
3. **Duryš Josef,** dělník, Statenice 1.
4. **Burda František,** dělník, Statenice 1.
5. **Alexandr František,** dělník, Statenice 22.
6. **Hruška Josef,** poklasný, Statenice 1.
7. **Janda Jan,** dělník, Statenice 47.
8. **Mráz Josef,** dělník, Černý Vůl 6.
9. **Duryš Ondřej,** dělník, Statenice 1.

STÁTNÍ TISKÁRNA V PRAZE 2330 32

4.

Kandidátní listina

Československé národní demokracie
(předseda dr. Karel Kramář)

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Šrajer Josef,** dělník, Statenice 59.
2. **Dvořák František,** zaměst. m. Prahy, Statenice 56.
3. **Kocourek Alois,** dělník, Statenice 80.
4. **Pomajzl Bohumil,** dělník, Statenice 88.
5. **Chmelař Prokop,** mlyn. dělník, Statenice 59.
6. **Karas Josef,** dělník, Statenice 55.

OBECNÍ ÚŘAD
STATENICE

STÁTNÍ TISKÁRNA V PRAZE 2330 32

5.

Kandidátní listina

Československé strany
národně-socialistické
(předseda senátor Václav Klofáč)

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Hochmuth Bohuslav,** učitel, Statenice 65.
2. **Hlaváček Josef,** strojník, Statenice 85.
3. **Posledník Josef,** zámečník, Černý Vůl 4.
4. **Klatovský Josef,** stav. asistent, Černý Vůl 5.
5. **Mrázek František,** dělník, Statenice 73.
6. **Šafránek Josef,** kolář, Černý Vůl 10.

STÁTNÍ TISKÁRNA V PRAZE 2430 32

6.

Kandidátní listina

Nepolitické skupiny občanské ve Statenicích

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Hovorka Václav,** rolník, Statenice 4.
2. **šilhán Václav,** holič, Statenice 37.
3. **Hejduk Václav,** rolník, Statenice 25.
4. **Krumholc Josef,** rolník, Statenice 7.
5. **Bartl Vladimír,** rolník, Statenice 27.

OBECNÍ ÚŘAD
STATENICE

STÁTNÍ TISKÁRNA V PRAZE 2330 32

7.

Kandidátní listina

Komunistické strany Československa (sekce komunistické Internacionály)

pro volbu obecního zastupitelstva

ve Statenicích.

1. **Čížek Josef,** dělník, Statenice 27.
2. **švarc František,** zedník, Statenice 40.
3. **Karhan František,** dělník, Statenice 63.
4. **Pek Antonín,** zedník, Statenice 29.
5. **Korecký Josef,** zedník, Statenice 43.
6. **Fikar Karel,** dělník, Statenice 48.
7. **Mikeš Josef,** dělník, Statenice 49.
8. **Barek Josef,** dělník, Statenice 5.
9. **Kačena Václav,** dělník, Statenice 27.
10. **Svoboda František,** zedník, Statenice 82.

OBECNÍ ÚŘAD STATENICE

STÁTNÍ TISKÁRNA V PRAZE 2330 32

O pouti stadenické (dne 9. května 1932) pořádali skroušku požární ochrany za účasti hasičských sborů z Kozmic a Suchdola.

V cvičení na to stavu sbor nové cvičiště a při cvičení skladiště proti čp. 15 a 13. a na něm zahájují své cvičení.

Divadlo:

K divadelních představení, která byla koncem září pořádána zmiňuji se o kusu Orla-Hradcánského „Zasnila noční sluníko zlaté", jenmž byl autor přítomen a osobně „Hoře" od místního učitele p. Březiny. Obě hry provedeny byly na příležitostní jeviště Sokola ve Stadenicích u Kozmického mlýna.

Oslava 28. října:

pořádala jednota Sokol. Při ní odevzdala cvičenec žáčkům na památek těchto narozenin na. Miroslava Fryč mluvil o významu 28. října 1932 přítomným cvičencům a cvičenkám. —

Dovýsadba obec. stráně:

Obecní stráň „Skalky" mezi Stadenicemi
a Č. Volem dovysázena. Základ:
(100 stromků)

Rozpočet na rok 1933.

V příjmu 10.666 Kč, ve vydání 36.005 Kč.
Schodek 25.339 Kč bude krácen bude 200%
přirážkou k dani činžovní a 300% k
osobním daním. Daňky obecní: z piva a
ze psů. (10h z l, 5Kč ze psa)

Nezaměstnanost:

Kritická doba nachází odezvu i u nás-vsi sakrčka vyze dělnické. Všechny akce jsou málo, byť stát finančně vyčerpaný zavěšovaly až k nemožnosti. Práce, práce, práce! A to ještě jiště hůře jest ve městech, kde nemá dělník ani brambor, ale chrastě — jen úzkostné pohledy v budoucno a po práci doufající ruce.

Kéž rok 1933 odvrátí nadějí ale-mu světu a naší republice úlevě-Práci!

11. VI. 1933.

Sou. Černý
okr. šk. insp.

Rok 1933.

Socha Jana Nepomuckého před čís. pop. 14., neznámo kdy a kým postavena. Sochařsky dílo velmi pěkné. Fotografovala r. 1932 učitelka J. Fritzová pro pamětní knihu.

—, —

Poněvadž ve schůzi mového obecního zastupitelstva dne 14. května 1933 zvolen byl kronikářem obce učitel p. Bohuslav Hochmuth, uhrazuji mu své útraty, jeho snaze náležitou uznalost vzdávaje.

V Statenicích dne 31. května 1933.

V. Bušina.

Poznámka: Mezery v záznamech nadř. 97. 119. – 143. zavinily bytostí, že nedostal jsem o nich zprávy, ač jsem je žádal. Čísla nadř. 114 (transformátor) (elektrisace) 134 (nouzová práce) 135 (výsadba stromů) 139 (zahrada), 143 (dovýsadba) gaopatřiti mi laskavě správa obce p. F. Kurbitz, a luda potřeba je doplniti, ověřiti a rozhodně opraviti.

Viděl dne 5. VII 1934.

Jan Buchl.

Počasí:

Počasí vyznamenávalo se hned začátkem jara velkým suchem, takže mnohé studny ve výsadbě nad Čer. Vrchem vzaly za své.

I mnohé studně vedejších občanů vyschly takže občané museli si vodu opatřovat od sousedů.

Nezaměstnanost ... trvá v nezlepšené míře dále ač od půjčky práce čekáno oživení pracovního ruchu.

Nová školní rada:

Po obecních volbách ustavena nová šk. rada, v níž zasedají p. Březina, Hockenmuk, Harkab, Minařík, Srb a Straka.

Zemřelí občané:

Z řad občanstva odešel, milý svojí povahou i upřímný vlastenec J. Jiras.

Obecní knihovna čítá: svazků.

Počet šk. dítek: 79.

Počet obyvatelstva:

Při posledním sčítání r. 1930 měla naše obec celkem 638 obyv. (z toho 312 mužů, 326 žen, V roku 1933. stoupl počet obyv. na 655.

Viz příloženy podrobný zápis sčítání z r. 1930. +

Hlavní výsledky sčítání lidu ze dne 1.XII.1930
pro obec ... Statenice .....!

Počet:	Osada: Statenice	Osada Vil čemý II	Obec Statenice
1) Obydlených domů	74	37	111
2) Bytových stran	116	49	165
3) Přítomných obyvatelů úhrnem	429	209	638
v tom: mužů	200	112	312
žen	229	97	326
4) Z nich bylo náboženského vyznání:			
římsko-katolického	344	148	492
československého evang.	4	1	5
německého evang.			
evang. reformovaného			
pravoslavného			
československého	21	10	31
starokatolického			
israelského	3		3
jiného a neudaného		1	1
bez vyznání	57	49	106
5) Československých stát. příslušníků	429	209	638
Z nich bylo národnosti:			
československé	429	209	638
německé			
ruské			
polské			
maďarské			
židovské			
jiné a neudané			
6) Cizích státních příslušníků	—	—	—
7) Přít. obyvatelů povoláním příslušných			
a) k zemědělství, lesnictví, rybářství	129	25	154
průmyslu a živnosti	192	135	327
obchodu a peněžnictví	28	16	44
dopravě	12	7	19
veř. službě a svob. povoláním	9	—	9
vojsku	—	—	—
dom. a osob. službám a jiným povoláním	11	8	19
b) Osoby bez údaje povolání	48	18	66

„Gracorní sparta"

„spadá"

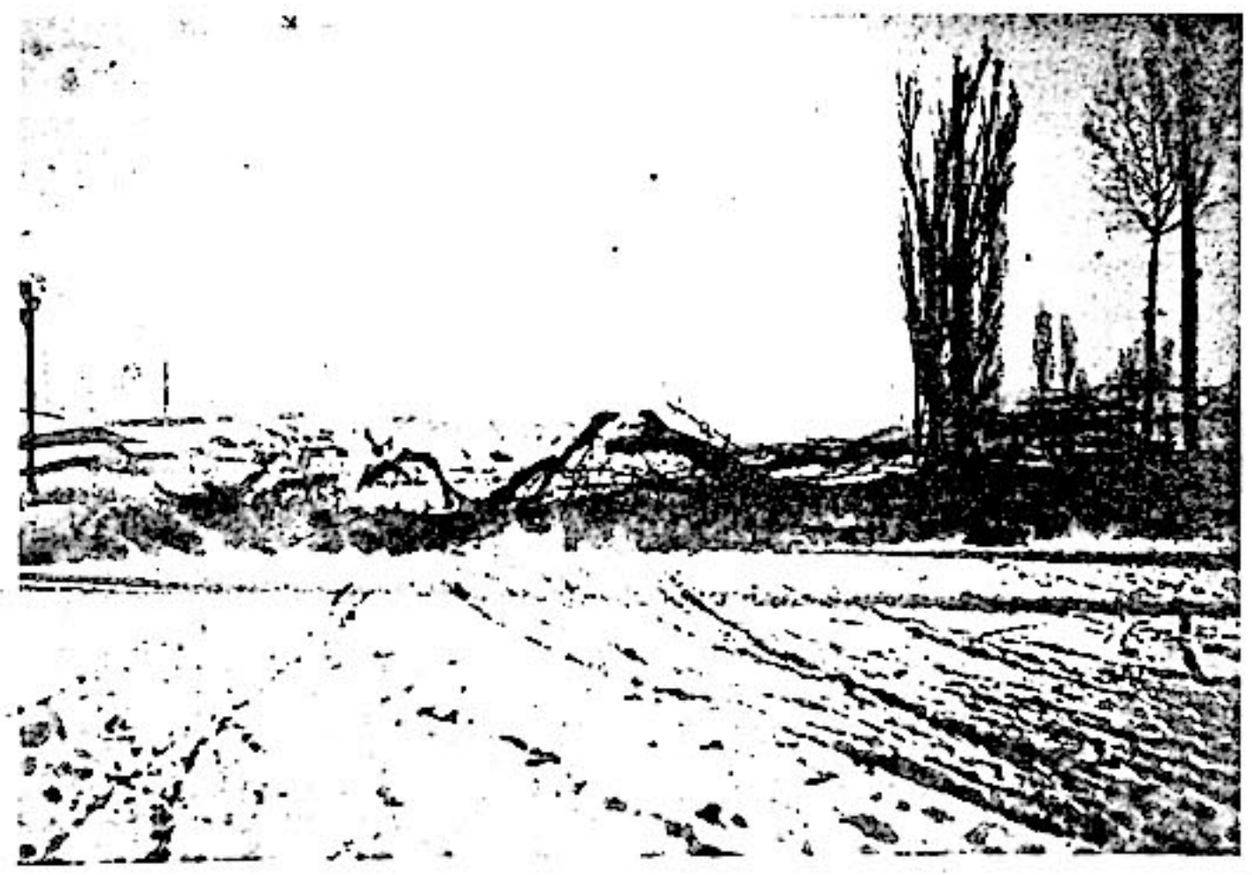

„padl" až semé sadunila a snih savřil"

Rok 1934.

Po slibném předčasném a teplém jaru, kdy se vše bujně zarelenalo a stromy bohatě rozkvetly, nastalo velké sucho, které trvalo až do 26. června, kdy se konečně smísil dlouho-želaný déšť a po bouři trval celou noc i druhý den, kdy ještě mírně pršelo.

Zachránil v poslední chvíli ještě mnoho stromů od kterých již usychajících brambory a řepu. Obilí již vadně neprospěl neb mnohde již bylo zaschlé že ani nevymetalo. Bude jistě nedostatek slámy. I o píci již byla velká nouze.

Obecní zahrádek na roh. 1934:

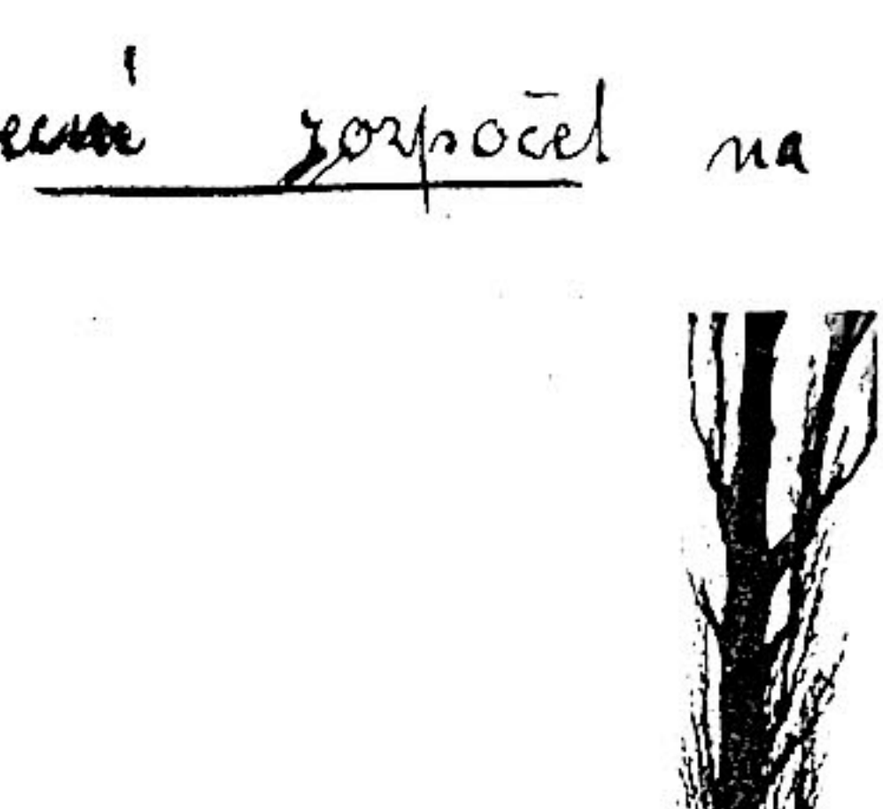

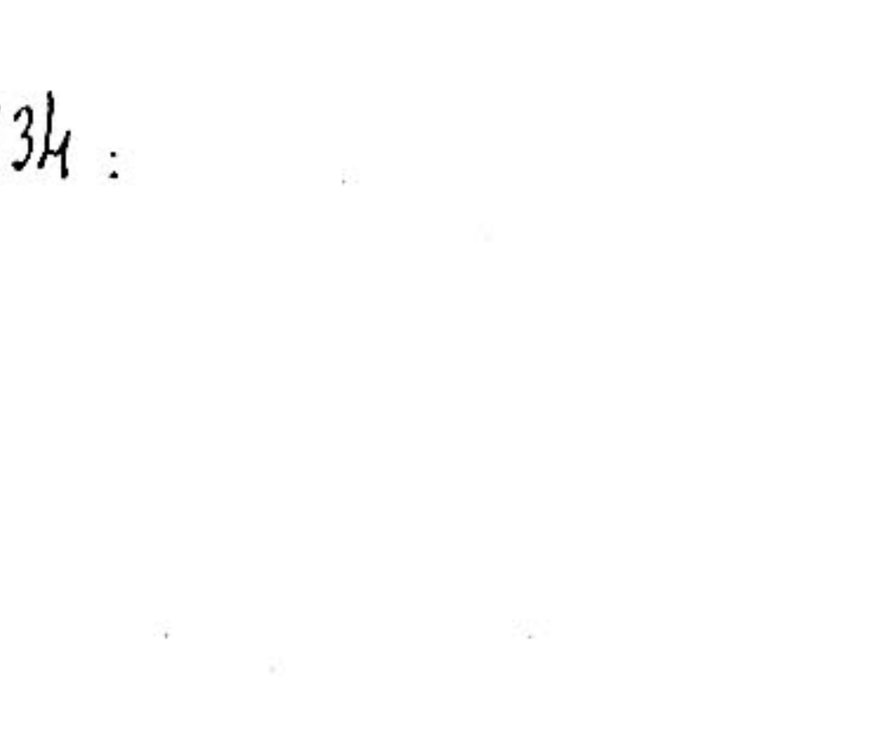

Stavební ruch: Přibyly během roku 2 nové domky, a sice F. Procházky za školou vedle nov. domku V. Skracha a Žitové na Hradčanech jako poslední číslo a nejvzdálenější na cestě vedoucí do Nouzonic.

Divadlo: V létě na sokol. přírod. divadle sehrálo se několik představení. 2 od V. Přesina Jedna z nich „Změ" sehrála čsl. církev z Těchoměřic. Rovněž spolek dobr. hasičů a J.P.T. uspořádali několik divadel. představení na sále v zimním období.

Hasičstvo. Členové hasič. sboru s nevšední obětavostí věnovali se práci spojené s rekonstrukcí koupeného starého automobilu na motor. stříkačku. Pro finanční nedostatek, zatím práce nebyla ještě dokončena.

Počasí: Zima byla neobyčejně mírná bez větších mrazů a zdálo se již, že tak uplyne. Zejména únor (1935) vyznačoval se neobyčejnou teplotou. (některé keře i stromy počaly rašit!) Než v březnu nastal se počasí změnilo. Citelně se ochladilo a několik krásnějších mrazů zastavilo předčasně probouzející se přírodu a způsobilo tak i škodu na ovoci. stromoví. (zvláště jádrodeč. třešní, meruněk a z. peckatých.)

Chladné počasí trvalo celý duben a počátkem

Švéma dostavil se katastrofální několika stupňový mráz, jenž způsobil velké škody nejen u nás na sadech, obilinách, řepě a ran. bramborách ale i v jiných ev. rostlinstvu.

Oslava 100 letí naší hymny.

V r. 1934 připadlo výročí 100 let naší hymny: „Kde domov můj?" Zpívána poprvé 21. XII. 1834 ve hře „Fidlovačka" od J. K. Tyla Karlem Strakatým v úloze slepce Marese.

Oslavy 85 narozenin presidentových.

V celé republice i za hranicemi uctíval vděčný národ spontaně 85. narozeniny našeho presidenta. I naší obci sbor dobrov. hasičů zapálil v předvečer významného dne (7/III.) hranici za obcí (pro nepř. počasí účast občanstva malá) a přednesen proslov o významu toholo dne. Nakonec zapěny hymny. Sělocvič. jednota „Sokol" pořádala slavnostní výbor. schůzi s přednáškou vzdělavatelc. Divadelní představení „La Jalička", jež mělo být sehráno pěc- -tvem jednoty počátkem března, pro chřipkovou epidemii

Zivad. předst. „La Jalička"

sebráno až ke konci měsíce. Viz obr. celkový a fotidimnější.

Volby do národ. shromáždění a senátu, jež konány 19/V. měly v naší obci tyto výsledky.

	Nar. shrom.	Senát
č. kand. 1. (strana republ.)	80	71
" " 2 (" soc. dem.)	38	39
" " 3 (" nár. soc.)	26	22
" " 4. (" komun.)	135	126
" " 5 (" lidov.)	2	2
" " 10 (" živnost)	52	46
" " 13 (" fašist.)	2	2
" " 16 (nár. sjed.)	15	14.

V celé republice velkých přesunů nebylo ve stranách českých až na vzrůst strany živnostenské, soc. dem a komunistické. Z něm. stran strhla na sebe vedení nová strana Henleinova, takže počtem odevzdaných hlasů je největší stranou ve státě. Důsledky toho-objeví se jistě později.

Volby do zemských a okres. zastup. konány dne 26./V.

Okrsk. č. 1. (republ.) 83. (Země), 82 (okres.)
" 2 (soc. dem.) 42 " 39 "
" 3 (nár. soc.) 25 " 24 "
" 4 (komun.) 122 " 128 "
" 5 (lidov.) 3 " 3 "
" 10 (živnostn. 46 " 46 "
" 12 (Nár. sjed.) 15 " 15 "

Viděl dne 24. VI. 1935. Jan Bucha.

Obecní knihovna čítá svazků. Čtenářů
za rok 1934 bylo Celkem vypůjčeno sv.

Obecní úřad do budovy školní.

4/VI 1935 počala úprava dolejšího kabinetu na úřadovnu. Kabinet školní přestěhován do prázdné budky jež přepažena. 22/VI se obecní úřad přestěhoval z C. Vola do úřadovny ve škole.

Obecní rozpočet na rok 1935

Jako dvě jména byla u nás od dob světové války vyslovována v úzké spojitosti.

V těžkých dobách posilovala, v nejistotě vedla; byla trvalým imperativem k uskutečňování idejí, na nichž je založena naše státní existence.

Znamenají dvě osobnosti, mužů, které spojuje nejen filosofická ideologie, ale i pevná víra a jejich srdce planou stejně hrvalou láskou ke své zemi a svému lidu.

Jeden z nich, který stál od převratu v čele našeho státu, president „Osvoboditel" T. G. Masaryk, vzdal se pod tíhou let svého zodpovědného úřadu. Jemuž 86 letý odchází do ústraní z prvního místa v republice muž, kterému náleží v plném významu název „tvůrce a budovatele" samostatného státu československého.

Odchází v pevném přesvědčení, že osvobozený lid a jeho starší a mladší vůdcové jsou dnes tak politicky vzdělaní a zkušení, že nemusí při jejich vyspělosti pochybovat o dalším zdárném vedení státu, a že dozrál i čas, aby konečně také úkoly nejchoulostivější a nejtěžší, které v sobě soustřeďuje odpovědný úřad presidentský, byly svěřeny schopnému státníku mladšímu.

Sám neranechává práce, ale chce se jí
věnovat v klidu a v soukromí.
„A dívá se na nás."
Zůstal našim shovcím vzorem,
je naší oporou i citlivým i vnímavým
svědomím, je středem naší pozornosti
i ve svém láskyplném sálišti.

Než odešel, zajistil kontinuitu vývoje
našeho státu přáním, aby se jeho nástup-
cem stal jeho nejbližší spolupracovník
Dr. E. Beneš.

Jeho slova o zájmu státu v nynější
rozbouřené době přemohly osobní i stranic-
ké zřetele: druhým presidentem naší
republiky se stal: Dr. Ed. Beneš.

To se stalo při volbě v památném
sále Vladislavském 18. XII. 1935.

Máme pevnou víru v šťastnou
budoucnost svého národa, nad jehož
osudy bdí nyní dva věrní strážci:

Beneš - Masaryk.

Rok 1936.

Na žádost občanstva zdejší obce, které muselo při pohřbu do Nondonic činiti velkou obliku přes tuto obec, povolil obecní úřad v Nondonicích hrabší cestu, jež byla závorou uzavřena.
Zde doslovný opis:

Obec. úřadu ve Statenicích.
Na váš dopis ze dne 11/3 36, odpovídá obec. úřad v Nondonicích, že Vaší žádosti bylo vyhověno a závora bude otevřena, když se bude konati pohřeb ze Statenic.

18/3 1936 Obec. úřad Nondonice
Fr. Černý

V slavy 86. narozenin presidenta „Osvoboditele T. G. Masaryka měly se konati společné. Než pro nepříznivé počasí zaschlo hasičsko samo hranici na pískovně.

„Sokol" nemaje své místnosti spolkové, konal oslavu v hostinci u Hejduků, kde zapěl několik oslavných sborů.

Dostavem br. vzdělavatele malá, ale srdečnější oslava ukončena.

Nezaměstnanost.

Ač nezaměstnanost počátkem r. 1936 trvá, přece již lze na počátku jara vzíti známky částečného zlepšení v některých oborech, hlavně v stavebnictví.

— V naší obci projevil se letos ruch stavební.

Bratří Minaříkové přestavují a zvyšují svůj domek č. 28.

Mladý, nový majitel hostince u Krumlkolen (později nazv. u Hejduků) provedl opravy v sále, vyměnil strop, okna, štít) takže stavba získala na svém vzhledu.

Velkostatek vésiovat „kůdry" na cestě vedoucí do Lichocevsi.

Konečně tělocvičná jednota „Sokol" ve své valné hromadě letos. roku v lednu konané, rozhodla se postaviti svůj vlastní stánek, aby byla prosta všeho sháňkování, jehož se jí v poslední době dostávalo v najaté hostinské místnosti.

Za tím účelem vyměnila část svého pozemku u přírod. divadla za část zahrady br. Krumbholce proti obchodu p. Stránského.

Za zimu nalámán kámen, nakopán písek a obětavá práce bratrstva sokolského počala příchodem jara i na staveništi (sbrcha planírování, hloubení základů atd.

Zde jeden obrázek z prvních prací:

Práce s hrubá dokončeny v prosinci a stavba po kolaudaci odevzdana svému účelu. Oficielní otevření bude až příštího roku u příležitosti zúp. jarního vyžebr.

Nechť slouží tento nový příliš bratrstvu sokol-

ského i celé obci a ke spasu národa.

Půjčka na obranu státu:

V nynější těžké době, kdy ohrožena je bytí zejména národů malých a nepřipravených (jak jsme toho byli nedávnými svědky událostí v Habeši), rozhodla se vláda naší republiky vypsati půjčku na obranu státu. Její potřeba a význam byla oceněn samotným presidentem E. Benešem.

Lhůta skončila 10 července a výtěžek přes 3 miliardy Kč ukazuje nejlépe jak obyvatelstvo chápe důležitost potřebu obrany státu.

A že naše armáda již je co nejlépe vyzbrojena ukázala vojen. přehlídka 28. října za přítomnosti panovníka spřáteleného státu rumunského krále Carola. Hledajíc se obci- = ven nad solidností naší armády.

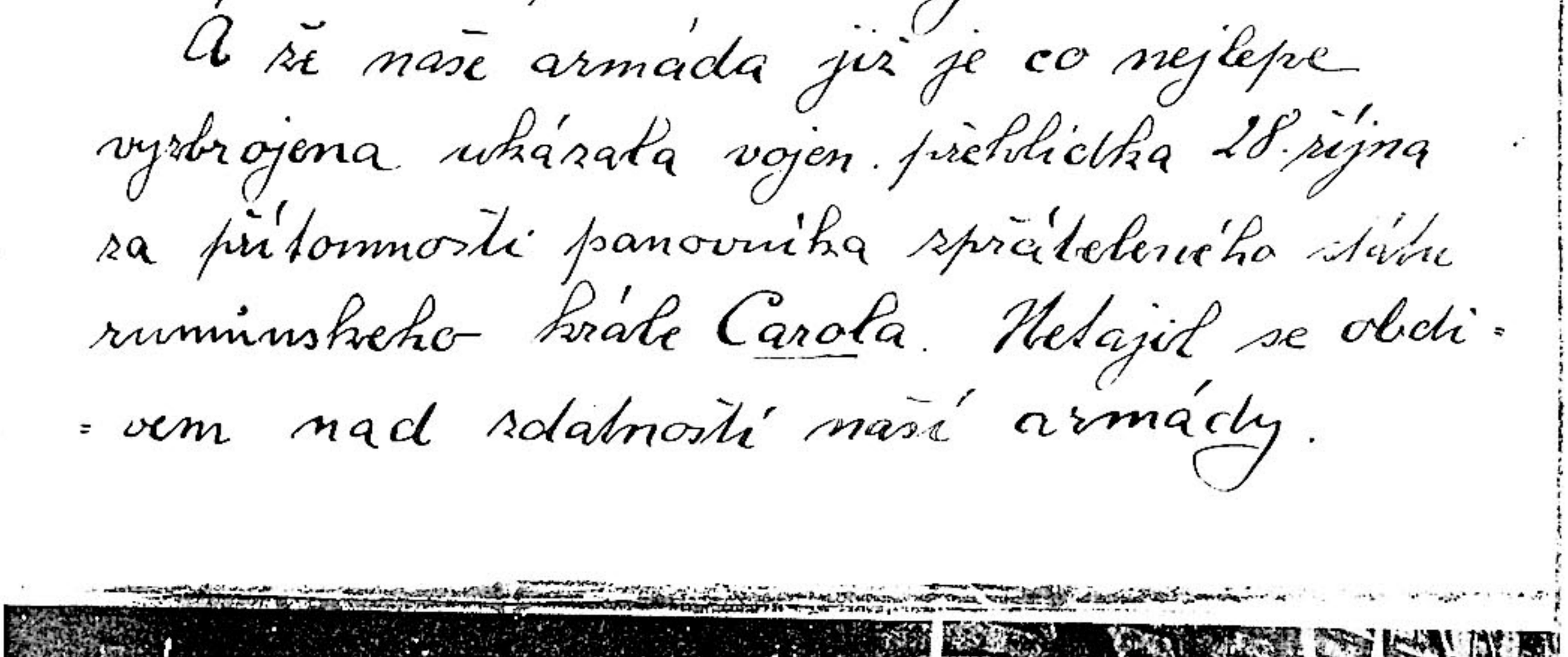

Vojen. přehlídka před presid. Král. Carolem u parlamentu.

Počasí.

Zima neobyčejně mírná; led se udržel jen několik dní. V únoru nastalo krásné počasí, jakoby již jaro bylo za dveřmi. Než pak nastaly dni sluncné a deštivé činí práce jarní se zpožděním i vývoj osení. Deště trvaly až do června. Obilí většinou leželo.

Ke konci června a počátkem července se teprve oteplilo.

Žně prošáhly se vlivem deštivého počasí skoro až do konce srpna.

Úroda slabší o 1/3 než v loni.

Zdravotní stav:

Nepříznivé počasí mělo i vliv na zdravotní obyvatelstva. V zimě i na jaře řádila nebývalou měrou chřipka a příušnice, jež epidemicky postihly nejen všechno žactvo vzdělávací školy, ale i odrostlejší mládež.

V bídách scházelo denně až přes 50% žáků.

Rok 1937.

Počasí: So dosti mírné zimě nastalo dosti chladné a deštivé jarní počasí, čímž práce jarní ponekud opožděny. Vývin obilin i přírodin dobrý. Ke konci jara v červnu nastalo dosti velké sucho a teprve 7. července po téměř celoměsíčním trvajícím suchu snesl se k večeru dosti vydatný déšť jenž již byl potřebný pro polní plodiny.

Než smerčím dne 8. června snesla se na katastr obce naší a některé sousední (Lorenc, Kopanský atd, krupobití jež poškodilo sejmena obilniny někde až na 80%. K dovršení všeho opět následujícího dne 9. června byla prudká bouře s průtrží mračen jež nadělala opět velkých škod. Voda hrnoucí se od kůlen a z Hradčan, vymlela cestu a kamení nanesla do výše 1 m u stavení p. Valenty jež zalopeno. Rovněž p. Šejer byl přívalem ohrožen. Na cestě v obci kamení zaneseno až před Chmelařův mlýn.

ČPO. Občanstvo bylo podrobně rozvrženo do technických odborů o čemž každý písemně byl vyrozuměn obecním úřadem.

Hasič. župa Codběloh. na cvičišti „Schola" ve Stadenicích.

Župní cvičení hasičstva ve Stadenicích 12/V.

Tradiční smůla při všech podnicích provázela i tentokráte naše hasiče. Počasí jakoby se zrovna připravovalo na 12. běho. Dopolední zkoušky, na dvoře míst. velkostatku, jichž se účastnilo členstvo, dorost i žáctvo z celé župy, konány ještě za slunného počasí; ale po poledni obloha se počala zatahovati a k jedné hodině počalo drobně pršeti.

Přehlídka župy na stadišti před sokolovnou, již se dála v dešti. Průvod obcí a přísaha u pomníku „Svobody", již byl za hrabého deště.

Cvičení konáno za stále se sesilujícího deště a cvičenci, hudba i diváci zaslouží uznání že vytrvali.

Když již bylo vidět, že nepřízeň počasí potrvá, cvičení zkráceno a za zvuku hymen skončeno. Ve konci projel se představil stadenský sbor se svou novou motor. stříkačkou.

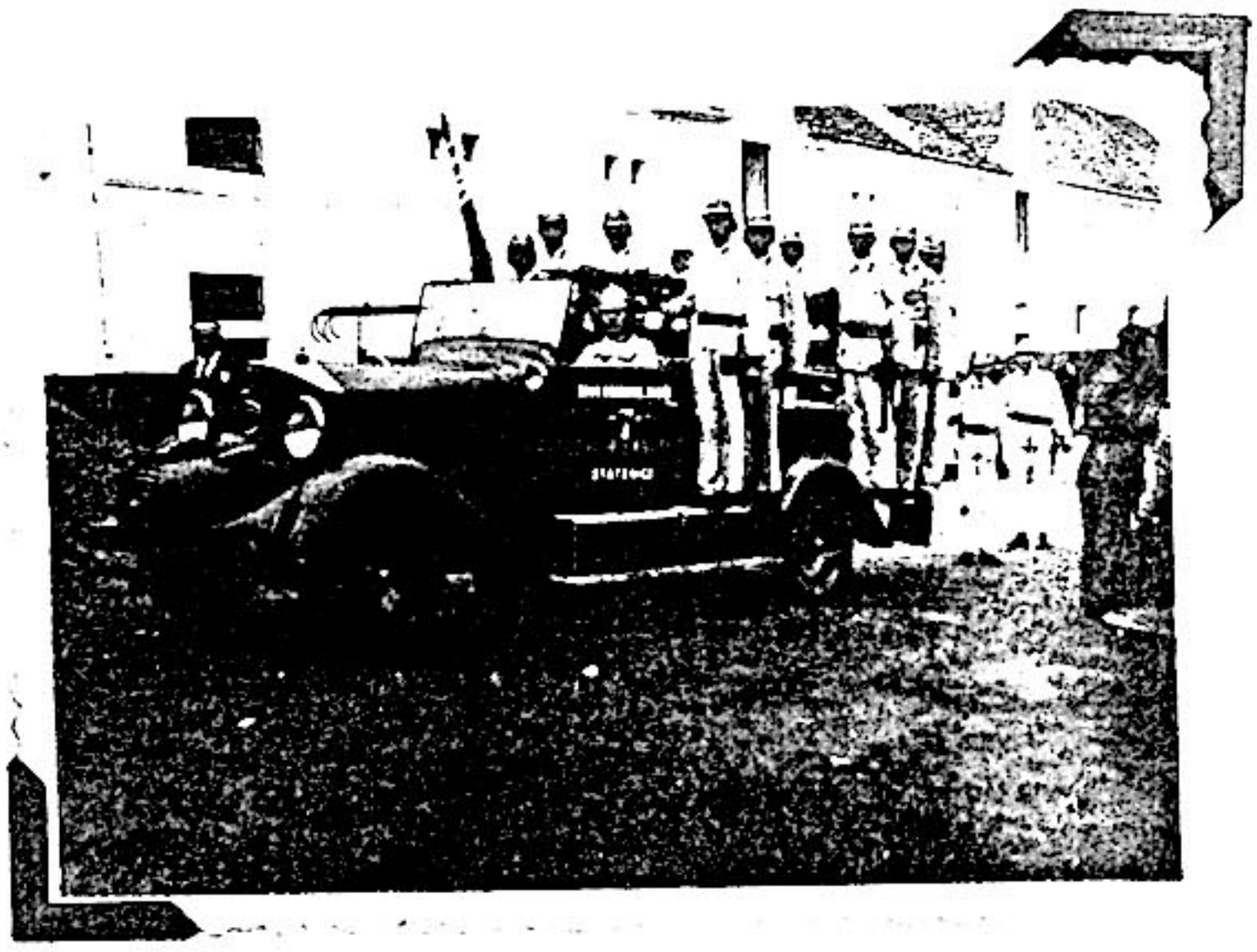

Nová stříkačka měla býti hotova do 15. června, leč ještě poslední týden, ba i předposlední den, nebylo jisto, zda bude přivezena.

Toho dne se ještě pilně na ni pracovalo a přivezena skoro ještě barvou vonící těsně o půlnoci 12 téhо.

Je sice pěkná a líbila se všeobecně a bude representovat statenský sbor v celém okolí, leč finanční náklad na její úpravu a zakoupení potřebného množství hadic bude dosti těžko uhradit ze skromných prostředků jak sboru, tak obce.

Vytrvalý déšť nedělní potrval celé dva dny a vydatně osvěžily se řípy, brambory i pící.

Zemřelí: 2 řád občanská odešel. p. Vyšín.

Slavnostní otevření Sokolovny: 6/VII.

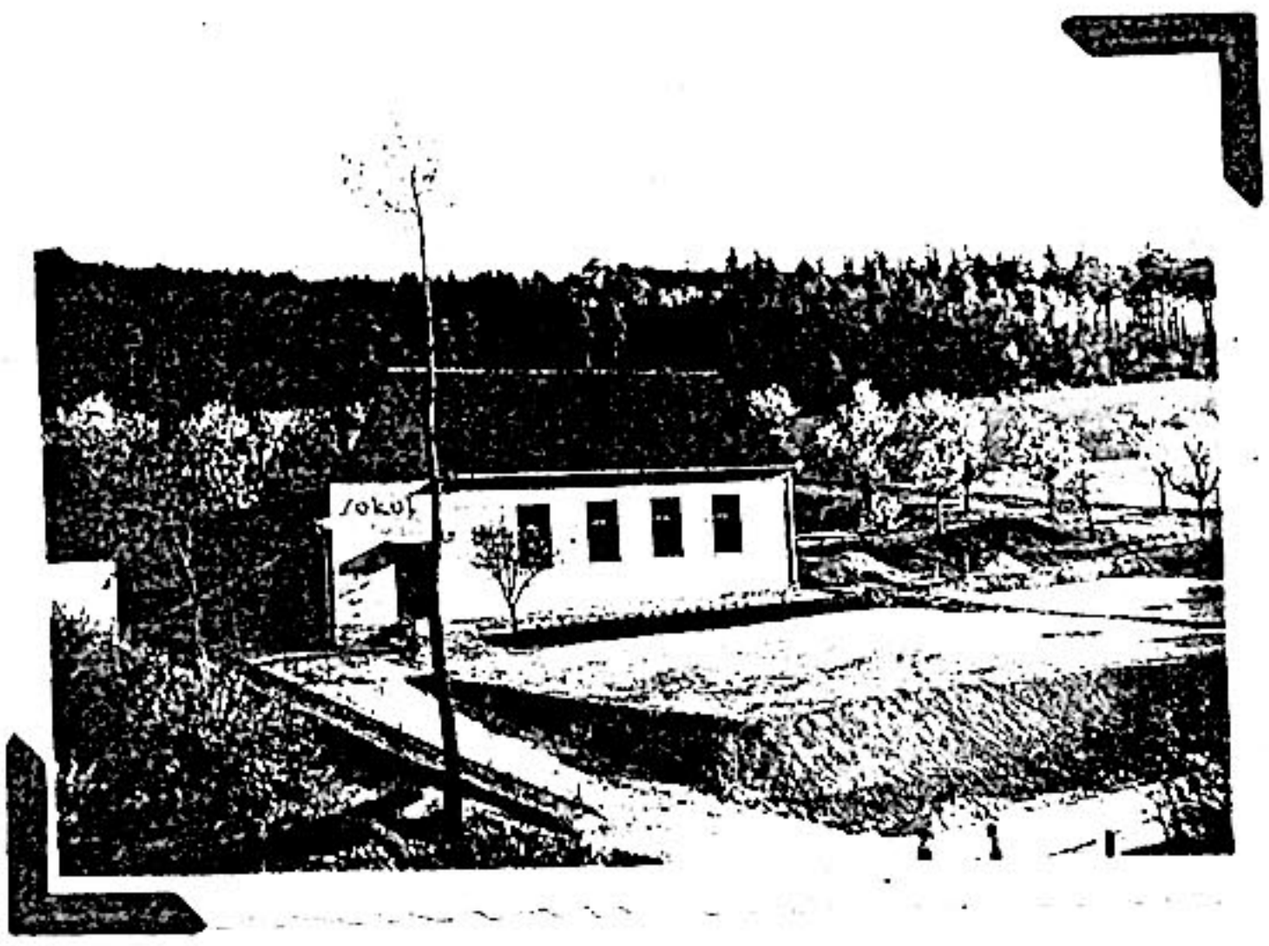

Ke vlastní místní jednoty, ale organis. neporádkem župy vynešla slavnost i průvod bez hudby a vztyčení státní vlajky dojmem smutečním. Nic na tom nezměnilo dodatečné omlouvání.'

Stalenice od západu.

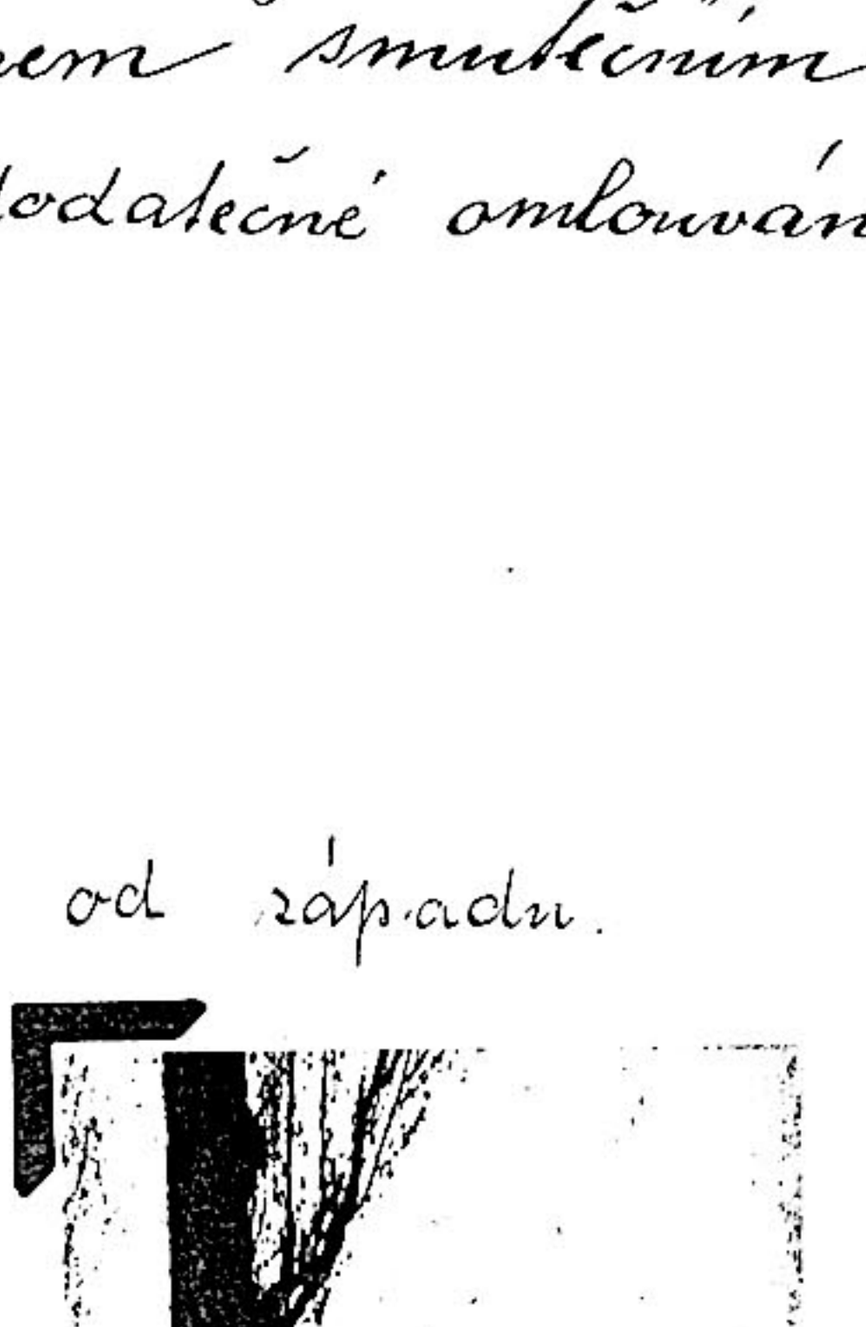

„Cod. Bačantnici."

Velkká, téměř tropická vedra (až 34° ve stínu,) úplně vysušila zemi a sežehla vše zelené v přírodě. Obilí kvapem zrálo (ač bylo zpoždění na jaře. 2/VII. konečně odpoledne trochu a v noci na to po bouři a vydatném dešti se ochladilo.

Než úroda v některých krajích již jim zachráněna nebyla. Někde obilí ani nevymetalo, jinde, na méně úrodnějších a sušších políčkách sklizeno sotva semeno.

Úmrtí. V roce 1935 zemřel z řad občanstva po dlouhé nemoci přemíh. Fr. Kocourek.

14. XII. 1935.

18. XII. 1935.

Změna na stolci presidentském.

Mezník čsl. dějin, vítězství uvážlivého ducha a skřízlivého rozumu i hlubokého citu.

Vítězství československé demokracie všeho našeho lidu.

T. G. Masaryk – Edvard Beneš.

Divadlo.

V přírodním divadle „Sokola" sehrány 2 hry: Lvův Hradec od V. Březiny a Jidáš od Robla. Jednotlivé představení vystupovali: Agát dorost. J.P.T a hasiči sehráli několik veseloher na jevišti u Dyjasilů. Taktéž konáno 1 společné představení ve prospěch C.P.O.

Stavební ruch:

Letos přibyl 1 domek v obci a sice trafikanta p. Čeha u nádražky čímž dostoupil počet čísel domovních čísla 100.

Rozpočet na rok 1938. 26/IX. vyvěšen.

Úhrn řádné poplatky	30.548	Kč
" úhrady	9.047	"
schodek	21.501	Kč

Schodek má býti uhrazen:

1) vybíráním daňky nápojové
2.) obecními přirážkami k daním přímým:

a to 200% k dani činžovní
279% k daním ostatním

Štafetový běh.

Obcí C. Dvůr probíhala trať štafety do Jimlína rozestavěným během zahájeno bylo posel. hr. X. všesokol sletu v Praze.

V den 28. října byl opět rozestavěný běh župní. Toho se účastnilo členstvo, dorost i žactvo místní tělocvič. jednoty „Sokol".

Poslední běžec doběhl do sokolovny za zvuků hudby.

Oslava 28. října.

V tento den konána bezicdka s programem - zpěvním i recitačním a cvičebním všech složek v sokolovně za účasti čelných losků i řad občanstva.

24/IV 1937 Občanský referent
ot. dr. Šťastný

25/4. 1938.

Statenice v roce 1938

Rok 1938.

Počasí: mírná zima. – Již koncem ledna a v únoru nastaly dni jak na jaře. Bylo nebezpečí, že stromoví, hlavně ovocné počne hnáti mízu a při pozdějších mrazích pomrzne. – Než znova se ochladilo a citelné noční mrazy zastavily probouzející se život v přírodě.

Začátkem dubna třešně a jiné ranější stromy a keře květy a právě na Květnou neděli byla krásná vánice že působilo vše bílé (viz obrázek stráně za školou a louka k Černému Dolu!) Pak polevaly vánice a mrazy až 8° celý duben, takže stromy hlavně třešně byly bez ovoce. I všechna ostatní vegetace na polích byla velmi opožděna. 25/4 ráno sněžilo a 4/5. byl ještě mráz.

Pak trvající sucho několik neděl, zapříčinilo usychání jařin a cukrovky.

Teprve 20/VI. snesl se vydatný déšť jež trval po celou noc i den a osvěžil vyprahlou přírodu.

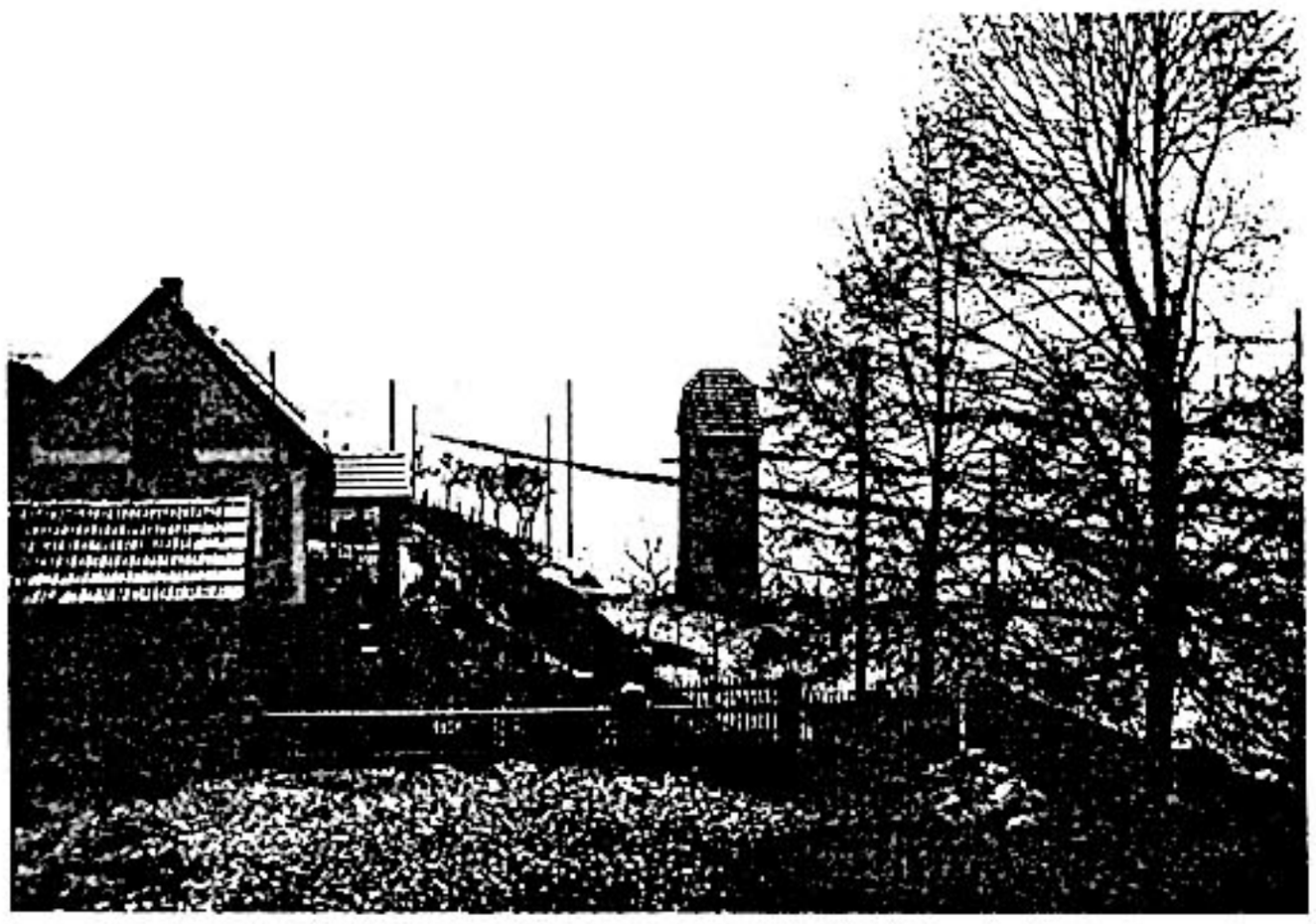

V zimě porazíme další topoly na cestě z Černého Vola do Stalenic a připravený délky k sázení ovocného stromoří.

Vzhled okolí obce hodně tím utrpěl. (viz obrázek dolejší: „Poslední mohykán!"

CPO pořádal po mateřích v místní škole kurs samarit. za účasti omladiny. Pořádáno též několik cvičení CPO Prahy i venkova. Stříkačka motorová opravena a žádáno o subvenci.

1

Oslava 88 narozenin T. G. Masaryka.

Sbor dobrovol. hasičů zapálil „vatru" při níž měl proslov starosta obce;

Za M.O.K. učitel B. Hochmuth.

Zdůraznil, že v občanské svornosti máme sílu a tím nejlépe uctíme světlou památku našeho prvního presidenta a jeho odkaz.'

Pro CPO zakoupena i ruční poplachová siréna, s níž na různých místech obce konány zkoušky.

21./V. Cvičení některých branců ke cvičení.
a k obsazení pohraničí. pernosti.
To mělo dohady o mobilisaci. Opatření
to učiněno jen k zajištění klidu při
volbách ve smíšených krajích. Opatření
to uhájilo pohotovost naší branné moci.

V naší obci, jakož i v okolí učiněna
opatření proti náletům, tím se postavený
světlomety a protiletadlová děla. Za kovárnou
na rozcestí k Horoměřicům postaven světlo-
met a telefon a místnost obsluhující ubyto-
vána v prázdné třídě naší školy. viz obr.

Styk občanstva s vojíny byl srdečně
přátelský, svědčící o lásce, s jakou se dnes
armáda setkává ve všech vrstvách občanstva
(Němci stejně jako Češi!) (Podpora ve sbírování)
ve škole smíšené!

(Dne 9/VI. světlomet. cvičení na oblose)

Mužstvo světlometu ubytované ve škole.

Vojen. auto s obědem.

Revise hranic republiky.

Měsíc září a říjen přinesly sebou tolik různých událostí, že si lidé připadali jako po vysilujícím snu. Těžko ovládaly se myšlenky, mnohé se do klidného přemýšlení a uvažování. Hlásky zprávy z rozhlasu i z novin. Dne 22. září musela se odvésti z obcí část evidenčních koní. Co půlnoci 24. září doveze úředník okres. úřadu do obce mobilisační vyhlášky, jež byly ihned vyvěšeny. Dle nich v době 6 hodin museli nastoupiti záložníci do 40 roku věku, jichž z obce šlo .... Někteří již šli v noci po prohlášení mobilisace raději

Dále musela se do Prahy dodati motorová vozidla s eviden. listy a 26. září musely se odvésti ostatní evidenční koně a 27. září byl odvod ostatních.

Rovněž „na přípřež" šli někteří i nevojáci z naší obce s povozy.

Ihned vydán byl zákaz, že se zakazují všechna shromáždění lidu s platností 3 měsíců.

Dne 24. IX. zavřeno i zatemnění oken, jež odvoláno za týden. Omezen byl provoz autobusů, na dráze omezena doprava osob na několik vlaků ve dne, jež se zpožďily až o 2 hodiny, byly přeplněny a noci neosvětlo-vány. Nastal nedostatek baterek a sáčka, které zdražilo z 11 Kč na 16 – 20 Kč za 1 kg.

V obci se usadilo uprchlíků z odsto-peného území, 4 U obce opět byl světlomet a umístěno ubytováno tentokráte na sále v hostinci u Steinerů. Na poli si vybudovalo kryt. U lesa byla skupina letadel.

Odchodem koní a lidí způsoben nedo-statek pracovních sil a potahů, zvláště v zemědělských pracích. S vyjetím sil byly práce na polích přece ukončeny.

Provoz autobusů obnoven 16. října, na dra-hách přidány některé vlaky 24. října.

5. listopadu zaveden omezený mírový jízdní řád. Mobilisovaní propuštěni postupně do 1. listopadu, ze Slovenska později. Příbuzným a rodinám záložníků vyplácel okres. úřad

výživovací podpory ve výši 350 Kč na osobu a den prostřednictvím obecních úřadů.

Odvedení koně vrátemi byli po měsíci zpět, někteří ve špatném stavu. Samarita v naší obci byla „v Sokolovně".

Ještě před těmito pohnutými dobami v létě konal se X všesokolský slet, který sice na místní poměry nemě vliv, ale členové místní jednoty a jejich rodiny i někteří příznivci radostně se účastnili slav-
- ných dní. Přinesli si odtud nezapomenutelné dojmy, jež brzdou blízkí i dlouho do budoucna.

Zde dva obrázky:

Cvičení dorostenců:

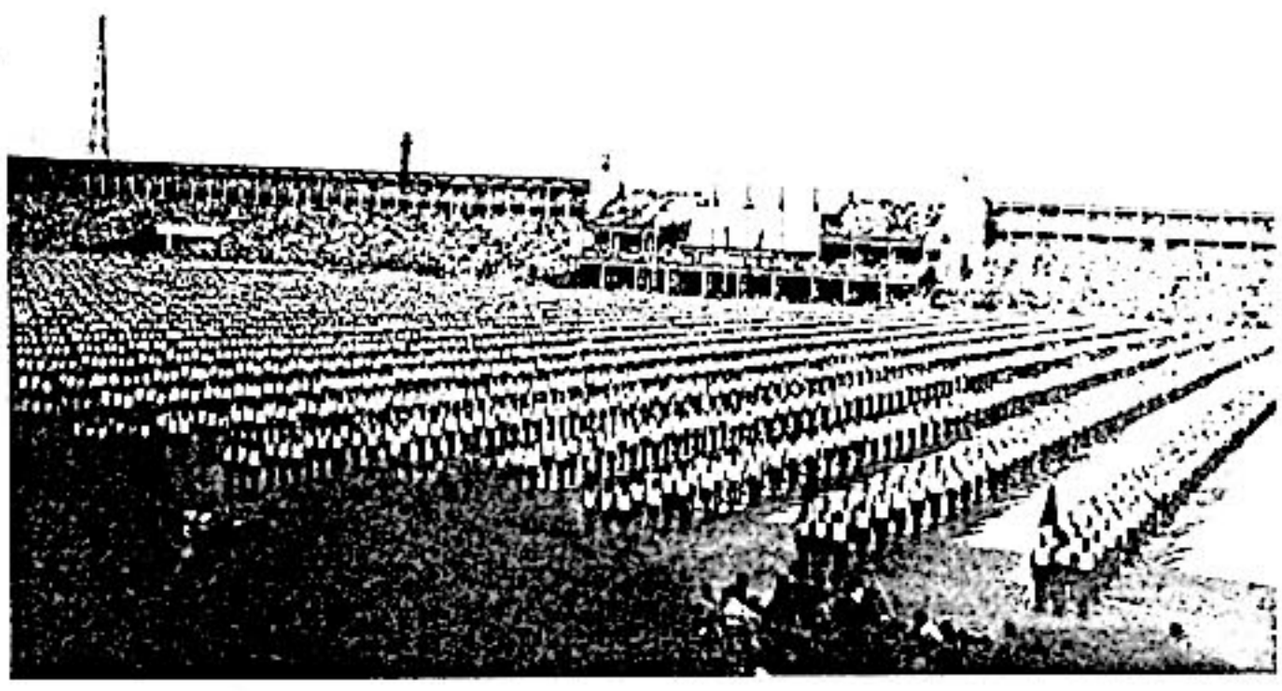

Den armády:

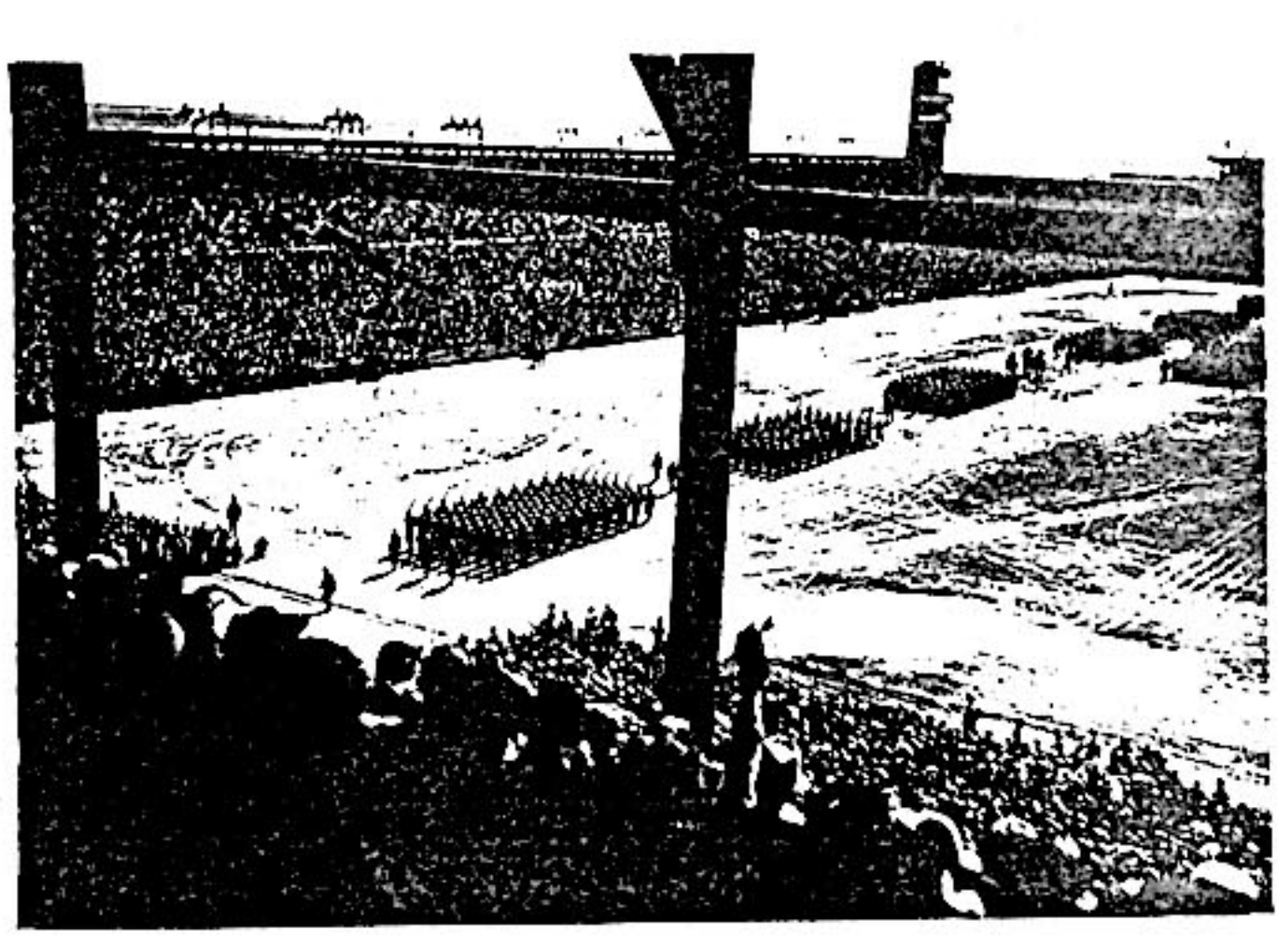

Zemřelí v r. 1938.

Smrt řádila krutě loňského roku v řadách občanstva.

20. července ve středu skonal se na hojné účasti pohřeb choti říd. učitele V. Březiny Skonala náhle po těžké operaci v Praze dne 17/VII. Dále z řad občanstva odešli: A. Pek, bývalý starosta, Ventová, Horáček st. a starý kovář Mareš. *

1 září skonal se do Únětic pohřeb četnic strážmistra Heřmánka, v dřívějších dobách zde služebně přiděleného, jež padl při konání služeb. povinnosti v smíšeném úsemí.

„Budiž jim země lehká!"

Počasí do konce roku bylo mírné, takže do polovice prosince na políčk se oralo. Kalamita uhelná, jež nás loňského roku postihla (ztráta uhel. revírů) nebyla tak citelná při mírné zimě skoro do konce roku. Teprve 15. prosince ucítili první mrazíky až 10°. Mrzlo „na kolo". Ze dne 21. na 22. v noci napadl sníh. Co částečné obleva znova přinesla.

---

* pohřeb. pomíchl ve Statenicích:
J. Beneš, V. Silhan
Pelnsová A.
V. Vyšušil
A. Klapecká
v nemocnici

v C. Vole:
V. Hlaholovský
Fr. Beneš
V. Cochesák
K. Markanová
Hlaholovská.

Rok 1939.

Oheň: Třetího ledna večer vypukl oheň u Zitků. Chyšla kůlna se senem a slamou. Dík včasnému zákroku hasičů byl oheň uhašen.

V lednu založení dvou stran: Národní jednoty a Strany práce.

Počasí v lednu a do polovice února bylo skoro jarní. Teprve 19. února napadl znova sníh a sněhové přeháňky a mrazíky trvaly po celý březen.

1

Líčení Protektorátu.

Po osamostatnění se Slovenska, jež muselo postoupiti některé kraje Maďarsku a Polsku a po zabrání Č. Rusi Maďarskem přestala existovat českoslov. republika a její bývalý president Dr. E. Hácha dal se pod ochranu německé říše. Nástup říšského vojska nastal 15. března ráno. Do naší obce vtáhlo říšské vojsko 16. III. (ve čtvrtek)

I škola prohlídnuta za přípravné ubikace
Zabrána Sokolovna na 5 dní, část ubytována
v hostincích a ve dvoře. (kuchyně, chodbyjící.)
Co zrušení branné moci bývalého ČSR
vrátili se nejen všichni vojáci, ale i nováčci
kteří nastoupili 1/III. školem 20. března.
Odevzdávání zbraní: Původně odevzdány
na obec. úřad dle vyhlášky všechny zbraně,
ale pak vráceny majitelům zbraně lovecké.
Volba nového starosty.
Po resignaci dosavadního starosty
E. Verbíře, zvolen 25. III 1939 rolníkem
Václav Hovorka
který se úřadu ujal až v měsíci září.

Rozjelí se strany Národ. jednoty
a strany práce. - Vlivem mnichovské
i národních poměrů ustavena nová
jednotná strana:
Národní souručenství.
23. dubna rozdány v naší obci přihlášky
a letáky třemi dvojicemi zmocněnců, a
měly býti sebrány za týden. Než na
telegraf. žádost sebrány již v pátek 28. IV.
Sebráno 199 přihlášek vyplněných do N.S.
Výsledek 100%.

Jednotlivé jsou: A. Straka,
místo v. Kačena
jednatelem Hochmuth Fr.
hosp. refer. Březina V.

Pohyb obyvatelstva a stavby.

Vlivem změněných poměrů na Slovensku odešli ze dvora Slováci. (až na několik)
Do čísla 18 (po Knížecovic, kteří domek prodali) přistěhovali se: Polačkové nastěhovali se ze sousedního území Böhmovic.
Do čísla 3. (Benešovic) přistěhovali se Fr. Chmelař s rodinou z Sudet.
Červenobřežských stavení koupil p. Svoboda a pro zbourání nová postavil.
Přestavbu domku č. 19 provedl nový majitel:
Po zbourání stodoly a baráčku č. 23. vedle schodový postavil si nový obytný domek Jar. Horký.
Na parcele koupené od Špičky si postavil domek Bol. Špaček.
Do čísla (p. Ds. Šalus) přistěhovalo se celkem 6 os. ob.
Do čísla 95 čp. (p. J. Trajbič) nastěhovat se nový skladník p. Bajer s rodinou.
(Včela zřízena v obci 25. VIII 1938. a změněna na „Brabrství" v domě p. Špičky.)

Klasovských dům v C. Vole č. 5 prodán v dražbě ...

Dům č. v C. Vole koupil od p. Bonsky p. Jos. Chundela.

„Týden čistoty"

2. popoludn N. S. konán v každé obci „týden čistoty". Ve zdejší obci konána schůze všech zástupců spolku a stanoveno upravit cestu ze Stašemic na Kalvarii v neděli dne 11. VI. Sobotky slíbili: p. Skaka 3, p. Krumbholc 1, Hovorka 1, a Volf.

Na skále pracovalo při nakládání 10 osob, na cestě 12. Bohužel bylo to jen neděli jedno — část cesty zůstala nepravená. p. Chundela přivezl auto šutry na chodník.

Úroda slibovala býti pěkná, ale dlouho-trvající deště způsobily „běrálky" které místy ani o žních nemohly býti sehrány. Tak mnoho obilí přišlo na zmar. I sklizeň byla v deštivém počasí obtížná. Někde i obilí běřící podehnilo a brambory se počaly kazit.

I v jiných krajích nahromadily letošní bujáky, průtrže i krupobití nedozírných škod.

Prohlášením válečného stavu mezi Říší a Polskem, byla obnovena činnost CPO, zatemnění, služby hlídkové a řád občanského po číslech. (2 do půlnoci a 2 po půlnoci.) Vedle toho je i služba inspekční. Služby hlídkové je třeba v naší obci tím více, jelikož je obec bez ponocného. Zároveň v obci vyvěšeny vyhlášky „Reichsprotektora" o zabezpečení a vybízející občanstvo ke klidu a k řádnému plnění svých povinností.

„Obrna"

Z nařízení vládního z Reichsprotektora zastaveno i v naší obci vyučování dětí od 14. září do 2. října t.r. za tím účelem, by tato nebezpečná nemoc hlavně mezi dětmi se nemohla šířiti.

Stalenice v zimě 1938.

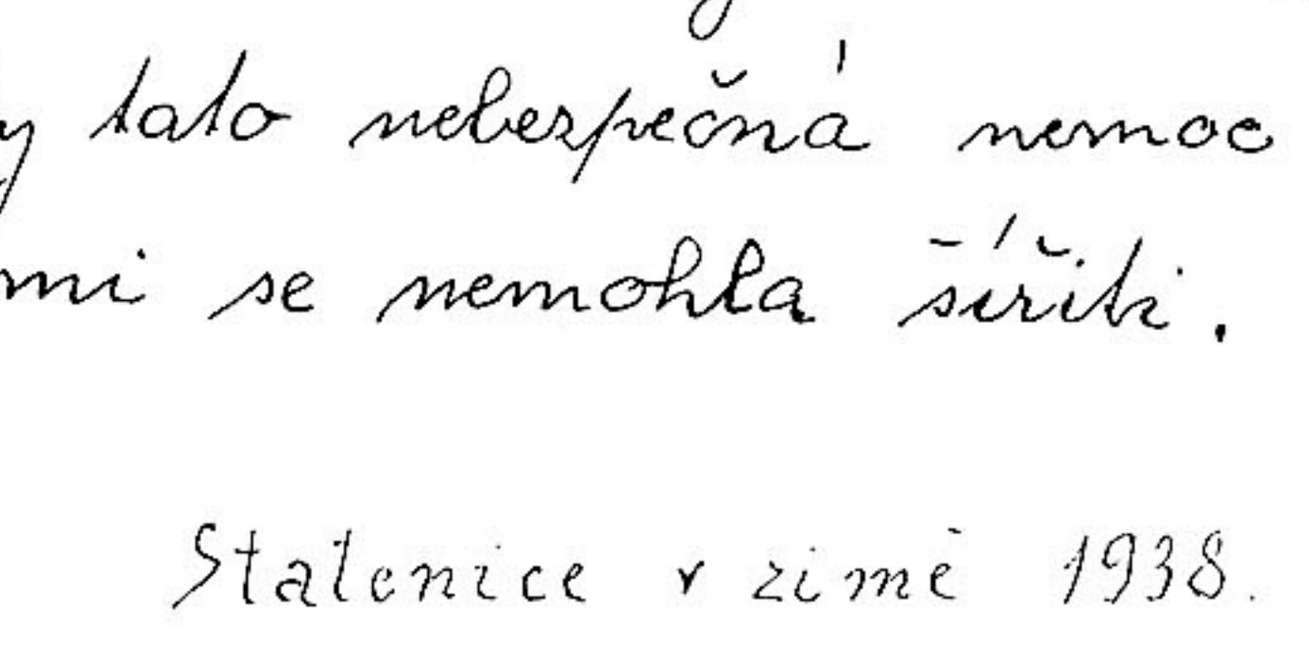

Zámek.

HP 799074

HP 799074

okupační peníze Americké armády, a první peníze po osvobození.

...ter - Vejce

Übernahmsschein Nr. 1044169 /3
List o převzetí čís.

Woche Týden	Datum	Nr.d.Sammlers Čís. sběrače	Nr.d. Sammelstelle Čís. sběrny	Stempelfrei laut Kundmachung des Min. für Landw. Nr. 331 vom 20. IX. 1940. Kolku prosto podle vyhl. min. zem. č. 331 z 20. IX. 1940.										Einnahme f. Abschnitte Příjem za ústřižky		Bemerkung - Poznámka
				Abschnitte Ústřižky	Menge - Množství			Für 1 kg - za 1 kg								
								Übernahmsp. Přejím. cena		Abzüge Srážky		Nettopreis Čistá cena		Gesamtbetrag Úhrnný obnos		
				Stück-kusů	kg	dkg	Stück-kusů	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	Die Angaben der Abrechnung sind richtig u. der Betrag wurde mir bar ausgezahlt. Údaje odpočtu jsou správné a částka mi byla hotově vyplácena
				1			2											
					1		200	1	20	—				1	32			

...ers - Jméno výrobce: Abzahl-Nummer Počet-nosnic

...N.C. Č.p. 109 16

...ontrollzwecken aufzubewahren. – Uschovejte pro kontrolu.

Z každé porážky se odvádělo sádlo. Toto bylo ještě v roce 1950.
Jak z lístku patrno, ceny byly velice nízké po celou válku. Byly to ceny z třátové.
Nahrazovalo se to cenami na černém trhu. Sádlo 1kg až 1.000-K, maso až 700-K
vejce až 100-K, vejce kus až 30-K. 1. 19 pšenice až 2.000-K.

Československý svaz pro mléko, tuky a vejce v Praze.

Kolku prosto dle vlád. nařiz. č. 209 ze dne 27. září 1939.

List o převzetí čís. 35

D

Společnost pro obchod s mlékem, tuky a vejci, společnost s r. o. v Praze.

...o ...ay:

Sběrna: Brněnec

Sběrač:

Sádlo

Jméno dodavatele:

Množství		za 1 kg								Úhrnná cena
		Přejímací cena		Srážka 3%				Úhrn srážek		Netto cena		
kg	dkg	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K h
44		14	50									616 —

Potvrzuji, že údaje odpočtu jsou správné:

V Kamýku dne 12. VII. 1940 Hrabě
podpis dodavatele.

Podepsaný městský (obecní) úřad v Statenicích

potvrzuje, že Vladislav Čejka v Černém Vole č. 9.

ohlásil k domácí porážce 1 kus 1 vepře o živé váze 105. kg.

..... kus ..... vepř ..... o živé váze ..... kg.

V Statenicích dne 26./II. 1940.

OBECNÍ ÚŘAD STATENICE.

[signature]

starosta.

Poznámka: Ohlášku opatří ohlašovatel porážky, nepodléhá-li porážka dani z masa, příspěvkovými známkami po K 5.— za každého vepře. Platí-li ohlašovatel daň z masa, nalepí známku K 5.— za každého vepře na rubu horní části návěští vplatního listku, jímž poukazuje daň z masa. Tato ohláška zůstane na obecním úřadě. Potvrzení obdrží samozásobitel a vykáže se jím po provedení porážky prohlížiteli masa.

protektorátní hospodářství. Samozásobitelské dárky činily prům. 2·40 kg. na městě a osobu. Ze slepice se odvádělo 65 vajec. Mimo králíků, všechno podléhalo soupisu a dodávce.

Mitteilung an Hausschlächter und Fettsammelstelle.
Oznámení ohlašujícímu domácí porážku a sběrně tuků.

Für den **Hausschlächter.**
Pro **ohlašujícího domácí porážku.** **1**

Herrn [illegible] in [illegible]
Pan v

Straße, Nr. [illegible]
ulice, čís.

Verzeichnis der Hausschlachtungen Seite ..... Versorgungsperiode ..... Schlachtgewicht [illegible]
Seznam domácích porážek strana zásobovací období mrtvá váha

Von dem(n) von Ihnen am ..... 194..... geschlachteten Schwein(en) haben Sie abzuführen:
Z vepře(ů) Vámi poraženého(ých) dne odevzdejte

.....kg Schweinefett in Form von
vepřového sádla syrového ve formě

[illegible] kg **ausgelassenem Schweineschmalz**
vepřového sádla škvařeného

[illegible]e Fettsammelstelle in [illegible] *)
[illegible]ě tuků v

[illegible]n Beauftragten der Fettsammelstelle*) Herrn (Firma) [illegible] in ..... *)
[illegible]ěnci sběrny tuků*) pan (firma) v

Die von Ihnen auf dem Antrag genannten Personen erhalten, soweit sie von der Gemeinde nicht gestrichen wurden,

Osoby v podaném návrhu Vámi jmenované, pokud nebyly obcí škrtnuty, neobdrží

bis zum 16.9.45 **keine** Fleischkarten.
až do **žádné** lístky na maso.

Von den Fettkarten werden ihnen bis zu diesem Tage die zum Bezuge von Schweinefett und Kunstspeisefett berechtigenden Bestellscheine und Abschnitte **abgetrennt.**

Z lístků na tuky budou jim až do tohoto dne **odděleny** objednací lístky a ústřižky, opravňující k odběru vepřového sádla a umělých tuků.

[illegible]rt, Datum [illegible]
[illegible]ísto, datum

Stempel
Razítko

[illegible]
Unterschrift — Podpis

*40 kg.

1525a Verlag der Böhmischen Landeszentrale der Gemeinden Städte u. Bezirke in Prag. — Nákladem Českého zemského ústředí obcí, měst a okresů v Praze. 101

*) Nichtzutreffendes ist zu streichen
Nehodící se škrtněte.

Rok 1940 až 1945

Ještě, dopadly bych mnoho neštěstí
vykřičník pro naši mládež.
Všichni letos čeští lidé se chci zmínit. Byl-bych
jen bídu, hlad, umrnou mučenou jídel,
gestapo, S.S. koncentrák, kůmsel
sekerám, šibenic, plyn nové komory a.t.d.
A na koho vše jsme museli se dívat jen
se zavřenými rty v kapsách a doufejíce
jenom že tak zlo nemůže být
kdyže druhé osobě.

A nejhroznější na této věci jest, že ne
peníze pozpodavači ale i naši čeští lidé.

Průchodem okupační doby u nás ovšem
a hlavně pokyčání Češkých lidí jak
tak intelicence.
Nejvíce se všech bylo Lidové strany
komunistická, která dnes chce jsme
lidu vod. Jsme v dnešní době
Amen.
Jeho srdce přestalo se dobře mne 25
Listů oběti. Jmeno dnes bom se
2 své obrany. Čtěte pozor. Pozdrav.
Ježek Fr. Františ. Jar.

Němci —

Říkali při jsou kulturní ale žádná jamálka jim nebyla svatá.

A proto i ve vedejší obci jsme museli před jejich sbydlivým zrakem zakopat náš jamník svobody, aby byl zachován.

Zakopali jej občané z obce, dobrovolným hasičů na místě samém co dnes stojí.

A přes všechnu bdělost odvezli a alespoň malý proužek se kolyšě zvonečky, které jest u promíku sv. Jana Křtitele.

Rekrutice jako po válce v letech 1914—1918 nebyly ale zato nahradili to tak hrozným kontingentem t. j. odvrozováním všech hospodářských produktů.

Po celou dobu okupace neslál žádný oficiální výbor jelikož příchodem okupantů byl rozpuštěn a jako nejvyšší hlava obce byl p. Frolík t. č. komisař, kterým bohužel pana ploužali sami okupanti.

U nás ve Slatinicích bylo stále vojska dost jelikož v nedalece Tuchoměřice baráky byli přímo jakési brnogre což si vyžádalo velké sprousky lesních stromů.

A tak jsme měli příležitost viděti všelijaký, ještě mnam umět se bývat své vlastní soukromé pro mě panic

Jou dobou byl hlavou lékaře dr. Hájka. Emil
kon byl podřízen protektoru Klegerek se nikdo-
lik vyskřídal.
Jako poslední protektor byl menec „Dalige"
Který byl dosazen za Richarda Hajdrycha
který byl smrtelně zraněn a pomřel.
v nemocnici na Bulovce.

Jeho protektorát vyslouží jméno krvavý
pes. Za jeho vlády přišlo mnoho-slovenků
k proslulému v Ruzyňských kasárnách
kasárnách. A pod kůlo chtěl nebylo dne
aby jsme neviděli v nozjnách sloupce popra
venych a nevinych obětí.
A takto plynuli dni našich nejsmutnějších
jak den. Stále jsme se ptěli pě válce
skonči ale nikdo konce nevěděl den kdy byl
spáchan na protektora Richarda
Hajdrycha dne 27 května 1942.
atentát jímž dnem nastaly prave
muka. Českého národa. Kalvarie.

Člověk? Netvor v lidské mase.

pole příkladem
jeho
fotografie

s
křížem.
je on.

České Povo

VYHLÁŠKA

I. Dne 27. května 1942 byl v Praze spáchán atentát na Zastupujícího říšského protektora a Obergruppenführera Heydricha. Na dopadení pachatelů se vypisuje odměna 10 miliónů korun. Kdo pachatele přechovává, anebo jim poskytuje pomoc, anebo má vědomost o jejich osobě, anebo o jejich pobytu a neoznámí to, bude zastřelen s celou svou rodinou.

II. Nad okresem Oberlandrátu v Praze se vyhlašuje

Zde přiložený obrázek ukazuje vypis odměny na objasnění atentátníků

Odměna, kdo činila částku 10. miliónů korun.

Klamné se přijevilo i protektorátní vláda. Služby a spol a vypsali obnášek 10. miliónů

Vyhláška obsahovala:

Kdo pachatele přechovává a nebo jim poskytuje pomoc nebo má vědomost a jejich osobě nebo o jejich ukrytí a neoznámí to bude zastřelen s celou rodinou.

Byl vyhlášen omezený klid a po deváté hodině večer nesměl nikdo být ven.

Pod vyhláškou podepsán K.H. Frank.

Hrůza pokračovala. Další a další seznamy popravených. Dělníci, státní zástupci, profesoři, plukovníci. Vražděni po desátkách i ti, kteří už dávno před atentátem byli zatčeni a prý schvalovali atentát. Zatím se hrůzu pátralo po pachatelích.

Dne 2. června uveřejněn další seznam. A pod číslem jedna hlášeno zastřelení — Vančury Vladislava, lékaře a spisovatele, narozeného 23. června 1891, bytem v Praze-Zbraslavi. A člověk zesychlá hrůzou nad těmi rukama jsme tu byli proti zvyklí, vraždám nevinných. Toho dne popraveno 27 dobrých Čechů. — Důvod: Přechovávání, schvalování atentátu, podporování pachatelů. Jak hrůzně nesmyslné, zabijácké, vždyť takový Vančura byl dávno zatčen před atentátem. Bylo jasné, že se vraždí a bude vraždit tak dlouho, jak jen se jim zachce.

Nařízeny — manifestace veřejnosti k říši. Lid sehnán na náměstí Staroměstské, Václavské, dařebáčtí příslušníci z protektorátní vlády v čele s Krejčím mají projevy. Vyhrožují, spílají londýnské vlaje. 2. června na konečně ohlášeno, že Heydrich podlehl zranění. Noviny přinášejí obraz esesáckého hrdiny v černém rámu. Další a další seznamy těch, kteří postřeleni. Stovky jmen těch nešťastných, těch hrůz lidských.

popravy

Vražděny celé rodiny. Tak [redacted] druhého dne se objevuje v novinách zpráva: Rozsudkem stanného soudu v Praze byli odsouzeni k smrti zastřelením: 1. Václav Stehlík, nar. 14. října 1897 v Kamenném Újezdě, 2. Růžena Stehlíková, roz. Nováková, nar. 19. dubna 1898 v Rokycanech. 3. Václav Stehlík, nar. 28. října 1915. 4. František Stehlík, nar. 11. srpna 1925. — Celá rodina vyvražděna. František, tomu bylo 17 let. Dále vyvražděna rodina Mareškových. To byl začátek hrůzy. Pojem práva byl nadobro ten tam. Začalo se střílet, vraždit. A ti ubožáci, kteří tu a tam se ukrývali u dobrých známých, u rodiny, začali přchat do lesů, jen aby nebyli na obtíž, jen aby zbavili dům přece jen hrůzy. Množí se jich dopadení, na útěku, bez průkazů, bez hlášení. Jiní narvalo kopou, kryli v zemi, pod podlahami, v lesích, horách.

Zde několik pokořek pokrvavých dnů vypálení

Lidic dne 10 čer. 1942.

A hrůza ze všech největší, den, kdy se zdálo, už jen mrtví jsme tu, mezi sebou. Slzy v očích, hlava, srdce se zdálo puknout, Úzkost. Dne 10. června rozhlas ohlásil: Za pátrání po vrazích SS-obergruppenführera Heydricha byly zjištěny nezvratné poukazy, že obyvatelstvo obce Lidic u Kladna poskytovalo podporu a pomoc okruhu pachatelů . . . nalezeny prý tiskoviny protistátní, dokonce prý skladiště zbraní, munice, vysílačky, nehlášené obilniny — a protože se obyvatelé této vesnice svou činností a podporou vzalů co nejhrubším způsobem provinili proti vydaným zákonům, byli dospělí muži zastřeleni, ženy dopravány do koncentračních táborů a děti dány na náležité vychování. Budovy srovnány se zemí a jméno obce bylo vymazáno.

Lidice

Trio usilovne pracujících mužů se pachatele ve městě Praze v chrámu sv. Cyrila a Metoděje po několik týdnů. A nebýti prosby bylo by jich málo slaticími hasiči snamy přivolati pomoc své pracovní opět nabyté svobody

Přiložený obrázek nám ukazuje tři statečné hochy, kteří odpravili „krvavého psa.

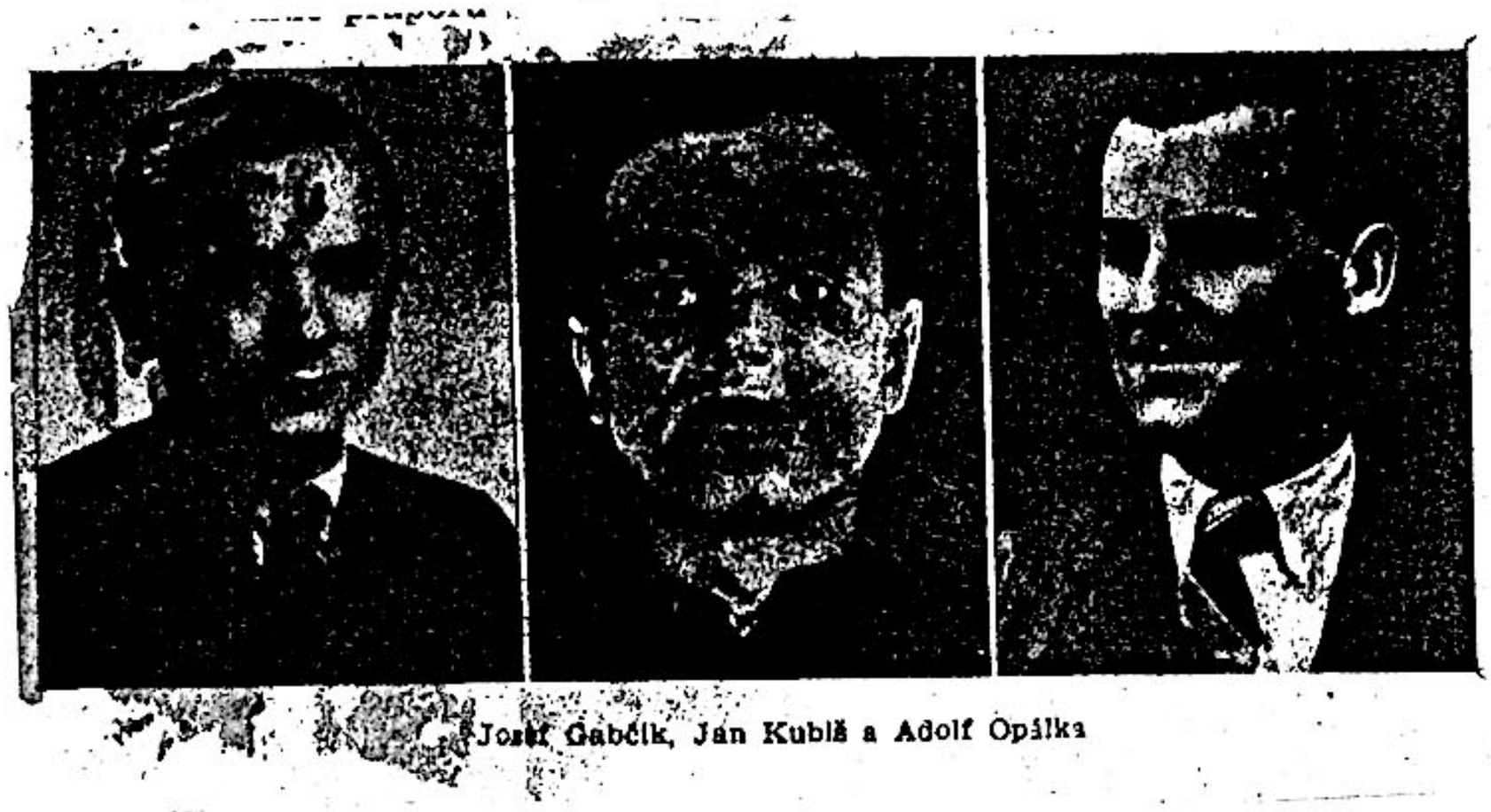

Josef Gabčík, Jan Kubiš a Adolf Opálka

Dolejší obrázek jest posledním místečkem těchto hochů. Byli prozrazeni. Kostel obklíčen škole na pomoc. S. Smaním byli přítomni i hasiči pomocí vody měli být odmuceni ze vrolát. A proto neměli by se byli nechali pojati volili dobrovolnou smrt.

Ošetřování jejich pomníčku.

Dne 10 června 1942 byla značná část obce Lidice.
Muži od 16 let byli zastřeleni na zahradě
v Horáčově statku dům již jsou zapomíni.
Na hrob jejich postavila slavná Rudá armáda
pomník. Tento pomník věnovali sovětští
a důstojníci plukovníka Pankova kolchozu
obchodu byli prostřelkou.

Ještě sme se nevzpamatovaly z hrůz a již je tu
nová ráno. Radio-hlásí vylhaným obec
Ležáky. Tato obec byla úplně se ženy
a všechno obyvatelstvo zastřelen.

Tak nešťastně skončil pro nás rok 1942.

Německá okupace, která trvala od 15. března 1939, do 10. května 1945, měla název „Protektorát." Na rozdíl, v poslední válce 1914-1918, byl dostatek potravin. Prohlídky nebyly tak časté, byly vykonávány většinou našimi lidmi a dost se rodilo. Rovněž rozdělování potravin (lístky) bylo přesné. Lístky zněly 1. září 1939, kdy bylo ještě všeho hojnost a dávky dostatečné. Postupem doby se dávky zmenšovaly. Zato pronásledování pro neloyálnost k německé říši, černý trh či zatajování zásob, nabylo ohromných rozměrů. Šel i čeští lidé se dali do služeb okupanti veřejně i neveřejně (anonymní udání). I kořistníci se vyskytli. I naše obec zaplatila, smrtí i pronásledováním o vyslýchání. Když německá říše začala prohrávat, byly zakázány i taneční zábavy. Zatemnění a hlídky zatěžovaly občany. Jak nebezpečné bylo míti hlídku byl případ, se stavěním el. vedení. Vojsko ubytované v lese, chodilo do vesnice za potravinami, většinou slušně. Bohužel našli se lidé, kam chodili jako domů. Mnoho našich lidí bylo v Německu na práci, zprvu dobrovolně, posléze nuceně. Ku konci války byla i nezaměstnanost. Rovněž americká a anglická letadla byla řady každý den. 5. května 1945, vznikla revoluce.

[redacted] ve [redacted] svobodu z odpoledních hodinách
[redacted] již p. Vrbovický Josef. odzbrojil jednoho [redacted] mužce
[redacted] [redacted] vyvedl s opaskem na němž byl revolver.
[redacted] [redacted] byla první zbraň získána.
[redacted] [redacted] [redacted] se staneti překážky na silnicích [redacted]
[redacted] [redacted] naši obci tři, kteří si z hodinek [redacted]
[redacted] [redacted] na sebe. Po rozpuštění [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] že, hlásilo každé [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted]

Horákové stotku dam [illegible]

Byli to: Nohejl Otakar [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

Rok 1946.

Zima tohoto roku byla dosti ostrá, takže na-
mrzlo mnoho stromů. Jaro bylo rázk dosti teplé, takže
bylo obilí velice pěkně narostlé a taktéž i ovoce
bylo dosti. Při zkliznu okopanin bylo zkliznuto ta-
kové množství brambor, že to nepamatují ani
ti nejstarší pamětníci. Vřelo dílé bylo též zkli-
zeno hodně, poněvadž bylo chvratelství vždy a těžké
jímne se vědělo, že již nebudou naplněna potřeby
lístky. V tomto roce se konaly v měsíci květnu
první volby do parlamentu v druhé naší svobodné repu-
blice. Volební akt se konal v místní obecné škole
dne 26. května. Ve kandidátních listinách byly 4
prokleté strany také zvané národní fronty, prokleté
v naší republice dle Košického programu a sice:

1. Strana Komunistická, lidová, sociálně demokratická a
národně socialistická,

Odevzdány hlasy:

I.	strana Komunistická	246	
II.	nár. sociální	76.	
III.	lidová	12	
IV.	sociálně dem.	8.	

Volby měli průběh klidný, důstojný bez jakých-
kolik rušivých projevů vůbec. Do těchto voleb byl složen

místní národní výbor ze 12 zástupců, sta-
ny komunistické a 3 zástupci strany národ.
sociální. Tohoto roku počalo se v místě ob-
ci s jednáním o zřízení obecního vodovodu „z
Chotoli" Projekt vodovodu zhotovil p. ing Trna.
Dle tohoto projektu bude voda čerpána z Chotle
do vodojemu který bude zřízen na pozemku
p. Václava Chmelaře (nad Pumčochou) a z vodojemu
bude vedena postupně do celé obce. V této věci
byla utvořena vodovodní komise, které mělo za
úkol vše připravit. Bylo několik schůzí a
dosti vážného jednání, ale tohoto roku ke stav-
bě vodovodu přikročeno nebylo pro nepřekonatelné pře-
kážky, hlavně pro finančního. V životě republiky
nastal život pusně. Budoval se nový hospodářský
řád, sbližovalo se pohlavími českým a slovenským li-
dem; Souzení a projednávání byli bývalí nejvyšší
němečtí představitelé jako byl K. Frank, Daluge a jiní. Vše
se pomalu vrátilo tak, jak to bylo dříve, neboť
český lid jest v těchto věcech velice vyspělý. Tím končím
a uzavírám rok 1946.

Zapsal: Jaroslav Šimeček

Rok 1941.

V tomto roku bude dlouho pamatován jako rok mimořádný, úplný a suchý. Sněhu nebylo mnoho až k jaru jej napadlo asi 15 cm. V měsíci březnu to jest dle data 14/3. se projednou řeka otepluje, tuhý mráz roztál a nastala v místní oblasti povodeň, která svým rozsahem předčila ještě povodeň z roku 1932. Veliké proudy vod od Tuchoměřic až za čp. 27. p. Bártla sbíhaly v jeden mohutný tok. U Štěpánků se rozdělil v rameno v tok, které směrem až do přítoku koksáře p. Hálka, takže musil být vyměněn most. Z čp. 27. u p. Bártla musely být vyvedeny krávy do chlévů a z chlévů zachráněny přes pole (dohéjovy.) Voda se šířila přes zahradu p. Bártla radostců do ulice k zahradě tak zvané předměstí a vnikla i do zahrady p. Františka Vělaty, který musil uzdit čelo zdi proti p. J. Klinčíkovi, aby mohla voda z předměstí odtékat. Chlívský potok i jeho původní koryto nestačily tomto mohutným přítokům vod, které se „na štěpnici" rozlily po celé šíři od zahrad p. Hlaváčky, Kolmanc, Špičky a Horáčka až pod stráň, takže to bylo jako řeka. U kovárny se voda valila přes silnici od roku uzdolení p. Alex. Hůlky až k roh

Chmelařovic zahrady. Panská louka podé vší k Černému Volu byla celé pod vodou. Od Horoměřic podél okresní silnice přihnaly se proudy vod kteréž zaplavily několik polí u zahrádek a sice Dl. Hovorky a J. Hovečka. Při této katastrofě bylo ještě veliké štěstí, že byla země umrznuta, takže voda nemohla, jsouc hrátě v takovém množství jak by se bylo určitě stalo, kdyby země umrznuta nebyla. Po dvou dnech voda opadla, a bylo viděti v místech více-prolož. sprouty máčonce, zelí a podobných věcí. Voda vyschla a zem se vzpamatovala. Po-měrně přišlo jaro pozdě, bez deště a léto bylo také takové, mělo to na veškeru zeleninu nepříznivé následky. Obilí na výše položených polích někde ani nevymetlo, na místy ani vesnice, vojtěšky, jetele, ligrusy byly nízké a řídké, tráva na mezích suchá. Jednoním pláčem bídě ve všem. Ve žních se obilí sklidilo, sušárna a řezačky špatně; seno se nesušilo téměř žádné a sklizeň brambor byla také špatná, že toho nebylo pomětníka. Brambory byly tak malé, že v mnohých případech si hospodyně nemohla z bramboroného košíku vybrati ani pár brambor na loupání ku denní spotřebě.

Půda vyschla tak, že se pro žmýk relice řež ora.
Hrudy byly tak tvrdé, že dalo každému zemědělci
mnoho práce, než-li pole k setí připravil. Zvlášť se,
ale pšenice i žito vzcházelo relice špatně. Až v pozd-
ním podzimu, kdy přišlo pár dešťů, teprve se
obilí ozdravilo. Tohoto neúrodného roku vyskytly se
i přízni škůdcové. Tak ku příkladu v některých
krajích vyskytla se mandelinka bramborová, to
jest brouk barvy červené podobný slunéčku, ale o ně-
co větší a podélnými černými pruhy, který tam kde
se rozšíří, zničí veškerou bramborovou úrodu. V
místní obci se bohudík nevyskytl více než po-
něm byla několikrát pátrána. V naší obci jsme
nul život normálně. Okresní místního vodoro-
du byla vykonána od zem. úřadu „v Chotěli" vodopo-
vní komise a též bylo navrženo jednání s p. Houško-
vou ohledně přečnedření jejího pozemku obci. Toto je-
dnání však dosud nebylo komisionelně kladným vý-
sledkem. Místní národní výbor se usnesl upozornit
v úředním věstníku zemští přízemí ohledně stavby vo-
dovodu. Dvěry 2 nabídky. První na výši 5,000.000 Kč,
druhé na obnos 3,500.000 Kč. Taktéž byla obci poskytnuta
ministerstvem zemědělství bezúročná půjčka 150.000 Kč
na přípravné práce ku vodovodu. Byly též obci pod-

vikmuty některé úpravy na struze po které
vytéká voda z dřevěného korýtka k místní studni. Byly tam
položeny cementové roury a upraven prodvody.
Pro nedostatek finančních prostředků nebylo ani toho-
to roku ku stavbě vodovodu přikročeno.

Zapsal: Jaroslav Zoucha

Rok 1948.

Tento rok až do mrazivého roku byla zima relativně
mírná. Teprve koncem ledna přituhlo a zčeřily
byly dosti kruté mrazy, ale poměrně bílý sníh
nemohlo to ničemu škodit. Mrazy byly 10-12-16
stupňů. V měsíci lednu byly vyloženy volební se-
znamy. Dle nich bylo v místní obci voličů 368. Z toho
191 žen a 177 mužů. Dne 25. ~~ledna~~ února zemřel místní
občan Josef Holovský, dělník bytem na Kalvárii.

Únorová vládní krise, kdy odstoupily všechny tři strany, mimo stranu komunistickou, čímž dostala absolutní převahu, způsobila, že se utvořily akční výbory v obcích - spolcích otd. Tím přestávají také politické třenice, jak jinde, tak i v naší obci a dostává se do popředí paralelace velkostatku. Prvním předsedou akčního výboru zvolen p. Šváro F. Dosavadní majitel velkostatku, p. Straka Alois, který včasným neodvedením obilí zavinil, že na velkostatek dosazena národní správa. Správcem p. Mezera, kterého dosadily, vyšší úřady.

10. března tragicky zahynul, dosavadní ministr zahraničí, Dr. Jan Masaryk.
Volby 30. května, s jednotnou kandidátkou, byly tajné, volilo se však veřejně.
Odevzány jen 3. bílé lístky. Po volbách odstoupil dosavadní president Dr.
Edvard Beneš, a zvolen dosavadní předseda vlády p. Klement Gotvald, a
na místo předseedy vlády, zvolen p. Antonín Zápotocký.
Parcelace velkostatku, neuspokojila žadatele. Rozparcelovány jen nějaké kousky.
Předsedou M.N.V. p. F. Nyklasem, podán ústní protest v tom smyslu, že řečníci, kteří
mluvili o parcelaci, slibovali, že půda patří těm, co na ní pracují. (Dosavadnímu
majiteli mělo zůstat podle zákona 50ha). Na podzim přišla revise parcelace
při níž rolníci vrátili přidělenou půdu. Obec něco dostala a kus louky
pod školou byl rozparcelován. Do konce roku však není nic vyřízeno ani
zaknihováno.
Velkostatek dostal nový název - Národní, nebo-li Státní statek. Dosavadní
správce zůstává. Svelkovýkrmnou repřů to dopadlo špatně. Po krátkém
čase musely být repři odvezeni, poněvadž začali hynout. Dodávku obilí splnil
velkostatek přes 100%.
Spor o ~~uzavření~~ pěšiny, vedoucí podél potoka u pole p. Šimona, zůstal
nevyřešen. Pěšina zůstala ~~uzavřena~~. otevřena, chodi se po ní dál.
31 prosince byly vyzvednuty vojenskými úřady, pozůstatky pochovaných
ruských vojínu (u cihelny a pomníku) a pohřbeny na hřbitov v Uněticích.
Hroby povrchově zůstávají.
Úroda rostlinná velice dobrá, ač počasí bylo víc suché. Ovoce hojnost.

1949.

Nový rok začínal pro naše poměry nezvyklým zařízením. Volný trh. V naší obci vokolí toto nebylo. Nejbližší obchody - státní - jsou v Praze. Volný trh má zamezit černému obchodu. Mimo obchodu s volným zbožím jsou obchody se zbožím váženým. Pro porovnání uvádím ceny: Motocykl 125cm³: na poukaz 13.000÷, volný 26.000÷ Šaty: na body 1.800÷, volné 6.200÷ Boty: na body 850÷ volné 2.400÷ Osobní automobil, malý čtyřsed. „Škoda Tudor" 415.000÷. Cukr: 16÷ vobný 250÷-300÷. Rýže: 16÷ volná 300÷ Maso v konserve: 60÷ vobné 170÷-250÷. Káva: 100÷ volná 1.500÷ Máslo 100÷ volné 450÷ Vážáné by bylo ještě: mouka - chléb - sádlo - margarin, které ještě na volném trhu nejsou. Od 1. října, volné mlýnské výrobky: hrubá 13÷ hladká 7:50, chléb 5÷ za kg. Do konce roku, rozšíření volného trhu a snížení cen.

Po zrušení zemského národního výboru, zřízeny krajské národní výbory. Naše obec z okresního N.V. se dostala do nově zřízeného okresu Praha-venkov-západ.

Se zavedením volného trhu, nedostali šatenku: živnostníci, rolníci přes 15 ha a osoby nepracující. V naší obci během roku zrušili živnosti dobrovolně: paní Špičková trafiku, p. Ctmeler obchod a v Č.Vsi p. Šafránek hostince a p. Bouška obchod, kterému do obchodu přidělá obchodní společnost „Bratrství". Bouškovo klempířství a Ctmandelova cihelna převzala komunálním podnikem okresního nár. výboru.

8/II. neopatrným automobilistou poražena v Č.Vsi zvonička a zvonek rozbit, který však byl během roku obnoven. Ze starého ulit nový.

Do 28/II. všichni rolníci podepsali dodávkové smlouvy a což se neurodilo, snažili se smlouvu splnit i na úkor samozásobitelských dávek.

~~Jediný rolník p. Kramhole dodávku nesplnit.~~ Jelikož velkostatek nespadá pod místní nár. výbor, není možno dodávku zjistit.

Obec na svých pozemcích vysázela dobrovolnou brigádou třešňové stromky, část na jaře a část na podzim. Počasí však výsadbě nepřálo.

Úroda všech hospodářských plodin byla malá, což při dodávkách činilo potíže, poněvadž minulý rok byl bohatý a byl vzat za měřítko. Náš kraj již několik let trpí suchem ať jinde prší.

Velkovýkrmna vepřů, zřízená ve velkostatku, chová ku konci roku, okrouhle 150 vepřů.

Dodávková povinnost letošního roku, činila průměrně z 1 hektaru 20q obilí - 50kg masa - 300 vajec. Z jedné dojnice 3 litry mléka. Není to však v každé obci stejné. Rolníci rozděleni do 3 skupin. Do 5 ha - do 15 ha a do 50 ha. Poslední skupina má nejvyšší dodávkovou povin. V naší obci takové skupiny nejsou. Samozásobitelské dávky činí na osobu ročně 250kg obilí, 50kg masa. Od 1. listopadu se zvyšují samozásobitelské dávky masa na 96kg a paušální porážka se snižuje ze 120kg na 80kg. Mimo toho to, kdo má všechno splněno, může volně porážet i prodávat, po odvedení 5kg škvařeného sádle. Málo rolníků může však této výhody použít.

Ze živnosti, uzavřel ještě pekárnu p. Chmelař mlynář, dobrovolně. Nuceně byl uzavřen hostinec p. Kytasila, z důvodu přespočetného. J. Srb, kartáčník z Č.V. odhlásil živnost a začal dělat jako dělník pro družstvo.

Počasí většinou suché a teplé, zima mírná jak na počátku, tak ku konci roku. Půda do hloubky vyschlá, vody v potoku málo.

Obecní rozpočet vyrovnán. - Všechny tělovýchovné a sportovní spolky sloučeny pod názvem Sokol. - Parcelace velkostatku dosud neprovedena. S prováděním vodovodu dosud nezačato.

Rok 1953

Začátkem roku byla mírná zima, sněhu 15 cm. V půli měsíce zesílení mrazi v noční době 10° přes den zmírnili 2° až 0. Tu době nebyla provedena ještě zimní hluboká orba 33 ha po řepě na Státním statku v Statenicích.

Dne 28. ledna zemřel dlouholetý člen kosicích, Komunistické strany. Václav Kačeno – čest jeho památce.

V období do konce února pořádány čtyři plesy, a stanovena kulturní beseda rady žen při místním národním výboru.

Březen: Tento měsíc byl nejbolestnější pro veškerý pokrokový lid na celém světě. Šestého března rozlehla se Zpráva, snad po celém světě že dne 5 března 1953 zemřel v 9 hodin 50 minut večer po těžké nemoci předseda ministrů S.S.S.R. a tajemník Ústředního výboru Komunistické strany, Sovětského svazu, Českého – Slovenského národa vysvoboditel od fašistických vetřelců, Josef Vissarionovič Stalin.

viz obrázek.

čest jeho památce.

V českých srdcích bude stále žít!

Josefa Vissarionoviče Stalina miluje jen sovětský lid. Tak jako velikost a nepřemožitelná síla Sovětského svazu není jen jejich a nadějí sovětských národů, tak i jméno soudruha Stalina je drahé všem pracujícím na celém světě.

dne 9. března konalo se smuteční týdne za zemřelého
J. V. Stalina, v obci za účasti 160 občanů.
Tohoto dne bylo československo delegace zúčastněno
pohřbu v Moskvě v čele s milovaným presidentem
československé republiky soudr. Gottwaldem.

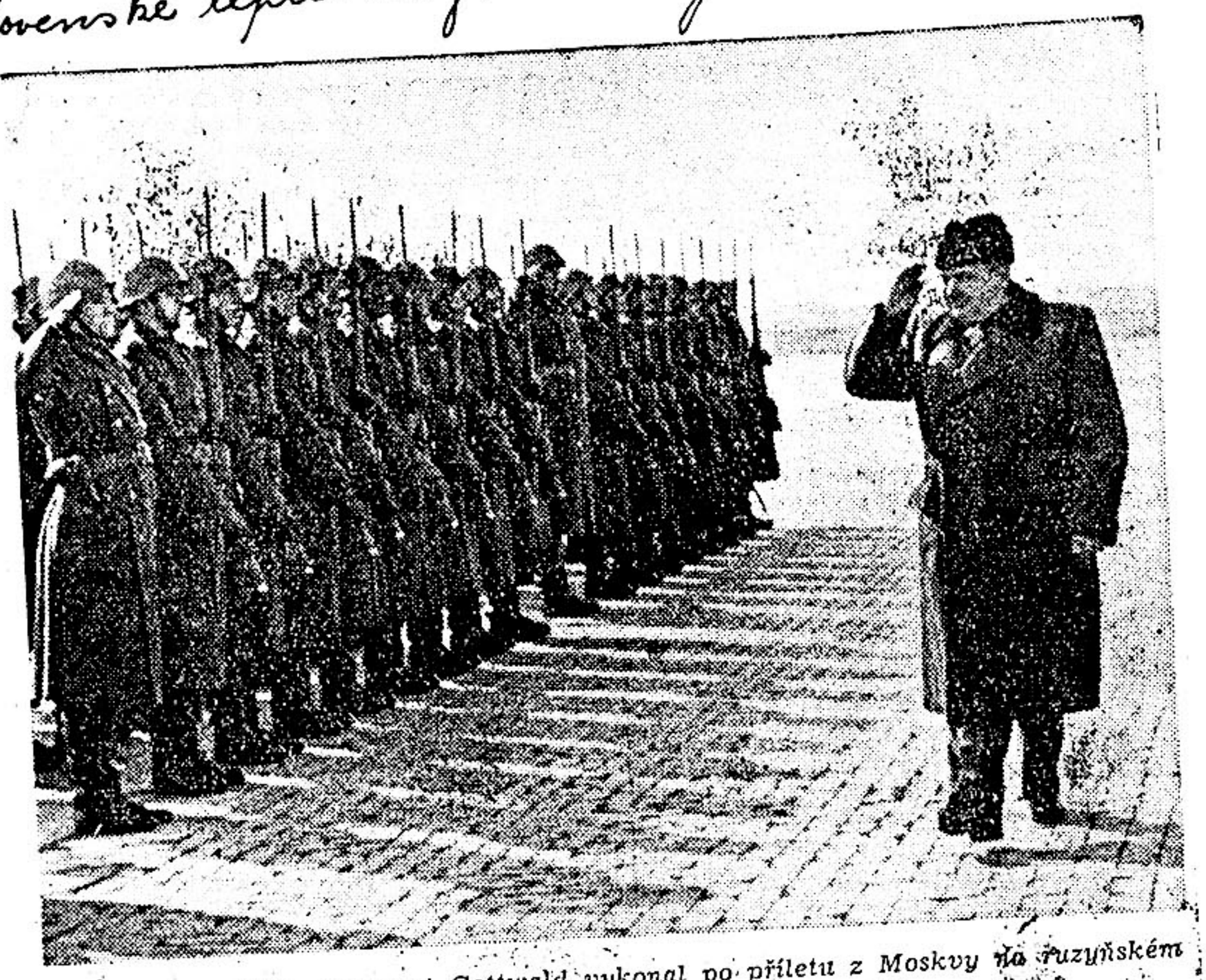

President republiky Klement Gottwald, vykonal po příletu z Moskvy na ruzyňském letišti přehlídku čestné stráže pražské posádky.

Toho dne vrátil se od příjezdu mrtvého presidenta
z Moskvy, a tu byl československý lid zasažen dalekou
zprávou, dne 14. března po krátké ale těžké nemoci
zemřel náš drahý milovaný předseda a strany K.S.Č.
President republiky soudr. Gottwald.
Místní org. K.S.Č. Okresní výbor národní fronty, místní
národní výbor Statenice, za přítomnosti četných vzpomínky
svolal veřejnou schůzi dne 15. března, účast 206. občanů.
Toho dne zemřel p. Táclav Hlásek: čest jeho památce
dne 21. března provedena volba presidenta, za účasti
271 nositelů všemi hlasy přítomných zvolen předseda vlády
soudr. Zápotocký za presidenta republiky.
V měsíci květnu, usnesení vlády Československé a
ústředního výboru Komunistické strany Československa
o provedení měnění reformy a zrušení lístků
na potravinářské a průmyslové zboží.
24. května na silnici ke Hlásku, as 200 m nad silnicí
se zřítil na motorce Ladislav Vyskočil, as 27. roční stár
otec 4. nezaopatřených dětí.

Dnem 1. června 1953. dány do oběhu nové peníze
vzoru 1953. a. to:
bankovky Státní banky československé po 100, 50,
25 a 10 korunách československých, státovky po 5 a 3
korunách československých a 1 koruně československé.
kovové mince hodnot po 25, 10, 5 a 3 haléřích a 1 haléři.

Zde uvádím některé ceny potravinářského zboží v Kčs.

chléb žitnopšeničný a pšeničnožitný	1 kg	— 2·80
rohlík běžný, hladký 60 gr.	1 kus	0, 40
pšeničná mouka hrubá T 450	1 kg.	6, —
pšeničná mouka hladká T 650	1 kg.	5, —
cukr kostkový	1 kg.	14, —
vepřové maso hovězí s kostí	1 kg.	25, —
" " " vykostěné	1 kg.	29, 40
vepřová pečeně	1 kg.	23, —
vnitřky	1 kg.	13, —
vepřové sádlo škvařené I. jakosti	1 kg.	36, —
margarin stolní, balený	1 kg.	24, —
máslo I. jakosti	1 kg.	44, —
mléko pasterisované volně nalévané		
letní cena (od 1. 4. do 30. 9.	1 litr	2, —
zimní cena (od 1. 10. do 31. 3.	1 litr	2, 40
vejce, letní cena	1 kus	1·10
" zimní cena	1 ks	1·70
brambory pozdní III. standard:		
od 15. 9. do 30. 11.	1 kg	0, 72
od 1. 12.	1 kg.	0, 84

<u>několik cen průmyslového zboží: v Kčs.</u>

pánský oblek jednořadový rychárkový:	1 kus	530, Kčs.
vlněný, střední jakosti, dvoudílný	1 kus.	630, Kčs.
pánský zimník vlněný, střední jakosti	1 ks.	620, Kčs.
pánská košile s dlouhým rukávem, střední jakost	1 kus	70, - Kčs.
pánský pracovní oblek z bavlněného kepru	1 kus	120, Kčs.
vycházková pánská obuv s koženou podešví	1 pár	168 Kčs
pracovní boty vysoké šněrovací s koženou podr.	1 pár	120, Kčs

průměrný měsíční výdělek dělníka činí 800, 1.000 Kčs
což neodpovídá cenám potravin ani průmyslovému zboží.

V červnci pár dešťů, a pak sucho do konce roku.
úroda dosti dobrá i ovoce hojno.
17. září o půl sedmé hodině večerní byl zapálen stavy s toh
s nerozumu chlapci osmi let. K požáru přispěchali
hasičské jednoty: Hloměřice Únětice Suchdol.
požár byl z dosti krátké době zdolán.
3. října, M.N.V. konal veřejnou slavnostní zkoušku spojenou
oslavou nosí armáchy, na které bylo velmi slabá účast —
26. občanů.
28. října zemřela soudr. Marta Otradelová choť
prvního čelnického presidenta Republiky československé.
13. listopadu zemřela paní Klatovská, z požehnaným
věku 80 roků. čest jejich památce.
5. prosince T.J.S. pořádala odbor kopaná, taneční
mikulášskou zábavu,
10. prosince konán odvod nevojáků, z 20 nevojáků —
odvedeno 17.
20. prosince, rada žen Stětenice pořádala dětskou —
besídku spojenou s nadílkou.
Po oživení Osvětové besedy, konáno o vánočních
svátcích, divadelní dětské představení:

Jak mráz čaroval:

Toto předvedení vzbudilo veliký úspěch,
a posílilo a povzbudilo k další práci.
Konec roku končil taneční sylvestrovskou zábavou
pořádanou č.S.M.

zapsal: Kanecký Josef.

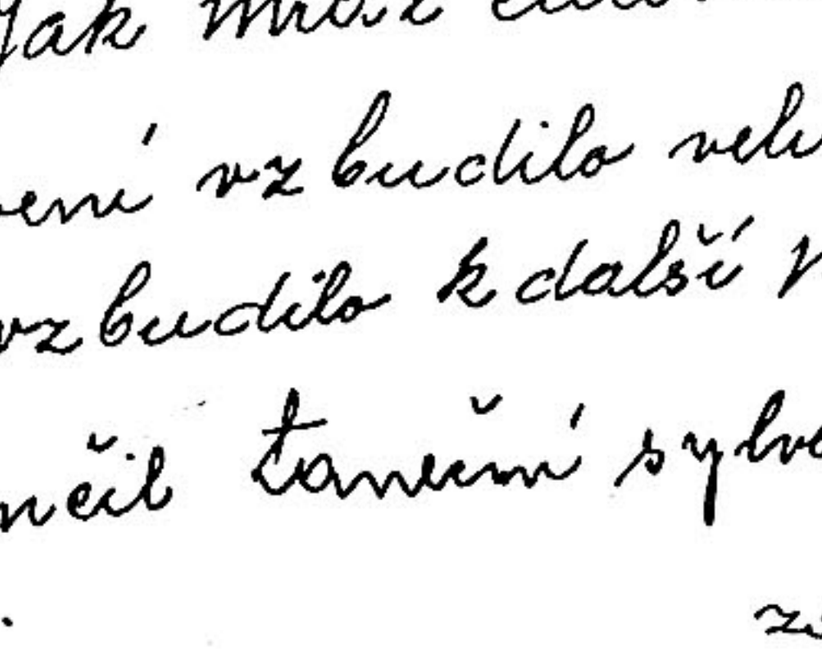

obrázek

viz

Rok 1954.

Začátkem roku napršelo 5cm. sněhu který dlouho při slabých mrazech neíže.. po půli měsíce zvětšení mrazu který vytrvávali až 28.

Únor: V tomto měsíci pořádány tři plesy.

Č.S.M. místní jednota pořádá ples pořádala ... Všeobecný ples pořádala ... Č.S.C.

Březen: 14. března konala se vzpomínka ... Lenina a Stalina s zadání úkolů a hostinou ...

... Kajetán ... Všeobecný ples ... Kaucký Jos. ... Šeling Jindřich ... Selina ... Kaucký Jos. ... Fousek ... Hlaváček Václav ... Kaucký Jos. ...

Od prvního července 1954 snížení ... loubelhacími ... erózním zlu několik případu

rýže o 25%
čočky o 11.5%
fazole o 22.0%
cukr řepkový o 8.3%
kapusta o 8.8%
zelí o 16%
čočka o 10%
pšenice o 32%
jáhly o 45%
máty + 30%

V tomto měsíci probíhali veřejné občanské schůze
s programem: přípravy voleb do místních
a okresních výborů, a seznamování kandidátů
s kandidáty.
16. května konaly se volby do místního
a okresního výboru, které odcházejí
ve, při hudbě mikrofonu a recor
mnozí proběhli klidně.
Národní fronta se 368 hlasy pro
neodvolil jeden přeškrtl celý
nedbaje smíšení režim, a
Jan Zlámala, ep 4.

Volební komise.

Zleva sedí: Louda. Šťáro Fr. Nyklas Fr. Plíšek Fr.,
Fr. Šimek Bok. Volf K. Novák Fr. Prokopová M.
Jiřina Js. Fr. Kaněry Js. Fik Js. Pekný F.
Vrchní Zita K. Novák Js. Bojer
Mitho Oles.

30. V těchto měsících [illegible] - dodati
[illegible] 9 fl.

30. května obdržel [illegible] o stavu
[illegible] a potřebném [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible]

1.) předseda M. N. P. Zdík [illegible] Hlaváček Václav [illegible] Schnobel
2.) tajemník Kovář Václav, učitel [illegible] ped. P. Z.
3.) míst. předs. [illegible]
4.) člen. [illegible]
5.) [illegible]
6.) [illegible]
7.) [illegible]
8.) [illegible]
9.) [illegible]

Komise zvěrolékařské:

1.) předseda: [illegible]
2.) náhradní: [illegible]
3.) členové: [illegible]

Zemědělské [illegible]

1.) předseda: [illegible]
2.) [illegible]
členové: [illegible]

Hospodářské [illegible]

1.) předseda: [illegible]
[illegible] Kunický Jos.
Petr K. Steiner Ant. [illegible]

M. N. V. v tomto složení fungovat celkem
tři čtyři měsíce, o vté době se předs. v Čelně
zachovat tak jak se zachovaté jako odstupce
dále neměl, nebot se účastnil všeho na úspěch
i ctěné jednoty. Těchto dělnictvo bylo velmi
v čtyřce funkce a zaměstnání, jako člen M. N. V.
v roce 1921, a 31. ledna zvolen za člena kontrolní
a 1. listopadu se propadl znovu M. N.
Věci mu byl místopředsedou a zvolen za předsedu
v. ministr Václav.

Úmrtí: Bouška Tomáš v požehnaném
věku 94 roku.
Holovský Antonín, Foukíček Václav,
Zitová Marie, Kuchtový Antonín,
Poláčková Anna, Nebovidská Emilie
v požehnaném věku 82 roku.
Čest jejich památce.

Od začátku roku panovalo velké
sucho které ohrožovalo úrodu. Až na pole
ště přišli vydatné deště které jako
zachránily úrodu, že máme na čem
ale onoce bylo poměrně málo.

Státní statek v Statenicích
po letech, zase dal vyčistit v kterém
stavy od černého bahna, až pod kterém
ibrici, asi sto kterých úrodu
dlátem zanesla bahna, z nichž
větší části úrodu.

Dne 20. listopadu 1.0.54. konali se volby
národní fronty, do národního
shromáždění, za okres Praha-západ
kandidoval Pan Stanislav Kettner
z Kněževse zvolen za poslance, v nosí obci
no. 20. 780

Kultura:

Osvětová beseda při místním národním
výboru, v tomto roce sehrála čtyři divadelní
hry: Jednu hru v místnosti hostinec jednota
mužev: Chudák manžel:
Tři divadelní hry, v přírodním divadle
Sokola v Statenicích.
mužev: Lesní panna, něco navíc do Čtveřiky.
— " — Slunečná paseka
— " — Trdohlavá žena

Tyto hry po řádném nastudování
měli úspěchu v širší nejbližší a jsme
s posláním do dalšího pracovního
příchozího roku.

Rok 1955.

Nový Rok je ve znamení oslav deseti-
letého trvání naší lidově demokratické
republiky a osvobození naší vlasti slavnou
rudou armádou, a ve znamení I celostátní
„Spartakiády" na které se konají nejpilnější
přípravy.

Počasí: V lednu nastaly ne silné mrazy,
ale nemělý dlouhého trvání, často se stří-
daly, - když bylo 10° mrazu a když zase
5 — 7° tepla. Jaro bylo studené a deštivé,
což by ovšem nevadilo po tolika suchých
letech, ještě pak v máji kdy vše nádherně
kvetlo přišly mrazy a hodně květů pomrzlo
přes to, že ovocné sady byly zakuřovány.
A stálé deště a chladna trvají takže trávy
narostlo spousty a je nadeje na hodně sena.
Špatně se však suší - neboť stále prší a sem
tam seno neb vojtěška shnila na poli v kopkách.
Obilí hodně polehlo, žně se opozdily, bylo ne-
bezpečí, že obilí vzroste, leč přes to, že ka-
čátek žní byl deštivý - počasí se zlepšilo
sklidilo se všecko a hektarové výnosy byly
nadprůměrné.

V září a říjnu bylo docela hezké počasí – brambory a řepa se dobře dělá a úroda je pěkná. Dne 15 a 16 října bylo ještě 15° tepla ve stínu. Rostou ještě houby a hodně. Málo lidé na ně chodí nebot i v našem kraji se objevila kuličí nemoc zvaná „Mixomatosa" zavlečená k nám z Francie. Projevuje se opuchnutím očí a celé hlavy onemocnělého zvířete, jakož i zduřením ústrojí pohlavního, načež zvíře asi po 10 dnech hyne. Napadá hlavně divoké králíky a lidé nechodí do lesa, aby tuto nemoc která je velice nebezpečná a nakažlivá, nepřenesli na domácí králíky, kterých i tak mnoho uhynulo.

Ke konci října musel jako každoročně přijít mráz aby pomrkly všechny jůžny a začátkem listopadu až 6° mráz spálil všechny listopádky na kůlničkách.

Zima pak jako na začátku roku, – hned mráz 14° a za pár dní do toho prší a hned zas až 10° tepla a tak se to střídá až do konce roku.

Oslavy a vzpomínky:

Všechny složky společně oslavily 23 února den rudé armády a 25 února, den vítězství pracujících.

Dne 5 března konána vzpomínka úmrtí

Josefa Visarionoviče Stalina, velikého vůdce lidu a geniálního vojevůdce, kterého vzpomínají pracující celého světa.

Dne 14 března vzpomenuto umrtí prvního čsl. -ského presidenta Klementa Gotwalda, jehož dílo bude po příští pokolení zářivým příkladem.

1 Máj: Svátek práce.

Je jeden den na který se statečtí vždycky těší. Krásná holubice, Míra" která již po několik let zdobí náš původ, - jest sestavena ze 670 bílých květů kalin, výsledek to každoroční pilné práce našich žen a původní návrh soudruha Josefa Barka.

Letošní oslavy konaly se na Suchdole kde promluvil soudruh poslanec Stanislav Hetnar.

9 Květen:

Oslavujeme 10 leté trvání naší lidově demokratické republiky a osvobození naší vlasti slavnou rudou armádou ze jha fašistické okupace.

22 Květen:

Vedení „Sokola" rozhodlo se uspořádat okresní „Spartakiádu" ve Stateních a děje na hřišti pod hájem. M. N. V. bylo uloženo zajistit úpravu hřiště, postavit tribuny pro hosty a hudbu, mostky přes potok kudy byl proveden nástup cvičících, dále šatny pro 3.000 osob, záchody a jiné. Př. podnikne samém pak pořadatelství a všechny ostatní funkce!

To byla mela. Vyzkoušeli všichni tesaři na stavěni tribun, a kde kdo byl pomáhal na úpravě hřiště, a žáten, které byly upraveny v „Žámku" ve škole, v klubovně" pro mládeže, a na sále „Jednoty."

Jen neúnavné obětavosti s. předsedy M.N.V. Václava Mínaříka, a s. Václava Kašky který obstaral potřebný materiál - dlužno děkovati, že bylo všecko pro nepříčetí počáni v čas uděláno. Ženy pomohly v kuchyni kde byl podáván oběd všem cvičícím, děvčata od rána připínala upomínky. Všck bezměrně mírumilé - studené a zychravé počaní jakého by nikdo 22 máje neočekával, - pokazilo náladu jak návštěvníkům - tak cvičícím, zvláště dětem které se klepaly zimou a musely hned po cvičení domů. Přes to bylo cvičení velmi zdařile, což dokazují obrázky v obálce č2. Škoda té naší krásné krajinky. Při tomto podniku bylo obcany statečnými odpracováno 722 brigádnických hodin.

První celostátní, Spartakiáda "konaná v červnu a červenci v Praze - byla ukázkou síly, krásy a ukázněnosti, všestrannému mládí a záruka šťastné budoucnosti národa.

Svaz Československo Sovětského přátelství, - uspořádal několik zdařilých filmových představení a schůzí s přednáškami.

Úprava a výstavba obce:

V roce 1955 byla uskutečněna celá řada oprav na

budovách i jiných věcích obce. Jako první dílčí se zmínit o generální opravě školy částkou 76.000- Kčs. Byla dána nová okna, podlahy, dveře, provedeny nátěry rozvod světla do sklepa a vymalováno.

Také opravena a nově označena budova M. N. V. a „Sokolovna" byla vymalována.

Dále se slíbí nového M. N. V. a stará se čekárna u „Kovárny" při zastávce autobusu za pomoci brigád i darů.

Provedena oprava kašny na „Hradečanech" a úprava jejího okolí.

Nově zřízeno elektrické osvětlení po obci, - co bylo půjčato občanstvem zakoupit půjčilo. Provedl s. Karel Sek s brigádou. Obnos Kč. 12.000-

Zahrada bývalého majitele Říčkarda Stránského čp. 23. který zahynul i s rodinou rukou okupantů - byla parcelována na rodinné domky a mojími majiteli jsou: p. František Dvořák, p. Oldřich Mikeš a Karel Lukáš. za zbytek 30 a.

Rovněž jest celá řada novostaveb v Černém Vole na pozemcích p. Antonína Šafránka pod cihelnou.

V poslední době vzrůstá zájem o parcely na chaty z nichž některé byly již uskutečněny a sice na místě p. Jaroslava Horáčka (čp 10.) a p. Josefa Žemy (čp 34)

Také na stráni kde se říká „v Oříškách" t.j. poblíž části lesa „Bažantnice" již několik chat stojí

na pozemcích p. Františka Šoulce (čp 40) a p. Jaroslava Petříčka (čp 41.)

Vodní pramen na Chotolí jest pro naší obec zajištěn smlouvou mezi mým majitelem domku a pozemkem a M. N. V. ve Stateních, kde jest také pamatováno na to, že v případě dalšího prodeje domku, musí být o tom M. N. V. ve Stateních předem a včas uvědomen.

Přistěhovalí:

Do nově postaveného domku čp 131 za školou o „ třech bytech, nastěhoval se jeho majitel p. František Šoušek a p. Antonín Laštůvka do svého nového domku čp 128 pod cihelnou a rovněž p. Josef Špička.

Na úpravě a budování obce - při společných pracích v zemědělství ať už jarních nebo žňových, nebo při sklizni okopanin či sušení sena — odpracováno místními občany celkem 1550 brigádnických hodin.

Různé:

Rozpočet na r. 1955.

Příjem	Kč.	54.100.-
Výdaj	"	89.600.-

Plnění dodávek za r. 1955. Bez Státního statku.

1	Předpis	Dodáno.	Plnění v %
Obilí:	8.733 kg	9.425	107.88
Luštěniny	5 "	—	—
Brambory	185 "	185	100%

	Předpis.	Dodáno:	Plnění v %
Sena.	561 kg	1.451 kg	258 %
Maso vepřové	2125 "	1.719 "	80 %
" hovězí	2.783 "	2.308 "	83 %
Vejce:	9682 kusů	15.102 kusů	153 %
Mléko:	12.630 ll.	11.970 ll.	95 %

K tomu dlužno připomenouti, že dodávka masa jest kryta dodávkou vajec jakožto náhradního plnění.

Zemřelí:

V roce 1955 nás navždy opustili:

p. František Lodek rolník z čp 76, p. Josef Sychrovský dělník čp 51, - pí Anna Sekerová kaplankka z čp 100, p. Václav Lejdek polník čp 25 a pí. Anna Pouličková čp 1.

Čest budiž jejich památce.

Nejstarším občanem ve vsi jest paní Anna Kaczerová vdova po místním kolářském mist. r. 1871. Má tedy plných 84 let.

Požáry: V naší obci požár nebyl, ale naši požárníci vyjeli k ohni na Štědrý den večer kdy vypukl požár v zahradnictví p. Gustava Kadeřábka v Prchoměřicích.

Shořela stodola.

Narození:

Končím rok 1955 přáním zdaru v příštím roce.

Zapsal. Pkmela

Rok 1956.

Vyhlášena II. pětiletka jejímž konečným cílem jest uskutečnění socialismu v naší vlasti. U nás celá řada závažných úkolů časového a úplného zdolání potíží prací svědčí o vážnosti věci a upřímném pokusu mění.

Počasí: Leden až ke konci mírný - od 26 a celý únor hnědé mraky až 30° a napadalo hodně sněhu. Bylo to zase pokrmem na ovocné stromy. U nás hlavně hodně šverdek pomrzlo při silnici k Černému Kolu a v zahradě p. Václava Pokorného pomrzly stromy na 60%. Také v sadech pomrzlo hodně stromů třešňových a hrášek a ořechy kolem sv. Jana. To je největší zkáza ořechů v naší obci 1929 - 1956. Za částku mi března přišla vichřice s ablevou, léh bylo studené a deštivé. Podzim celkem mírný, počasí se střídalo jako v apríle. Na „Vánoce" a „Nový Rok" bylo trochu sněhu a malou část mrzlo.

XX sjezd K.S.S.S. obvinil s. Jacepa Stalina z kultu osobnosti, - a odsoudil jeho zločiny.
V naší obci bylo vzpomenuto dne jeho úmrtí alespoň ve výňatcích, - v denním tisku ošklivě

jakož i v rocklade nikoliv.

1 máj: Celos se konala oslava 1 máje v Staroměřicích. Šlo se s hudbou za z vesela. Za krásného opravdu májového počasí se svátek všech pracujících vydařil.

kulturní činnost. Místní osvětová „Beseda" uspořádala několik divadelních představení se značným úspěchem.

Spolek Českého severu se velkého přátelství pořádal filmové besídky a schůze s přednáškami.
Promluvil s. Karel. Mayer.

Úprava a výstavba obce: Jako každoročně tak i letos upravují se cesty, udržuje se místní elektrického osvětlení, čistí se obec a t. d.
Kupují se parcely na chaty i rodinné domky, mnoho se žádostí o přidělení domků a opravení pozemků i o elektrické světlo. Všeobecný jest o naší obci velmi rozšířeno

Zemědělství: Přes celkem nepříznivé počasí byly některé polní práce včas vykonány, - jak jarní tak se vaseč i žňové. K výmlatbě dále

provedeny všechny přípravy a což se podařilo M. N. V. a s. Fnd. Kašík který dal do pořádku mládíčku a práce u mlácení vědy řídí.
Mlátilo se u „Kovárny". Úroda byla celkem dobrá. Rovněž sklizeň brambor a ostrovky byla uspokojivá.
Na Č. S. S. byl v roce 1956 výnos po 1 Ha tento:

Pšenice ozimá	23.46 q
Žito	24.90 "
Ječmen jarní	25.60 "
Ječmen zimní	25.—
Řepka	13.70

Soukromý sektor splnil dodávky, masa, obilí i vajec na 100 %

Různé: Na úpravě a budování obce a při společných pracích v rámci dělnické odpracováno mužstvem občany celkem 1.368 brigádnických hodin.

Pro místní školu zakoupen televisor. Schází se dam mládež i dospělí.

Rozpočet na r. 1956:

Příjem	21.000.— Kč
Výdaje	47.700.— "

Zemřeli: V roce 1956 opustili nás na vždy:
Rozalie Hejdukovou, - Bedřiška Hašková, - Josef
Nebovidský, - Anna Chmelařová, - Václav Hovorka
Vajsová, - Josef Pek, - Marie Hejdukova, -
mladšího Jiří Prošek kdesi zahynul tragickou smrtí
, - František Urban a Josef Mikeš, kteří odešli
k nečeku podívat se do své řepné nůšonky a na
cestě k domovu skonal byv zasažen mrtvicí.

Čest budiž jejich památce.

Narození:

Zapsal. Hmelař

Rok 1957.

Dodatečný zápis: Balonová, akce U.S.A.

Dne 5. II. 1956 byl na poli Č. 555. ve Sladenicích nalezen 1 balon v rozměru asi 4 x 4 m. Měl jen nepalené zařízení na kterém byly 2 balíčky letáků. Nalezl jej s. Jiří Švarc při obchůzce revíru. Nález hlášen S. V. B. kdežto odebral letáky a balon (látku) ponechal s. Švarcovi. Balon byl značky U.S.A., - letáky obsahu propagačního.

Počasí: - Zemědělství:

Zima byla celkem mírná dopuve v březnu nastaly mrazíky a v květnu pomrzlo květenství ovocného stromoví, takže bylo málo ovoce a zvláště byl citelný nedostatek jablek. Červen byl krásný měsíc, dosáhla se veliká vedra až 36°C ve stínu, - což trvalo několik dní. Vše živé bylo jako málokdy - lidé i zvířata. Seno se krásně usušila, i žně byly celkem pěkné a vše eko se v čas udělalo. Mlátilo se zase u. Kovárny ale dlouhou dobu nebyl s. And. Kaňka který byl nemocen a jen z povedálí pozoroval průběh prací, které za něho řídil u mlátičky s. Josef Alexandr. Ke žním na svoz obilí byl zapůjčen traktor

Brambory i řepa se v čas sklidila a úroda byla dvakráte u řepy velmi dobrá. Podzim byl pěkný skoro až do „Vánoc" když napadalo malounko sněhu a trošičku mrzlo.

Volby:

V popředí ledošního roku jsou volby do místních okresních i krajských národních výborů které se budou konati v neděli dne 19 května.

Konají se veřejné schůze kde se představují kandidáti, a slibují co všecko provedou v parlamentě, a co se zařídí, - co udělají pro dobro občanů. V popředí zájmů je zase vodovod.

Volby se konaly za pěkného počasí a slavnostně vyzdobené obce i volební místnosti a soudečné nálady. Výsledek 100 %.

Zvoleni: Václav Mlinařík, Václ. Kašek. Karel Pek, - Franc. Duris, - Antonín Holovský Josef Pek, - Jindřich Šedivý, - Rud. Sadra, - Jiří Pokorný, Vlad. Špička, - Franc. Kohoutka Bohusl. Steiner.

Předseda: Václ. Mlinařík, - místopř. Václ. Kašek Soudek Josef Pek byl zvolen do O.N.V.

Zajímalo by pro naši vesnici.

1 Máj:

Tento rok konala se oslava největšího svátku všech pracujících v Kamýku. Jako loni i letos bylo krásné počasí a podle toho byla i nálada. Šlo se veselé s hudbou dom i zpátky.

Kulturní činnost.

Osvětová beseda převzala od S. Č. M. místnost ke konání schůzí a zkoušek. Tam také přešla místní knihovna. Místnost (bývalý krám čp 15) byla nově vymalována a upravena. Knihy jsou půjčovány každou sobotu odpoledne. Knihovník s. Antonín Kaňk rád dobu funkce koná s péčí jemu vlastní. Příležitostní mladí sbaří, - vypůjčují - pokračují.

Úprava a výstavba obce:

Upravují se cesty, zavážejí se „U Kovárny" dále louky aby bylo více místa pro malíčka a k odvážení povozů, čistí se obec, zkrátka provádí se údržba. Staví se rodinné domky i chaty. s. Karel Lukáš se již do svého nového domku nastěhoval, a s ním Grand. Kamaky.

M. N. V. má zavedení vodovodu ve své pravomoci. Ustavila se vodovodní komise která má za úkol připravit projednat a předložit vše potřebné.

Na úpravě obce a v zemědělství, jakož i v lesním hospodářství bylo místními občany celkem odpracováno 1541 brigádnických hodin.

Různé:

Rozpočet na r. 1957.

Příjem Kčs 20.200.-

Výdaje " 44.700.-

Plnění dodávek:

V roce 1957 byly všechny dodávky až na mléko splněny na 100%

Dne 13. 11. 1957 došla smutná zpráva o úmrtí soudruha Antonína Zápotockého, prezidenta republiky, - člověka prostého, dělníka, který svůj život zasvětil práci pro lepší lid. Budeme ho vždy vzpomínat.

Z našich řad odešli na vždy:

Josef Fiala dělník, Václav Dyčín zámečník a Karel Topinka dělník. Čest budiž jejich památce.

Narození:

Zapsal Brunclík

Rok 1958.

Počasí:

Začátek ledna mírný - každý den jinak. Poslední týden napadalo trochu sněhu a mrzlo až 16 ° v noci a přes poledne 4 °. Začátkem února se počasí změnilo, oteplilo se a dne 14/II. naměřeno 18 % tepla ve stínu. Večer jedu v 7 hodin bylo 14 ° tepla. Za do druhá polovina února byla mrazivá a nejhorší byl březen kdy mrzlo až 14 °. Svatý Matěj přijel na bílém koni a Josef v kočáře. Dne 20 března napadalo přes 30 cm sněhu a dušel ledově. Krajina byla krásná jak v Tatrách.

Duben byl opravdu aprílový - přeháňky, mrazy a sama neplecha. Polní práce se zdržely nejméně o 3 týdny, - všecko jako namačkané. Teprve koncem byl vlahý a deštivý a opravdu krásný měsíc. V neděli 25. 5. bylo 28 ° tepla ve stínu, v úterý 29 ° což se konec konců vyskupňovalo v bouřky a přívalem mrazem. Poškozena byla polní úroda, - odplavena půda, někde zaplaveny brambory a řepa.

Sbory odkvetly s jedním měsíci a dobře slibovali dobrou hospodáři, že bude dobrá úroda ovoce. Následkem přísného počasí přírodu všecko dokonalá dokře s cukrovkou je špek a dřevo je habaděj: Jen do roušek. Usušilo se na lukách dobře, jenom jedle zůstaly v kopkách přes deště, - které se v červnu dodaly.

V měsíci a květnu a červnu, byla naše obec postižena bakteriálním a slepičím morem.

1. Máj:

Sladkovál byl slaven v Sluchoměřicích. Sladeničtí jako vždy v plné paráde. Stápěd krojované Líčo, pionýři, krojová družina, Dračňáci" a hudba na vyzdobeném valnníku. Však to byla jediná hudba která padom nedla celý průvod a hrála hymny. Počasí bylo krásné. Promluvil s. parlamec Valka o současné situaci. Lid celého světa chce mír, to je heslo 1 máje.

Školní budova dočkala se konečně opravení. K XI sjezdu K. S. Č. byla vyklízena v akci, národní směna.

Rada M. N. V a Osvětová beseda ve Sladovnících, - Vlastivědný odbor O. B. v Staroměstských, - Vlastivědné museum okresu Praha-Západ v Rokytkách, - usnesly se uctíti památku svého rodáka, spisovatele a redaktora Josefa Miroslava Hovorky, zasazením pamětní desky na jeho rodný dům čp 27 ve Sladovnících.

Helenka Mejzlíková, Zbuzany - 11.
Františka Zajíčka, vděčný žák Jos. M. Hovorky r.r. 1908.
Marie Bártlová mysleji si obdivovatelka rod. domku.
Anna Benešková sestra Marie Bartlové Vladimíra Bártla.
Ladislava Hovorková,
Stěnrová Maří
Steinerová Anna
Valenta Zd.
Šrajer Jos. ml.

Steiner B. kult. ref.
Pekárek
Pekárková
Mgr. Jarmila
Ivana Frant

Sokolský dny.

Th. Dr. h. c. Karel Reichel, biskup Jednoty bratrské, v Praze
vzpomíná na svého učitele, který s láskou hovořível
o nejvýznamnějším pokladu české literatury – Bibli Kralické.
Kdysi ve službách mnoha knih, dnes ve službě Knihy jediné
Blahoslavův památník velkého vlastence, milého příznivce T. M. Štolpy.
3./VIII. 1938

Památník pro okresní vlastivědné museum v Kopřivnici. 3. VIII. 38.

L. K. Pužák a Jiřinka Štiřkova / Štiřkové potomkům
staří!

Ant. Jan Šmok ze Svic čs. spisovatel

Obec Baranského Luchomění
se přijmi 10 členy jako delegace
Mudrlíčka
d. č. Jaroch

Strejc Josef st.
st. č. zvěřinářský.

Trojanova Kristina
t. č. Sýnovická

Alois Nicholas
Josef Dunc

La 1910

Šimarík Václav
průvodce

Weiss Miroslav
Weissové Kristina

Slavnost odhalení pamětní desky rodáku a spisovateli J. M. Hovorkovi, - konala se dne 3 srpna 1958. Byla to slavnost malá, ale hezká. V místnosti obecní knihovny byla uspořádána při-pomínka s. Pekárka, a jeho výstavka jeho díla, a možno říci že velmi zdařilá. Mezi různými knihami, příručkami ba i sešity z gymnasálních škol byl též vystaven obraz jeho otce Josef. Hovorky, a rodný nejnovější velmi pěkný obraz, „Dívka" kterž malovala dcera oslavence paní Olga Hovorková - Skaličková, která ač skaličká, byla se svojí dcerou též slavnosti přítomna.

Dále byli přítomni: Spisovatel K. L. Žižka, bývalý učitel gymnasálních škol, přítel a spolupracovník J. M. Hovorky se svojí manželkou, - bývalý žák oslavence s. Zajíček, spisovatel Dr Šrámka, a rovněž bývalý žák J. K Raichel, nyní biskup Jednoty Bratrské.

Za vlastivědné muzeum v Rokycanech byl přítomen s. Kamper, dále Obec „Baráčníků" z Rokycan a členové místní správy ve Skaličkách s předs. soudc. Václ. Mikanečkem, a místní občané.

S. Pekárek provedl účastníky výstavkou, upozornil na některá významná díla. Po prohlídce se šlo průvodem k rodnému domu oslavencově čp 27 kde mu bude odhalena pamětní deska. Celo průvodu vedla zpestřila krojovaná družina „Baráčníků".

Slavnost zahájil s. Pekárek, načež promluvil

předseda M. N. V. s. Václ. Mínařík.

Zdůraznil, že náš osvobození se narodil právě v bouřlivém roce 1848, kdy malá česaný dělný lid se hlásil o svá práva. Jos. Mikoš. Hovorka věděl a věřil, že je do hlavně vzdělání a vědomění své síly, které povede pracující lid k osvobození a z područí pánů. Rád miloval o založení gremiálních škol Knihkupeckým učňům, kde jim bylo poskytnuto vyšší vzdělání. Jeho práce, jeho myšlenky, celá lidumilná bouřka, obírala se vůbec jen drahným lidem, kterému sám padnul s nímž cítil a který měl rád.

A dnes jeho příkopnická práce nás přivedla k domu, abychom mu poděkovali právě dnes, kdy žijeme o době pro kterou on pracoval, v době která nám již všechny myšlenky svobodného člověka dává.

Dále promluvil K. L. Žižka, bývalý učitel na gremiálních školách, a žáci těchto škol z doby kdy náš rodák J. M. Hovorka byl ředitelem, a spisovatel Šnajdr. Žákyně s láskou vzpomínali svého učitele, který jim byl laskavým otcem, který s největší péčí a dopělivostí vždy pozoroval svěřenců vědomosti, síly a vůle a vždy v lepší budoucnost.

Potom byla pamětní deska odhalena, na čež po krátkém slavnostním projevu, bylo velmi zdařilá slavnost ukončena.

Místní hospodářství, — úprava obce, práce M. N. V.

Mnoho se začalo o přidělení pozemků na chaty podzimní domky, na různé opravy a t. d.

Projednává se pozůstalost po dlouholetém členu M. N. V. Na jeho místo do M. N. V. nastupuje Ing. Josef. Sedlák.

Sběrným surovinám odevzdáno 57 metráků železného šrotu a 200 kg barevných kovů.

Škola se dočkala nejen pěkného oplocení, ale postaven také nový chodník od čp. 29 (s. Frk. Sek), až za cvičiště.

Práce do s. Franc. Šváce, Jos. Mináčka, a brigádníc. pomocí soudruhů Boh. Tomajzla, Franc. Karlana, Jos. Alexandra a jiných.

Místní sbor pořídil ochranný dlaždicový nové čerpadlo. Žádá novou budovu na sklep a hadice, neboť stará budova již dále nevyhovuje, je vlhká a není se kam stroj i nářadí. Neodpovídá dnes, ani odkopání půdy kolem zadní části budovy.

Vodovodní komise koná pochůzku na O. N. V. Místní národní výbor pracuje neustále na uskutečnění vodovodu a věří, že provedení není již daleko.

V části obce u pomníku byla zřízena telefonní budka a dána k nejbližšímu pokračování. Jiště pokrok.

V pohlí při cestě na „Hradčana" bylo postaveno železné zábradlí, aby nedocházelo k úrazům. Tak služba občanům.

M. N. V. se zasazuje u Č. S. A. D. o to, aby autobusy dojížděly a odjížděly až před budovu M. N. V. Zdá se, že někomu od Č. S. A. D. záleží na tom, aby to dále nemohlo být uskutečněno.

Tohle všako dokazuje, že práce Místního Nár. výboru byla úspěšná a dobrá.

Zemědělství:

Vedení zdárného sladku odhodlalo se k znovuzřízení kravína, a opadlo ho nejmodernějším zařízením.

Chlévská mrva se vyváží po železné konstrukci na vysacím vozíku a sype se přímo do vozu. Přes bezmračnou nepříznivou počasí, dochází žňovním pracím. Mládí se daří jako vždy u „Koláčky" a její řádný chod řídí s. Unzeitig. Práce se uskutečňuje pravá soudružská výpomoc, každý pomáhá jeden druhému, každý se snaží jak nejvíce socialismus. Mělo by dak být také na sídlišti misdlahu. Tam se mládí na volné směny s brigádníkovou pomocí.

V socialisaci vesnice pokračuje si ve mnohé ale jiště Rolník Josef Skundeta čp 5. nabídl svoje pozemky M. N. V. k dispozici a sládne sladek tyto řádky.

Rozpočet M. N. V.

Příjem za r. 1958	Kč	70.994.-
Výdání " " "		62.586
Rozdíl	Kč	8.338

jest uložen na sládní knížky.

Z mnt.: Vedlejší nás opustil na věky p. Říha na Hlaubkelsové čp 7, - vdova po rolníkovi, v požehnaném věku 85 let. Bez na do dochází zvěsti, že dnešního zahynul s. Stanislav Holovský čp dlouhý sp. - ll při montáži velkého vedení. Dobrý přítomný soudruh. V březnu odcházíš nečekaně s. Josef Kotman zemědělský dělník čp 13 a p. Anna Mašková z Č. Vsi. Čest budiž jejich památce.

Nejstarším občanem jest paní Anna Kučerová, vdova po místním kovářském mst. r. 1871. Na letoší přijat 87 let.

Ke konci zápisu nemůže kronikář přejít mlčením, že se Hora z Československá mládeže rozpustil a chasa nový není založen, že Tělovýchovná jednota pojevuje malou činnost a že hudební činnost vůbec jest nedostatečná.

Zapsala Šmelcová